

NOVA DOBA

LJUDSKA BANKA
Ljudska banka d.d., Celje

Zaupanje zavezuje.

in club

CENA 100 SIT SLOVENIJA, SREDA, 27. OKTOBRA 1993 ŠT. 37, 38, LETO XXVII

**GOL PRED
SODNICO**

COMET NA
SLOVENSKEM
NEBU

LOV NA
ŠTUDENTSKE DUŠE

SKD NAS HOČE
PRODATI
HRVATOM

**DOLGA ROKA
SVETNIKA**

UNIVERZAM
KVALITETNE
KADRE

Foto: LucaS

**HITROST UBIJA
VOZI PREVIDNO**

LOV NA ŠTUDENTE

ŠTUDENTSKA ORGANIZACIJA NA UNIVERZI OZIROMA NJENA VLADA HOČE UZAKONITI SVOJ MONOPOL. ČE JI TO USPE, BO SLOVENIJA DOBILA ŠE ENO, TOKRAT KOMEDIJANTSKO VLADO.

Lovci na študentske duše so predlagali Zakon o Skupnosti študentov, po katerem naj bi se SOU prelevil v Skupnost študentov in po tem zakonu postal edina študentska organizacija in oblast, ki naj bi kontrolirala vso študentsko populacijo v vseh krajih Slovenije.

O študentskih vladarjih in podložnikih.

V proceduri slovenskega parlamenta se je pojavil »Predlog zakona o skupnosti študentov (Poročevalec DZ št. 29 z dne 16. 9. 1993) in bil na prvi obravnavi v državnem zboru sprejet kot predlog brez pripomb. V njem so predlagane same lepe ideje in na prvi pogled gre za globalno ureditev študentskega vprašanja. A samo na prvi pogled, saj je kot ponavadi »hudič v podrobnostih«. Preden si jih ogledamo, je potrebno videti dejansko stanje na tem področju.

V okviru obeh univerz obstajata tako imenovani študentski organizaciji univerze – SOU, ki sta po svoji ustavi univerzalno usmerjeni in se deklarirata kot predstavnici vseh študentov na podlagi instituta avtomatičnega članstva. SOU deluje in se obnaša, kot država v državi, saj ima svojo vladno in parlament. Kot argument za takšno zasnovo služijo neposredne in tajne volitve študentskih predstavnikov v navedeni parlament, ki pa se jih udeležijo največ deset odstotkov vseh študentov. Na podlagi teh dveh kriterijev si SOU lasti vso pravico in monopol edinega predstavnika študentskih interesov.

Delovanje SOU ni sporno, dokler je le ena od študentskih organizacij. Popolnoma nekaj drugega je poizkus te organizacije, vzpostaviti monopol nad študentskimi zadevami. Takšnemu uzakonjenemu, prisilnemu in oblastnemu SOU bo nasprotovalo vedno več študentov, saj gre za samozvano organizacijo,

ki nima niti enega člana. Študenti bodo pač vedno razmišljali s svojo glavo.

O akademski svobodi

Poleg SOU obstajajo tudi druge študentske organizacije, ki ne silijo v ospredje in parcialno izvajajo interesne dejavnosti na področju športa, kulture ter ostalih aktivnosti. Obstajajo tudi študentske organizacije, ki povezujejo študente v lokalnih skupnostih. Vse te delujejo na principu svobode združevanja, kar pomeni, da se študenti prostovoljno in samoiniciativno včlanjujejo vanje. Jutri pa se bodo na podlagi famoznega 5. člena predlaganega zakona, vse študentske organizacije preko noči znašle podrejene SOU. Zbogom akademska svoboda.

Tako so se na eni strani znašli tisti, ki se ne ukvarjajo samo z politiko ampak z interesnimi dejavnostmi, ki jih ne vsiljujejo nikomur. Po 6. členu predlaganega zakona jim bo SOU določil kaj naj sploh delajo. Na drugi strani pa je številčno manjši a zato glasnejši del študentske populacije, ki ima svoj vrh v študentski vladi SOU. Ta želi na vsak način vladati vsem študentom. Ker tega ne more doseči preko svobodnega združevanja študentov, namerava to doseči z zakonom, ki naj bi jo ustoličil. S tem bo vsem študentom jasno povedala: »Vi ste naši podložniki in mi smo gospodarji vaših duš.«

Tipično za zasnovo tega zakona je, da se prične zgodovina z letom 1951. Resnici na ljubo se je zgodovina študentskega organiziranja na naših tleh pričela z ustanovitvijo Univerze v Ljubljani. Takratna organiziranost morda ni bila tako nakičena z različnimi študentskimi vladami, vendar je bila kljub vsemu demokratična. Obstajale so študentske organizacije, organizirane kot društva, ki so med seboj sodelovale in tekmovali na volitvah, v predstavnikiško telo študentov na univerzi. Društva so bila organizirana na podlagi prostovoljnega včlanjevanja študentov. Na svobodnih in tajnih volitvah so študenti izmed študentskih organizacij volili tiste, ki so jim najbolj zaupali. S tem je bil vzpostavljen demokratičen način za zastopanje študentskih interesov, v katerem ni bila nobena študentska organizacija diskriminirana, zato je bil odprt prostor za demokratičen razvoj.

Vrnitev v socializem

Z obdobje po letu 1947 je velika demagogija trditev, ki so si jo privoščili sestavljalci zakona o enakopravnem partnerstvu študentov, saj so bile vse povojne oblike organiziranja študentov pod absolutno kontrolo partije za katero so kontrolirale študentsko populacijo. Tedanja skupnost študentov je bila samo podaljšana roka partije, ki je bdela nad uresničevanjem partijskega programa v študentskih vrstah. Vsa zgodovina študentskega organiziranja po drugi svetovni vojni pri nas dokazuje samo totalitarnost te organiziranosti. Nacionalna nesreča je, da se takšen totalitarizem predvideva tudi z vzpostavitvijo nove študentske skupnosti.

Predlagatelji zakona so v poglavju »obstoječe stanje« obšli vse ostale prostovoljne oblike združevanja študentov, se osredotočili na dejavnosti SOU in istočasno stlačili vso študentsko populacijo vanj. Cilji, ki so navedeni v tem poglavju vsekakor niso sporni, še kako sporen pa je predlagani način. Pri tem je potrebno opozoriti predvsem na naslednje.

Lov na študentske organizacije

Zastavlja se vprašanje ali se predlagatelji in slovenski parlament sploh zavedajo, kaj je temeljni cilj tega zakona. Verjetno ne, saj si je težko zamisliti, da so predlagali takšen zakon, ki bi preprečil delovanje (pod pogojem da bi bil sprejet) vseh ostalih študentskih organizacij. Cilj zakona je v uzakonitvi SOU s čimer bi dejansko in pravno onemogočili delovanje ostalih študentskim organizacijam, ki že delujejo ter tudi tistim, ki bi se v prihodnosti še ustanovile. Zaradi prostega dejstva, ker je samo Skupnost študentov definirana

konceptu svobodnega včlanjevanja študentov lahko zastopajo samo svoje člane, ne morejo pa zastopati vseh študentov. Posledica je v tem, da je demagogija razkrita, saj se izkaže resnica, ki odseva v številu članov. V tem primeru je študentska skupnost možna samo kot skupna asociacija različnih študentskih organizacij.

Naslednji problem je v protustavnosti predlaganega zakona. Skupnost študentov bo imela monopol nad študenti, na podlagi tega zakona, ki bo posredno omogočil avtomatično članstvo. Ali se predlagatelji zavedajo, da bo s tem vsak študent prisilno postal član skupnosti, in da je to relikv preteklega časa, ki ga je pri nas uvedel sistem socialističnega samoupravljanja, saj sta takšno članstvo poznali SZDL in ZSMS. Ustava RS je v svojem 42. členu jasna, ko pravi: »Vsak ima pravico, da se svobodno združuje z drugimi«. Gre za to, da te nobena organizacija ne more šteti za svojega člana, če ji sam prostovoljno ne pristopi. Če kakšna organizacija šteje za svojega člana, kogar koli na podlagi določenega statusa, ko to počne SOU, krši njegovo pravico do svobodnega združevanja in je zato protustavna. Skladno s tem je tudi zakon, ki omogoča kršitev te pravice, protustavne.

Zbogom Evropa, stara častljiva gospa, ki ve in zna.

V listini pravic mladine, ki so jo sprejeli organi Evropske skupnosti so v 14. členu določene, posebne pravice mladih, ki si sami izbirajo lastno obliko organiziranja, ustvarjajo mesta, kjer se lahko izražajo in učijo o demokraciji ter sodelujejo na osnovi enakopravnosti pri razvoju politike, ki jih zadeva...

Te pravice se lahko uresničijo preko mladinskih organizacij, kamor sodijo tudi študentske, in za vse te organizacije je temeljna predpostavka, da so utemeljene na pravici do svobode združevanja mladih. Poleg tega je samo po sebi umevno, da obstaja več organizacij, vendar tega nihče ni zapisal, saj mu še na pamet ni prišlo, da obstaja kje v Evropi kakšna »demokratična« država v kateri hočejo vse študente prisilno včlaniti v eno organizacijo.

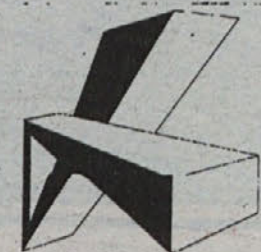
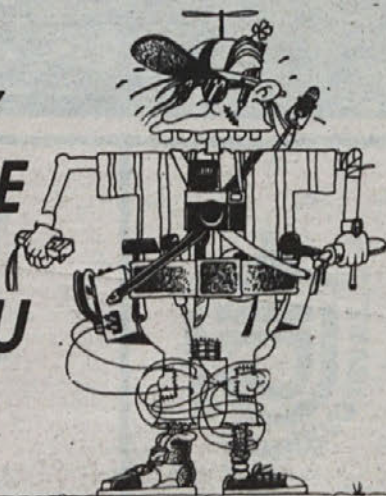
Janez Vodnar

NOVA DOBA

Najstarejši zasebni in nadstrankarski slovenski politično-informativni časopis
Lastnik in glavni urednik Janez Sever
Urejujejo: Franc Furland, Vasja Ocvirk, Ksenija Lekić in Lucas
Celostna podoba: mag. Jože Domjan
Oblikovanje: mag. Mojca Cerjak
Računalniška predloga: dr. Borut Jereb
Tajnica v uredništvu: Cveta Mastnak
Izdaja PRESE d.o.o., Aškerčeva 15, 63000 Celje
Trženje: SOK d.o.o., Aškerčeva 15, 63000 Celje, in agencije
Tiska družbeno podjetje DELO – TISK ČASOPISOV IN REVIJ p.o.
Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel.: 063/ 441-606 in 441-215, faks 063/ 25-849 in 26-903
Žiro račun pri celjski SDK št. 50700 – 603 – 31455
Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenju Ministrstva za Informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov
Čez poletje izhaja vsako drugo sredo
Nenaročenih kopij ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo
Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 240 DIN, Avstrija 42 AST, Nemčija 5 DEM, Švica 5 SRF, ZDA in Kanada 5 USA, Švedska 20 SEK, Avstralija 6 AUD, Italija 1.200 LIT

PETROL
z vami na poti

**BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU**

Prva zasebna komercialna radijska postaja v Sloveniji

RADIO ALFA

Poslušate nas lahko vsak dan od 10.-14. in 19.-24. ure

107,8 Mhz

BRANKO PAVLINA, DIPL. ING. STROJNIŠTVA, ROJEN 1950 V CELJU, PO KONČANEM ŠTUDIJU SE

JE ZAPOSIL V KONJICAH. NAJPREJ V RAZVOJNEM ODDELKU, ZATEM V KOMERCIALNI TEHNIČNIH IZDELKOV. PO DEVETIH LETIH, 1985 JE MENJAL SLUŽBO IN SE ZAPOSIL V COMETU. ZDAJ JE DIREKTOR HOLDINGA. NA VIŠKI EKONOMSKI ŠOLI UNIVERZE V MARIBORU ZAKLJUČUJE PODIPLOMSKI ŠTUDIJ IN PRIPRAVLJA MAGISTERIJ. LETOS JE BIL PROMOVIRAN V »MENEDŽERJA LETA«. ŽIVI V KONJICAH IN JE OČE DVEH OTROK. HČERKA ŠTUDIRA EKONOMIJO, SIN JE DIJAK SREDNJE ŠOLE ZA RAČUNALNIŠTVO.

BRANKO PAVLINA, MENEDŽER LETA: SLOVENIJI PRIMANJKUJE IDEJ, KAJTI ZA DOBRO IDEJO IN PROGRAM SE NA KONCU VEDNO NAJDE DENAR. PREMALO SMO IZOBRAZILI IN VZGOJILI STROKOVNJAKE, DA BI TEŽJE PROBLEME ZNALI REŠEVATI NA VIŠJI RAVNI, KOT JIH REŠUJEMO DANES. ŽIVETI ČEZ MOŽNOSTI JE SILA VPRAŠLJIVO. NA GLAVO PREBIVALCA NAJ BI PRIPADLO OKROG 6.000 DOLARJEV DOHODKA, ŽELELI PA BI ŽIVETI IN SE SPOGLEDovati Z DRŽAVAMI, KJER IMAJO 15 IN VEČ TISOČ DOLARJEV NARODNEGA DOHODKA, IMETI ENAKE PRAVICE, ENAKO ZDRAVSTVO, ENAKO ŠOLSTVO IN JAVNO PORABO. DOLGO SEM BIL PREPRIČAN, KAKO JE VSAK IZMED SLOVENCEV TOLIKO MATEMATIKA, DA BI UVIDEL, KAKO SE TA RAČUN NE IZIDE...

Inženir Branko Pavlin nedvomno sodi v tisto generacijo strokovnjakov, ki je v neverjetno kratkem času in težkih gospodarskih razmerah uspela v Konjice vgraditi sodobno industrijo, izboljšati delavce in Konjice po narodnem dohodku potisniti v sam slovenski vrh.

Začetni uspehi pešči oblikovalcev gospodarskega razvoja Slovenskih Konjic so bili tedaj tako osupljivi, da so se državi in republiki risali na meji verjetnega. Morebiti je bil prav to vzrok, da je tedanja oblast po sili razmer izsrečila za svoj in na tamkajšnje dogodke gledala s praznično naklonjenostjo...

»Ne,« zanika gospod B. Pavlin. »Konjicam ni bilo nič podarjenega, niti ni bila oblast v državi ali republiki nam v Slovenskih Konjicah bolj naklonjena. Šlo je enostavno za to, da se je v Konjicah okrog Konusa in Kostroja, v Zrečah pa v Uniorju in Cometu na pravem mestu znašla skupina strokovnjakov, ki je s pametnim kadrovanjem in predvsem oblikovanjem razvojnih programov vnesla nov veter v tedanje razmere.«

Pogoji so bili vendar vnaprej določeni in uokvirjeni v tedaj zacementirane »perspektivne razvojne programe«...

»Znano je, da smo Slovenci po svoje krojili naš razvoj in položaj v državi, regije v republiki in občine v regijah. Država potrebuje spodbude in tovrstne primere. Razlago je iskati v spletu okoliščin, da se je v Konjicah oblikovalo več centrov in vsled tega naraščal tekmovalni duh in ob istem času tudi v Zrečah. Šlo je torej za neke vrste tekmovalne sposobnosti in stroke znotraj posameznih delovnih organizacij in njihovem boju za trg, med delovnimi organizacijami kraja in delovnimi organizacijami dveh krajev. V našem primeru med Konjicami in Zrečami. Ta zdrav tekmovalni duh je oba kraja vlekel naprej...«

Žal so poznejši dogodki pokazali, da vsi programi razvoja niso bili za vsakdanjo rabo, dasiravno so bili ovešeni z najvišjim državnim blížcem...

»Verjetno imate v mislih ali namigujete na državna in druga priznanja? Trdno sem prepričan, da so bila vsa priznanja upravičena, celo trikrat preverjena in argumentirana. Ne gre pozabiti, da so bila tovrstna priznanja podeljevana na osnovi večletnega in nenehnega napredka. Po mojem mnenju je bilo priznanje celo premalo, kajti narejenega je bilo veliko, nagajanj tudi, delalo se je z maksimalnimi napor, če hočete tudi udarniško... Ne, po moje je bila napaka v tem, da so nekateri neomajno zapuili in svoje potenciale gradili samo za jugoslovanski trg. In ko se je ta sesul, se je sesula tudi njihova ekonomija.«

Zanimivo je, da to ni primer Zreč.

»To ni naključje, temveč je vzrok v tem, da sta tako Unior kot Comet v svojem razvoju že zdavnaj prej prerasla potrebe države, torej sta si morala poiskati zunanja tržišča. S pametno politiko sta se odločila za trd boj na zahodnem, zahtevnejšem trgu.«

In tako so danes Zreče edini kraj v državi, katerega industrija zaposluje več ljudi, kot je prebivalcev.

»Da. In med redkimi industrijskimi kraji, katerih gospodarstvo ni v bankrotu. Torej kraj, kjer narodni do-

hodek predstavlja raven, ki je mnogo višja od slovenskega povprečja.«

Biti menedžer ali pogrebnik

Če ostanemo v Zrečah, je po svoje zanimivo, da Comet ni bil nikoli v svoji zgodovini medijsko toliko zanimiv kot sosed...

»To je odvisno od osebnosti, načina vodenja. Comet je bil skozi vso zgodovino voden zelo preudarno, s pametno poslovno politiko, kar je vzrok za sedanje stanje, ki je relativno ugodno. Če se primerjamo z drugimi, poslujemo dobro, če pa z Evropo, ti rezultati niso več tolikšni, da bi bili izjemni.«

Unior se je odločil za velike projekte...

»Comet ni nikoli vlagal izven svojih zmoglosti, temveč se razvijal le na osnovi in s pomočjo novih programov in novih tržišč. Zato je danes naša zadolženost relativno nizka, kar nam omogoča, da poslujemo brez izgube, brez tistih težav, ki so botrovali drugim, ker so se zaradi nerealne cene kreditov zadolževali preko vseh razumnih mej.«

Vedno ste trdili, da sta dve tovarni z isto proizvodnjo že za območje nekdanje Jugoslavije preveč, kaj šele za potrebe Slovenije...

»Zato naš proizvodni program obsega izredno široko in pestro npeato izdelkov, ki se uporabljajo v vseh fazah obdelave materialov v industriji in široki porabi. V primerjavi z drugimi, ki so živeli le s proizvodnjo industrijske opreme in še to na račun jugoslovanskih potreb, smo po razpadu tega trga ostali na nogah. Mi smo bili že na tujem trgu in že pred sprejetjem Zakona o podjetjih poslovali na osnovi profitnih centrov.«

Nekoč ste rekli, da mora sodobno podjetje imeti poleg vseh drugih lastnosti tudi vizijo...

»To ni želja, temveč nuja in poslovodni delavec poseben čut ter sposobnost, da predvidi, kaj lahko pričakuje, čeprav gradi lastni razvoj...«

Slovenija ima zdaj zaradi tega težave.

»Nas kot državo pesti več težav, ena je prav gotovo v tem, da prepočasno sprejemamo potrebne zakonodaje. V tej fazi bi morali razviti, če nam v resnici želijo pomagati, več vlagati v Slovenijo. K nam prenesti različne programe, ki bi pospešili gospodarski razvoj. Ta rešitev je seveda kratkoročna in za nas ne preveč darežljiva. Toda voz bi se premaknil in potegnili za sabo tudi tiste, ki že nekaj časa stojijo na mrtvi točki ali celo počasi drsijo navzdol.«

Vi ste bili v teh izjemno težkih gospodarskih razmerah promovirani v »menadžerja leta«. To je veliko priznanje in spodbuda...

»Po moje gre za priznanje, da smo na pravi poti, da se uspevamo kosati z bolj razvitimi in onimi, ki niso v takšnih težavah, kot smo jim priča v naši državi. Vendar ponavljam, mi smo že dolgo na tujih tržiščih, v tujini imamo celo vrsto podjetij. Od trgovskih do proizvodnih, tako na Vzhodu kot na Zahodu. Danes imamo samo dve možnosti: ali si menedžer ali grobar...«

Brez pomoči države ne bo šlo

Kolikšna je dejanska pomoč države v teh kritičnih časih?

»Trdim, da preveč govorimo le o težavah, se pripravljamo in zapravljamo čas ter energijo. Če se Slovenci ne

zedinimo o tem, kako in kam v gospodarstvu in razvojnem smislu naprej, nas nihče več ne bo rešil. Nekaj razbremenitev našega osiromašenega gospodarstva je zaznati, vendar je vprašanje, ali je to dovolj, kar je država doslej vložila. Po drugi strani je iluzija, da bi samo majhna podjetja lahko poglala nov cikel razvoja. Povezava majhnih v kapitalsko povezane družine podjetij, v katerih bi prišlo do koncentracije kapitala in decentralizacije upravljanja in vodenja, na čelu teh sistemov pa ljudje z jasno predstavo razvoja, so se v svetu potrdila. Podjetja, ki so danes še nad vodo, ne bodo dolgo več zmogla bremen, če jim ne bo ostal ali dan kapital za zahtevnejše tehnologije, za sodobno opremo...«

Oprostite, slišati je, da nameravate del proizvodnje preseliti v tujino, kjer je delo cenejše, medtem ko Slovenija doživlja pomoč v obliki priseljavanja tujih starih programov, ker je naš delavec po usposobljenosti najcenejša delovna sila v Evropi...

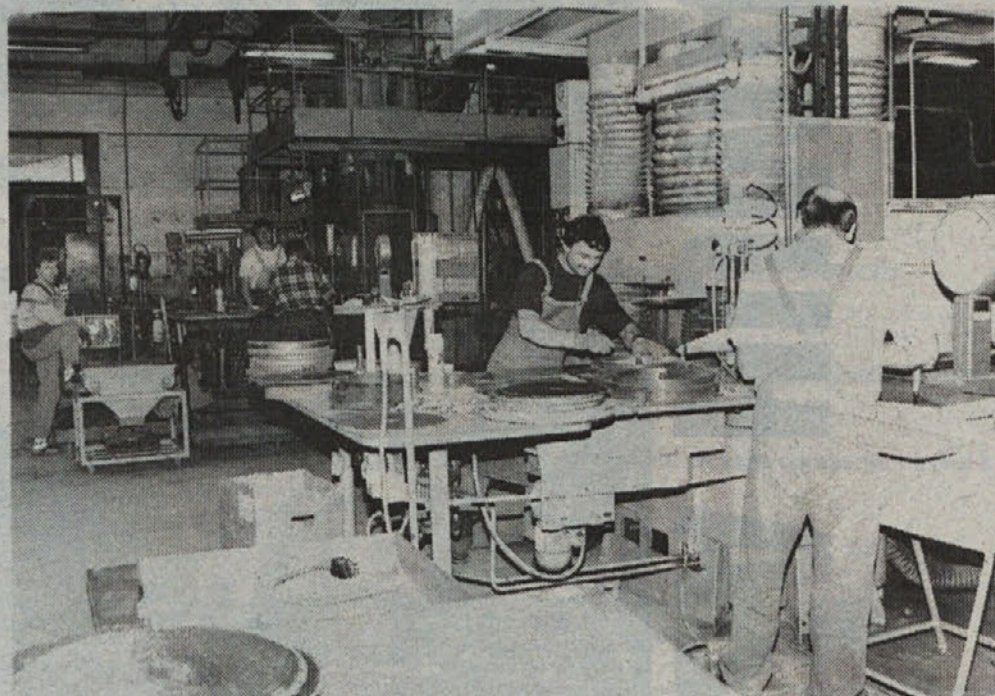
»Drži, mi imamo proizvodnjo tudi v tujini in točne podatke o tem, kolikšna je cena dela. V svetu je recesija, zato se tudi razviti povezujejo, imamo Evropsko skupnost, Severnoameriško zvezo, zvezo okrog Japonske, vsi želijo zaščititi svojo industrijo. Kje je potem naša možnost? Po moje samo v povezovanju na ekonomskih osnovah. Če nekdo oznanja, da se začnejo boljše časi, pada pa nam proizvodnja, pada izvoz, uvoz je večji od izvoza, narašča nezaposlenost, novi lastniki podjetij bodo zahtevali plemenitenje kapitala, pozitivno poslovanje in dobiček, torej nov val nezaposlenih, je to zamegljevanje resnice. Po moje bi morali zadeve točno opredeliti, priti z jasno sliko in konceptom ter lepo povedati, kako in kaj – do kdaj. Žal si tega ne upamo ali ne vemo.«

Kako vidite možnost uspešnega vodenja podjetja oziroma družine podjetij?

»Za to je potreben dober kader, ki mora imeti prirojeno sposobnost, znanje in pridobivati znanja skozi daljša obdobja, ne samo v šolo ter mu dati priložnost, da se dokáže.«

V Sloveniji imajo dosti mladih, talentiranih kadrov, ki jim je treba dati samo določene izkušnje skozi prakso in prenosom znanja na konkretnih primerih, jih postaviti pred odgovornost, človeški potencial je danes največje bogastvo, ki ga Slovenija premore.«

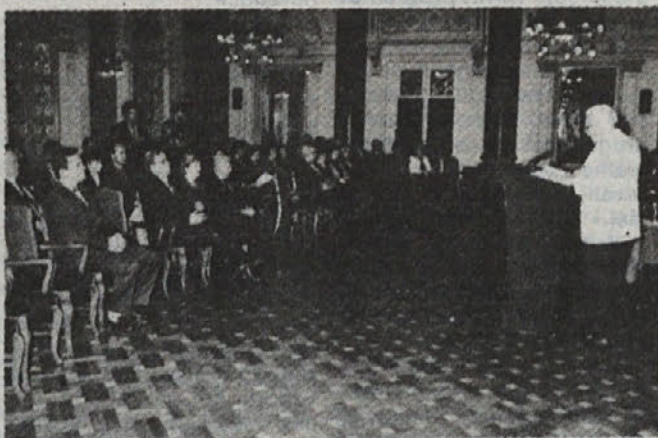
Janez Sever
Foto: LucaS

ZA HUMANISTIČNO MISLEČE LJUDI

REDNI LETNI KONVENT SVETEGA FORTUNATA V ROGAŠKI SLATINI

Minulo soboto so v Zdravilišču Rogaška Slatina pripravili redni letni konvent in svečanost slovenskega reda Svetega Fortunata, ki je nadnacionalno, rasno, versko in politično nevtravno združnje humanistično mislečih ljudi.

Red nadaljuje idejno zapuščino Venantiusa Honoriusa Clementianusa Fortunatusa (rojen 555 pri Trevisu v Italiji, umrl leta 600 v Poitiersu v Franciji), ki je od leta 567 do 600 živel v Poitiersu, deloval kot škof in vodil redovniško skupnost. Bogato duhovno izročilo njegovega delovanja nadaljuje Red Sv. Fortunata, ki je bil sicer nekaj desetletij pozabljen, ga je ponovno leta 1901 oživil arhitekt in pisatelj Prosper Montagne.

Od leta 1979 je Red Sv. Fortunata mednarodno registrirano društvo s sedežem v Mainzu (Nemčija) z vsemi pravnimi sposobnostmi in domicilom. Red deluje s svojimi šestimi provincami v Nemčiji, Avstriji, Italiji, Sloveniji, na Madžarskem in na Hrvaškem, poleg tega pa še v šestindvajsetih evropskih in izvenevropskih državah. Deluje tudi kot posvetovalni član Ekonomskega socialnega sveta Združenih narodov (ECOSOB). Glavni namen in cilj delovanja Reda Sv. Fortunata sta IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA LJUDI.

Pred tremi leti je Red Sv. Fortunata priznanje Maison de Qualite podelil tudi Zdravilišču Rogaška Slatina, tokrat pa je priznanje Recherche de la Qualite podelil akademiku prof. dr. Francetu Berniku, predsedniku Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Svečanosti se je udeležil tudi predsednik države Republike Slovenije Milan Kučan z ženo Štefko.

FOTO ATELJE ZORIN
SLIKE: JOŽE HANŽEL

DR. LUDVIK TOPLAK, NOVI REKTOR MARI-BORSKE UNIVERZE: »KVALITETA IZOBRAŽEVANJA NA MARIBORSKI UNIVERZI JE POSEBNEGA POMENA ZA RAZVOJ CELOTNEGA ŠTAJERSKEGA GOSPODARSTVA«

Dr. Ludvika Toplaka poznamo v zadnjem času predvsem po številnih pobudah, ki jih je kot poslanec SLS predstavljal v skupščini. Poznamo pa ga tudi kot enega izmed najbolj zaslužnih za nadaljevanje gradnje za Štajersko vitalne avtoceste. Napisal je zakon o izgradnji avtoceste Koper – Lendava, ki je bil v skupščini tudi sprejet. Po novem pa ga bomo srečevali predvsem kot rektorja Univerze v Mariboru.

V kakšnem stanju se nahaja visokošolsko izobraževanje v trenutku, ko nastopate kot rektor?

»Organizacijsko gledano je Univerza še vedno urejena po Zakonu o usmerjenem izobraževanju, ki je bil izvedbeni zakon k Zakonu o združenem delu. Tako imenovan koncept integralnega samoupravljanja je poskušal na področju izobraževanja in Univerze vzpostaviti poseben sistem, kot v gospodarstvu. Torej, po načelu: temeljne organizacije se združujejo v delovne organizacije, te pa v sestavljeno organizacijo. Na področju visokega šolstva je imela univerza status sozda, fakulteta status delovne organizacije, oddelek na fakulteti pa status tozda. Medtem ko je na področju gospodarstva in javnih zavodov takšna ureditev že preteklost, smo na področju visokošolskega izobraževanja še vedno vpeti v sistem usmerjenega izobraževanja, ki seveda predstavlja preživel izobraževalni model.«

Kaj je vzrok temu?

»Razlogov je več. Verjetno je vzrok tudi v tem, da gre na univerzi za zelo zapleten sistem ureditve. Osnovno vprašanje, ki ostaja, pa je: Ali je Univerza kot sozd asociacija, v katero se združujejo delovne organizacije in tozdi, oziroma fakultete z njihovimi oddelki, ali pa je Univerza institucija, ki se deli na fakultete. Gre za vprašanje, ali je Univerza najvišja znanstvena in pedagoška institucija, ki se deli na fakultete ali pa se, obratno, fakultete združujejo v Univerzo. V Evropi prevladuje prvi model, pri nas pa se le s težavo uveljavlja.«

Koliko časa bo zahtevala reorganizacija?

»V predlogu Zakona o združenem delu so ti problemi več ali manj urejeni. Pričakujem, da bo zakon sprejet v roku enega meseca, ustreznega prilagoditev pa bo terjala šest mesecev.«

Del vzhodnonemških šolnikov se po združitvi Nemčiji in preobrazbi šolskega sistema pritožuje nad preveliko ohlapnostjo visokošolskih programov in s tem tudi zmanjšano kakovostjo izobraževanja. Ali obstaja nevarnost, da se kaj podobnega zgodi tudi pri nas?

»Tega podatka sicer ne poznam, menim pa, da za kaj takšnega pri nas ni nikakršnih pogojev. Možno je, da se v bivši vzhodni Nemčiji profesorji pritožujejo. Vemo, da so bile tehnične vede v NDR dokaj razvite, kot primer lah-

ko vzamemo znano in cenjeno vzhodnonemško optiko, na področju družbenih ved pa niso bili ravno uspešni. Tako je možno, da ta trditve za eno področje velja, za drugo pa ne. Pri nas ni bojazni, saj striktno delamo na tem, da obdržimo kontinuiteto razvoja in hkrati zaostriamo kvaliteto. V vzhodni Nemčiji je zaradi izrazite politične angažiranosti in sodelovanja z obveščevalno službo veliko univerzitetnih profesorjev izgubilo službo. Zato je možno, da je na posameznih področjih čutili pomanjkanje kadrov.«

Študij in socialne razmere

Spričo upadanja življenjske ravni si danes visoko-

šolskega študija ne more več privoščiti vsak. Kaj storiti, da bi lahko omogočili študij, recimo, otroku revnega kmeta s Kozjanskega ali delavca v Železarni Štore?

»To je dobro vprašanje. Spominjam se, da smo še kot študentje na višji šoli v Mariboru zapisali v list Katedra tale stavek: 'Življenjski stroški študenta v Mariboru znašajo 16.000 dinarjev. Kako naj to zmore navaden delavec ali kmet?' Kot posledica tega je nastopila velika politična diskusija, v kateri je prišlo tudi do vprašanja, ali v socializmu sploh smemo uporabljati pojme delavec in kmet ter ali sploh smemo delati ankete socialnega porekla študentov. Vidite, torej, da gre že za staro vprašanje. V kasnejših anketah smo ugotavljali permanenten primanjkljaj študentov iz delavskih in kmečkih družin. Še posebej pa je to aktualno v zadnjem letu, predvsem zaradi umetno in nekorektno prepotenciranega t. i. katastrskega dohodka kmetov, zaradi katerega je mnogo kmečkih otrok izgubilo študentske stipendije.«

Svojevrstni paradoks, torej. Nadarjen učenec ostane po srednji šoli brez izobrazbe...

»Menim, da sta za študij na univerzi potrebna nadarjenost in pridnost hkrati. Zato se bomo še naprej zavzemali, da se zagotovijo študentske stipendije vsem nadarjenim in študija voljnim. Potrebno bo tudi urediti ugodnosti glede prevoza študentov iz oddaljenih krajev. Predvsem pa bo potrebno dvigniti kakovost izobraževanja in zaostri merila, tako za profesorje kot tudi za študente. Našim študentom želimo tudi omogočiti prehod iz ene univerze na drugo. Tako bo lahko študent končal eno leto v Mariboru, drugo v Ljubljani, tretje pa nekje v Nemčiji in imel vse izpite priznane. Zato moramo imeti usklajene študijske programe, profesorji morajo

imeti vzajemno evropsko priznane habilitacije, študentje pa seveda morajo obvladati vsaj enega izmed svetovnih jezikov.«

Univerza je pomembna za razvoj Štajerske

Govorite o Ljubljani in Mariboru. Bi nemara lahko pojasnili še vlogo mariborske univerze v razvoju Štajerske?

»Osebnost sem se vedno zavzemal za konkurenco na vseh področjih. Menim, da ni pomembna velikost fakultete, temveč tekmovalni duh. Zato je prav, da imamo dve univerzi, ki tekmujejo med sabo. Mariborska univerza pa ima poseben pomen za razvoj celotnega štajerskega

gospodarstva. Zavzemali smo se tudi za policentrizem, zato smo organizirali razne študijske centre izven Maribora, še zlasti za študij ob delu. Zdaj je treba gledati zlasti na kvaliteto in mislim, da lahko mariborska univerza veliko prispeva k razvoju gospodarstva na Štajerskem. Vnaprej se bomo še bolj trudili za večjo povezavo med, kot temu rečemo, teorijo in prakso, točneje, za prenos znanja iz univerz in institutov v gospodarstvo s pomočjo razvojno aplikativnih programov.«

Ko govorimo o Štajerski, ne moremo mimo Štajerskega foruma.

»Osebnost sem mnenja, da je Štajerski forum lahko koristen regionalni lobi. Toda lobi ni politična stranka, temveč združenje ljudi iz različnih političnih strank, ki imajo nek skupen interes. Eden izmed takšnih skupnih interesov je tudi pomen izgradnje avtoceste.«

Kaj pa menite o političnem povezovanju na regionalni osnovi? Recimo, da se pojavi stranka, ki bi politično orientacijo iskala v pripadnosti štajerskim interesom?

»Mislim, da je to umetno navržen fenomen, z namenom, da bi se Slovenijo politično razbilo. Razumem regionalne lobije, ki so nestranski in imajo konkretne cilje, večinoma gospodarske, ekološke... cilj je lahko tudi razvoj univerze, gradnja bolnišnice. Ne more pa imeti za cilj uveljavitev neke politične stranke ali političnega pričanja.«

Kako pa ste zadovoljni z razvojem gradnje avtoceste?

»Pred dvema letoma sem napisal predlog zakona o gradnji avtoceste Koper – Lendava, pred letom in pol pa je bil v parlamentu izglasovan. Dejal bi, da vlada zakon v veliki meri akceptira, razen enega instrumentarija, ki sem ga v predlogu zahteval – nadzorni mehanizem v izvedbeni fazi, namreč. V zahodnih državah so največje finančne afere povezane prav z gradnjo avtocest. Tu se obračajo veliki denarji, praviloma pa gre za Ad hoc projekte. V našem primeru je vgrajeno premalo kontrolnega instrumentarija, saj gre za trošenje javnega denarja, ki mora torej biti pod javnim nadzorom.«

Če se vrneva na vašo zdajšnjo zadolžitev: Kakšni so vaši cilji v času rektorstva?

»Najprej si bom prizadeval za kontinuiteto razvoja obstoječih institucij in programov. Kot drugo si bom prizadeval dvigniti ugled in ime Univerze v prostoru. Ugled in dobro ime je v interesu tako profesorjev kot študentov, ki se bodo kasneje z večjim ali manjšim ponosom izkazovali v praksi. Da bomo to dosegli, moramo skrbeti za kvaliteten kader sposobnih in delavljivih študentov ter za strokovno usposobljen, znanstveno dokazan in pedagoško razgledan profesorski kader. Študente je treba tudi v čim večji meri vključevati v razi-skovalno delo, še zlasti na aplikativnem področju.«

Vasja Ocvirk

LB Splošna banka Celje

V komisijski prodaji na novo ponujamo:

ZAKLADNE MENICE IN ZAKLADNE ZAPISE REPUBLIKE SLOVENIJE

Pogoji zakladnih menic so:

- letna obrestna mera 8,5%
- rok dospelosti: 17. marec 1994
- nominirane v SIT ali v ECU po apoenih 100.000 SIT oz. 1.000 ECU

Pogoji zakladnih zapisov so:

- letna obrestna mera 10%, obresti se izplačujejo vsakega 20.3. in 20. 9. v letih od 1994 do vključno 1996
- rok dospelosti: tri leta
- nominirane v ECU po apoenih 1.000 ECU in 10.000 ECU

Zakladne zapise lahko kupite na blagajniških okencih
ekspoziture Celje, Vodnikova 2.

Ponujamo tudi enomesečne blagajniške zapise LB Splošne banke Celje z valutno klavzulo in dvodelne blagajniške zapise banke Slovenije - "dvojček".

Pričakujemo vaš obisk. Z veseljem vam bomo odgovorili na vaša vprašanja v zvezi z naložbo v vrednostne papirje.

tradicijska, kvaliteta in zvestoba

AVTO CELJE IN FIATOVA DRUŽINA

45-letnico največjega avtomobilskega servisa v celjski regiji AVTO CELJE d.o. je 278-članski kolektiv proslavil s še tesnejšo vezjo s FIAT-vo družino.

Na Ipavčevi v Celju so odprli nov servis in salon. Po besedah direktorja gospoda Viljema Kregarja gre za enega izmed stebrov nove programske usmeritve na osnovi izredno dobrih odnosov s partnerjem iz Italije.

Otvoritev novega prodajnega salona z avtomobili iz FIAT-ove družine (lancia in alfa-romeo) so se udeležili tudi predstavniki iz Italije, občine, gospodarstva in poslovni partnerji.

»Naložba nas je veljala 26 milijonov tolarjev, če ne šte-

jemo stroškov za usposabljanje naših delavcev v Italiji. Z ureditvijo novega prodajnega salona (na LucaSovih posnetkih so tudi manekenke), prodajalne rezervnih delov in servisnih delavnic z vsem specialnim orodjem ter napravami prevzema AVTO CELJE obvezo, da bo kvalitetno zadovoljil potrebe celotne celjske regije in širše.

Široka paleta in visoka kvaliteta avtomobilov FIAT AUTO TORINO, ki združuje tudi LANCIO in ALFA-ROMEO, ter strokovna sposobnost naših delavcev, ki so se usposabljali v Italiji, so garant za zaupanje,« je poudaril direktor gospod Viljem Kregar.

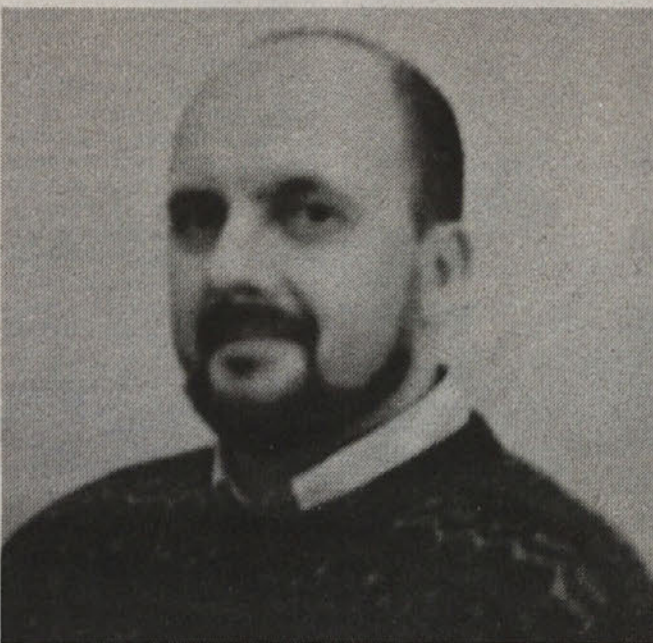
**POGOVOR
Z ZMAGOM
JELINČIČEM,
PRESEDNIKOM
SLOVENSKE
NACIONALNE
STRANKE**

SKD NAS HOČE PRODATI HRVATOM

Za nekatere politik, za druge blefer, predsednik stranke z zavidiljivo podporo volivcev, poslanec državnega zbora, ki ga je veliko slišati tako v skupščinski dvorani kakor tudi na tiskovnih konferencah, Zmago Jelinčič, po tistem, ko so ga »odstavili« s predsedniške funkcije skupščinskega odbora za obrambo, še naprej dela »v korist slovenskega naroda«, kot pravi sam. Kako se počuti kot odstavljeni predsednik skupščinskega odbora za obrambo, nas je zanimalo najprej.

»Čisto v redu. Moja razrešitev ne pomeni, da na tem področju ne bom delal naprej. Obramba Slovenije namreč ni zgolj zadolžitev predsednika odbora za obrambo, temveč dolžnost vsakega Slovenca.

Danes bomo dali v javnost spisek častnikov iz Brežic, ki jih je znatno več, kot jih je bilo na prvem, in magnetogram pogovora z nekim častnikom JA, Hrvatom, iz Novega mesta, ki govori o početju svojih kolegov. To kaseto s pogovorom je imelo notranje ministrstvo več kot štiri mesece, pa ni čisto nič ukrenilo. Gospodje: Bizjak, Šter in ostali se očitno držijo tistega, kar želi krščanska demokracija. Da bi se Slovenci konfederalno povezali s Hrva-
vati.«

Da ni to vendarle malce smela trditve?

»Nikakor. SKD se močno povezuje s HDZ in poskuša napeljati Slovenijo v zvezo s Hrvaško kot nekakšno vojno krajino pred navalom muslimanstva in pravoslavja. Slednje podpira tudi Vatikan, če smo razumeli vatikanskega zunanjega ministra.«

Zakaj ste bili resnično odstavljeni s funkcije predsednika za obrambo?

»Janša me je odstavil predvsem zaradi tega, ker sem zahteval, naj se obravnava pismo častnikov v Brežicah. Pri tej zadevi je slovenska obveščevalna služba trdila, da so imeli častniki dovoljenje za prestopanje meje od ministrstva za notranje zadeve in za obrambo, s tem, da so lahko s seboj nosili osebno orožje.«

Novi predsednik odbora za obrambo Jože Kopše, član SNS, je pod vašim poveljstvom?

»Ne gre za poveljevanje, ampak za to, da je usmeritev vseh članov – poslancev, ki smo ostali v stranki, enaka. Poslanci, ki so odšli, so resnično na drugi strani. To se je najlepše pokazalo, ko so se pred kratkim socialdemokrati, krščanski demokrati, SLS in samostojna poslanska skupina odločili za podporo belogardizmu in s tem posredno nacifašistične koalicijske Hitlerja in Musolinija.«

Zakaj so ob vašem »napadu« na tovrstno početje iz skupščinske dvorane odšli demokrati in zeleni?

»Ne vem. Bralci naj si sami naredijo zaključek. Vseeno sem prepričan, da nekateri

med demokrati fašizma vendarle ne zagovarjajo, medtem ko drugi zelo.«

Kaj se trenutno dogaja s poslanci, ki so zapustili vaš klub?

»Begunci, skupina šank-politikov, so ljudje, ki so ob prihodu v parlament mislili, da so predstavniki boga na zemlji, odgovorni samim sebi. Ne gre jim za nič drugega kot prigrabiti čimveč denarja. Zagotovo še niso nikoli prejeli tako visokih plač kot jih danes.

Poslanec Stanič in poslanica Logarjeva sta na primer v nasprotju z zakonom opravljala svoji funkciji v občini Ljubljana Šiška, ko sta že bila v parlamentu. Ker se je v slovenski skupščini že marsikaj protizakonitega toleriralo in naredilo, se tudi

»SNS je prva vložila predlog zakona o dvojnem državljanstvu. Ker je SKD zavohala, da bi jim lahko takšen zakon prinesel politične pike, so se povezali s SLS z namenom, da bodo oni to uredili. Minister za notranje zadeve se je nato začel pogovarjati samo s predstavniki SLS. Po tistem, ko so nam ukradli idejo in ko smo jih prehiteli z vložitvijo zakona, so naredili vse, da so nas na zasedanju sesuli.

Na prvi prihodnji seji bo v razpravi že predlog zakona SLS, ki ni bistveno drugačen od našega. Zanimivo, da se ga oklepajo tudi vsi tisti poslanci, ki so za časa Peterletove vlade glasovali za štiri-deseti člen. Takrat se je Bavčar zahvalil poslancem, da so glasovali za zakon, ki je prinesel Sloveniji nekaj sto tisoč čez noč rojenih Slovencev.

Kljub temu, da so prvič glasovali proti našemu zakonu, bomo zakon podprli. Želim, da se stvar uredi, ne glede na to, katera stranka bo pobrala točke.«

Zakaj so vam porisali hišo z Davidovimi zvezdami?

»Na hišo in stanovanje so mi narisali zvezde z enakim sprejem, kot je bil tisti na Židovskem pokopališču. Najbrž so me risarji hoteli spomniti, da moj sin študira v Izraelu. Ludvik Klavs je na primer po novomeškem radiu govoril, da je potrebno vse Žide spraviti iz Slovenije. Andrej Jamnik je bil v nekem pismu bralcev podobnega mnenja. Policija, seveda, ne ukrepa.«

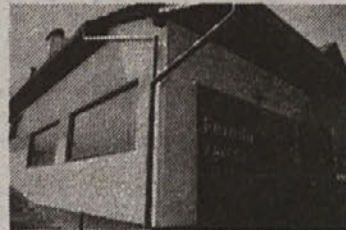
Franc Furland

Feroda

Proizvodnja, obnova, demontaža, montaža zavornih in sklopnih elementov za vsa osebna in tovorna vozila, kmetijske in industrijske stroje.

Delovni čas od 7. do 16. ure,
sobota od 7. do 12. ure.
PAVČNIK, Zg. Hudinja 46,
tel./faks (063) 33-710

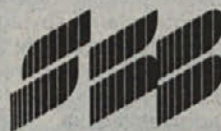

Trenutno imamo v proizvodnem programu za osebna vozila preko dvesto različnih tipov zavornih ploščic. Vsi materiali, ki jih uporabljamo za zavore in sklopke, so brez azbesta.

Kot novost pa smo uvedli brezplačno montažo pri nas kupljenih zavornih ploščic za vse tipe osebnih vozil.

**Srečno vožnjo -
Feroda Celje!**

SKB BANKA D.D.

V deželi, kjer domuje tolar, spoštujemo kovance.

»Varčevanje se začne pri kovancih. Ker smo bili nekaj let brez njih, je prav, da ohranimo vrednoto in ne le vrednosti, ki jo predstavljajo. V SKB banki bomo s praznovanjem oktobrskega praznika denarja storili prvi korak k razvoju običaja spoštovanja kovancev,« ob tej akciji SKB banke poudarja vodja sektorja za poslovanje v SKB banki Bojan Kardelj.

Kultura v svojem prvotnem namenu pomeni sajenje in negovanje dobrega. Bančne strokovnjake tudi na tem področju čaka še obilo dela. Odnos do varčevanja naj postane skupni cilj, saj samo »imeti« brez »biti« kaže duhovno mlahavost in preveliko nagnjenost k zadovoljevanju hipnih potreb. Kultura varčevanja pa pomeni preudarnost danes za vlaganje v vrednote prihodnosti.

V tednu varčevanja bo torej SKB banka zopet pokazala praznično podobo. V petek, 29. oktobra, bodo polegličnih hranilnikov pripravili za najmlajše, bodoče stranke tudi prireditve »Lutke v Tolarjih«. Zgodba bo pripovedovala o varčevanju od nastanka zemlje do sedanjih časov. Nastopale bodo vse najbolj priljubljene lutke: Martin Krpan, Zvezdica Zaspanka, kozel Lisec, Gal, Ceferin in dinozavri. Prireditve bo potekala med 10. in 12. uro, pričela pa se bo z vožnjo starega gasilskega avtomobila od Lutkovnega gledališča do SKB banke.

Dodatne informacije: Irena Miš Svoljšak, SKB banka d. d., telefon: 061/ 313-140.

BANKE NIMAJO POSLUHA ZA RAZVOJ GOSPODARSTVA, TUDI DRŽAVA, KI SE UKVARJA ZGOLJ Z REŠEVANJEM VELIKIH TEŽAV, NE VIDI PERSPEKTIV, KI SE SKRIVAJO V MANJŠIH IN SREDNJE VELIKIH PODJETJIH — Vendar v velenjskem veplasu kljub temu vztrajajo na svoji poti razvoja

PERSPEKTIVNI PROGRAMI BREZ PODPORE

Veplas Velenje, v širši javnosti znan predvsem kot proizvajalec kvalitetnih motorističnih čelad, smelo načrtuje tudi svoj nadaljnji razvoj. Z ameriškim partnerjem se dogovarjajo o proizvodnji plaščev za kolesa iz poluretana, s katerimi bi razširili svojo že tako precejšnjo paleto proizvodov. O načrtih in težavah, s katerimi se srečujejo pri njihovem uresničevanju, smo se pogovarjali z generalnim direktorjem dipl. ing. Francem Vedenikom, ki nam je podrobneje predstavil tudi celoten Veplason proizvodni program.

Čelade za vojake in motoriste

»Prvi program, po katerem je Veplas v širši javnosti tudi najbolj znan, je proizvodnja čelad. Ta program se je razvil iz sodelovanja s firmo Nolan v Italiji, ki se je pričelo že leta 1976. To nam je dalo osnovo za nadaljevanje programa ne le kot kooperacijskega odno-

Generalni direktor dipl. ing. Franc Vedenik: »Načrtujemo zelo perspektivne programe«

sa z Nolanom, ampak je bil naš cilj vzpostavitev lastnega razvoja in proizvodnje. To smo dosegli z razvojem kompozitne čelade. S temi vrhunskimi čeladami iz kompozitnih materialov smo opremili slovensko vojsko in smo sedaj njen ekskluzivni dobavitelj,« pripoveduje Veplason generalni direktor dipl. ing. Franc Vedenik.

»Poleg tega smo razvili gasilsko čelado za slovenske gasilce, ki so jo, kot svoje osebno zaščitno sredstvo sprejeli tudi njihovi hrvaški kolegi. V svojem asortimanu imamo seveda še razne druge čelade, od npr. alpinističnih itd. V nadaljevanju želimo ta program razširiti v program celotne zaščite človeka.«

»Drug naš pomemben program, s katerim segamo v svetovni vrh, so jambori za jadrane deske. Z njimi smo nekje na drugem do tretjem mestu svetovnih proizvajalcev. Vsi izdelani jambori gredo v izvoz, v celotno zahodno Evropo, največji kupec je Francija, izvažali pa smo tudi že celo v Avstralijo. Na trgu smo se obdržali le z ostro konkurenčno bitko, kajti za obstanek na svetovnih trgih je potreben stalen razvoj in konstantna prisotnost z novimi izdelki. V okviru tega programa izdelujemo tudi druge izdelke, tekaške palice, profile cevastih oblik in podobno.

Naš tretji program je program kompozitov. Znotraj njih se odpira več smeri. Eno je avtomobilska industrija, kjer proizvajamo predvsem avtomobilske dele za TAM Maribor ter nadgradnjo za pick up za Škodo. Za razne tuje partnerje izdelujemo tudi več tipov avtomobilskih spojlerjev, ki se potem dodatno vgrajujejo na vozila.

Naslednje pomembno področje je hidroterapija. V proizvodnem programu obvladujemo predvsem kadi za razne podvodne masaže, ki so v pretežni meri namenjene za izvoz. Smo tudi kooperacijsko povezani z nemškim podjetjem Bekka, poleg tega zastopamo švedsko podjetje Arjo. To sta dve večji podjetji s tega področja. Zavaljo omenjenega sodelovanja smo usposobljeni za izpeljavo inženiringa poslovanja, kjer lahko poleg naših kadi ponudimo tudi razne pripomočke in aparate, ki sodijo v hidroterapijo. Tako smo na primer opremili Terme v Zrečah.

Ukvarjamo se tudi s tako imenovanimi vodnimi programi. To so predvsem vodni tobogani. Letos je bil v Medijskih toplicah postavljen tobogan, ki je v Sloveniji in tudi v Srednji Evropi eden največjih, saj je dolg kar 108 metrov. V okviru vodnega programa sodijo še vodne kabine, ki jih uporabljajo predvsem pri obnovi sanitarij starih hotelov.

Vsi naši programi so namenjeni predvsem izvozu, saj ta dosega v celotni naši proizvodnji najmanj 70 odstotkov. Domači trg je za nas dokaj nepomemben, kajti za naše proizvode je premajhen porabnik.«

Kakšne cenovne razrede

dosegate pri izvozu svojih izdelkov na zahodnem trgu? »Zelo različno. Z nekaterimi smo v zgornjem delu srednjega cenovnega razreda, to so jambori, kadi za hidroterapijo, čelade, ki so v samem svetovnem vrhu — ravno sedaj tečejo dogovori z ameriškim podjetjem, največjim proizvajalcem čelad na svetu — Gentex. Njihovi predstavniki so konec leta že najavili svoj obisk pri nas, želijo se pogovarjati o kooperaciji pri proizvodnji čelad.

V avtomobilski industriji se spopadamo z veliko vzhodno konkurenco in zato s temi programi dosegamo dokaj nizke cene.«

Razvoj novih programov

»Intenzivno delamo na razvoju novih programov. V tem trenutku imamo zelo dober program s tujim partnerjem in sicer gre za proizvodnjo plaščev za kolesa iz poliuretana. Tu bi uporabljali tehnologijo, ki je v Evropi še neznan. Prišla bi iz ZDA, tuji partner bi vložil 48 odstotkov kapitala, zagotovljen je tudi trg. Težava je v tem, da moramo zagotoviti približno 4 milijone dolarjev sredstev za investicijo, kar nam kot majhnemu podjetju predstavlja precejšen problem. Zato iščemo potencialne sovlagatelje, ki bi bili pripravljeni investirati v to vsekakor perspektivno proizvodnjo.

Predinvesticijska študija predvideva zelo dobre efekte tega programa, ki bi zaposloval 48 delavcev. Tretje leto, ko bi proizvodnja polno stekla, uvažala naj bi se fazno, bi dosegli približno milijon in pol dolarjev mesečne realizacije. Tako, da bi to postal Veplason nosilni program.«

Banke niso imele posluha za ta projekt?

»Banke se obnašajo še vse preveč ziheraško in dejansko sem prišel do spoznanja, da lahko majhno podjetje prinese zelo dober in perspektiven program, a vendar ni nikakršnih možnosti za razumevanje in podporo bank. Banka hoče imeti zadaj zavarovanje, hipoteko. Za štiri milijone dolarjev kredita zahteva dva in polkratno hipoteko. Toliko pa celoten Veplas ni vreden. Iskali smo razne možnosti, tudi državne garancije, vendar na ministrstvu ni posluha. Država se ubada z velikimi sistemi in si na ta način kupuje socialni mir, za mala podjetja pa se ne zanima kaj dosti.

Vlada sicer veliko govori o izvozu, a zanj ne omogoča ustreznih pogojev. Zunanaj je izredno težko delati, kajti mi po svetovnih kriterijih še vedno spadamo med zelo različne države. Smo popolnoma na repu. Madžari, Poljaki, Čehi — vsi so nas že prehiteli. Zato za vse naložbe pri nas tujci zahtevajo posebna zavarovanja, posebne garancije. Vse to pa stane in nam seveda znižuje ceno. Država bi nekako morala zagotoviti vsaj kolikor toliko normalne pogoje za nastop na tujem trgu. Tega pa, moram reči, do sedaj še ni.

Janez Vodnar

EVROPSKI KONCERN ZEPTER INTERNATIONAL, KI JE POSTAVIL NOVE STANDARDE V IZDELAVI POSODE, JE ŽE SKORAJ TRI LETA PRISOTEN TUDI V SLOVENIJI — HITER RAZVOJ TE TRGOVSKE DEJAVNOSTI PRINAŠA V SLOVENIJO TUDI ZAČETEK PROIZVODNJE ČISTIL ZA POTREBE CELOTNEGA KONCERNA

Gospod Horvat bi nam najprej na kratko predstavil podjetje Zepter International?

»Zepter International je koncern, ki ima svojih 24 podjetij v večini evropskih držav. Sedež holdinga je v Švici, njegov operativni Head office pa v Linzu v Avstriji. Zepter je v tem trenutku nedvomno najmočnejši evropski proizvajalec kuhinjske posode vrhunske kvalitete, tako za individualna gospodinjstva kot za profesionalno uporabo v gostinstvu. Kvaliteta izdelkov, njihova visoka funkcionalnost in vedno sodoben design ter širok asortiman so značilnosti, ki so Zepterju vztrajno in vedno bolj na široko odpirale tržišče. Zepter Slovenica d. o. o. je torej del tega velikega koncerna in ni mešano podjetje, ampak je v celoti last Zepter Holdinga.«

Kako dolgo je vaše podjetje prisotno v Sloveniji in kaj ste v tem času dosegli?

»Zepter je ustanovil svoje podjetje v Sloveniji konec leta 1990. V teh slabih treh letih smo ogromno dosegli. Odprli smo lastne prodajne — razstavne prostore v Ljubljani in v Celju, v kratkem jih bomo tudi v Mariboru. Naša glavna aktivnost je prodaja Zepterjevega proizvodnega programa, ki obsega posodo in ostale proizvode iz plemenitega jekla za potrebe gospodinjstev. Del tega prodajamo v naših prodajalnah, večji del pa izključno v sistemu direktne prodaje z našimi

le teh bi lahko strnil v nekaj točk. Zepterjevi zastopniki lahko pridejo na dom le na podlagi predhodnega povabila. S seboj morajo imeti identifikacijsko kartico, ki jim jo za tekoče leto izdaja podjetje in jo morajo kupcu obvezno pokazati. Gostitelju, ki je omogočil predstavitev, se podjetje oddolži z darilom, ki mu ga izroči zastopnik. Zastopniki tudi v nobenem primeru ne smejo sprejemati gotovine, tako da gre vse naše poslovanje preko žiro računa pri SDK. Ob koncu bi še dodal, da pogodba, ki jo kupec sklene z našim podjetjem, daje kupcu rok, v katerem jo lahko brez vsakih obveznosti prekine.«

Kako pa se srečujete z vse večjo konkurenco na tržišču?

»Na konkurenco ne gledamo kot na nekaj negativnega. Nasprotno. Samo v pogojih močne konkurence se lahko pokaže, kdo je slab ali dober in kdo je najboljši. Za nas je konkurenca samo izziv, da še izboljšamo svoje poslovanje. Samozavesten vstop v ta boj na trgu nam omogočata visoka kvaliteta in širok asortiman naših izdelkov ter dejstvo, da kupcu omogočamo kompletno uslugo, od svetovanja do zagotovitve servisiranja v našem lastnem servisu.«

Glede na doseženo so verjetno tudi načrti za naprej veliki?

»Seveda. Pravkar smo pričeli s prodajo našega programa za profesionalno upo-

Pomočnik generalnega direktorja dipl. ing. Andrej Horvat: »Konkurenco lahko le pozdravimo«

zastopniki, ki jih imamo sedaj približno 150. Pri tem bi omenil, da smo mi že preden je to zahteval novi zakon o trgovini zadostili evropskim standardom takšnega načina prodaje.

Ukvarjamo se tudi z nekaterimi dejavnostmi, ki niso neposredno povezane z Zepterjevim proizvodnim programom. Omenil bi zastopanje tujih firm za potrebe brezcarinskih prodajal. Naši partnerji na tem področju so podjetja Rothmans, Maritab, Nestle, International Diamond Center. Vendar za svoj največji dosežek štejejo ogromno število zadovoljnih kupcev naših proizvodov.«

Omenili ste evropske standarde za prodajo od vrat do vrat. Verjetno bi naše bralce zanimalo več o tem, glede na to, da je ta način prodaje pri nas zelo razširjen.

»Pri nas je na področju prodaje od vrat do vrat vladal velik nered, ki je sedaj, vsaj formalno, z zakonom o trgovini odpravljen. V praksi pa še vedno ni vse tako, kot bi moralo biti. Kot sem že dejal, smo mi že pred sprejetjem tega zakona, v skladu z Zepterjevo strategijo prodaje, našo prodajo uredili po evropskih standardih. Bistvo

rabo v gostinstvu. Pripravljamo se tudi na prodajo novih programov pod blagovno znamko Zepter. Pri tem bi omenil kozmetiko. Del poslovnih politik Zepterja pa je tudi, da del proizvodnje naših programov poteka v vsaki od držav, v katerih ima Zepter svoja podjetja. V Sloveniji bomo tako v kratkem pričeli s proizvodnjo čistilnih sredstev za potrebe celotnega koncerna.«

In za konec, kako bi ocenili vlogo države v gospodarstvu? Menite, da v tem trenutku omogoča ustrezne pogoje gospodarjenja?

»Tega za zdaj še ne morem reči. Seveda si želimo in pričakujemo, tako kot vsi ostali, normalne pogoje za poslovanje. Smo predvsem trgovsko podjetje in občutimo težave, s katerimi se srečujejo prebivalci v naši državi. V našem interesu je, da vlada čimprej uredi gospodarske razmere, tako da bo prišlo do gospodarske rasti in s tem tudi povišanja standarda. Predvsem pa si želimo vzpostavitev pravnega reda na tržišču, ker ga zlasti na področju trgovin zdaj še ni, saj je v praksi veliko črne trgovine, ki posluje mimo vseh predpisov in brez plačevanja slehernih dajatev.«

Janez Vodnar

NOV DUH POSLOVANJA

V Sloveniji v zadnjih letih srečujemo vse več tujih družb, koncernov, holdingov, ki z drugačnim pristopom k poslovanju vnašajo v dostikrat prezatohlo dolino Šentflorjansko drugačen, lahko bi zapisali, evropski način poslovanja. K tem mladim, tržno prodornim podjetjem, lahko mirno prištejemo tudi Zepter Slovenica d. o. o. Njihovo poslovno filozofijo, dosedanje dosežke in obširne načrte za prihodnost, nam je v pogovoru predstavil pomočnik generalnega direktorja dipl. ing. Andrej Horvat.

**CETIS CELJE JE
ZALOŽIL, STISKAL
IN SPONZORIRAL
KNJIGO BRANKA
GOMBAČA SKOZI
ŽIVLJENJE**

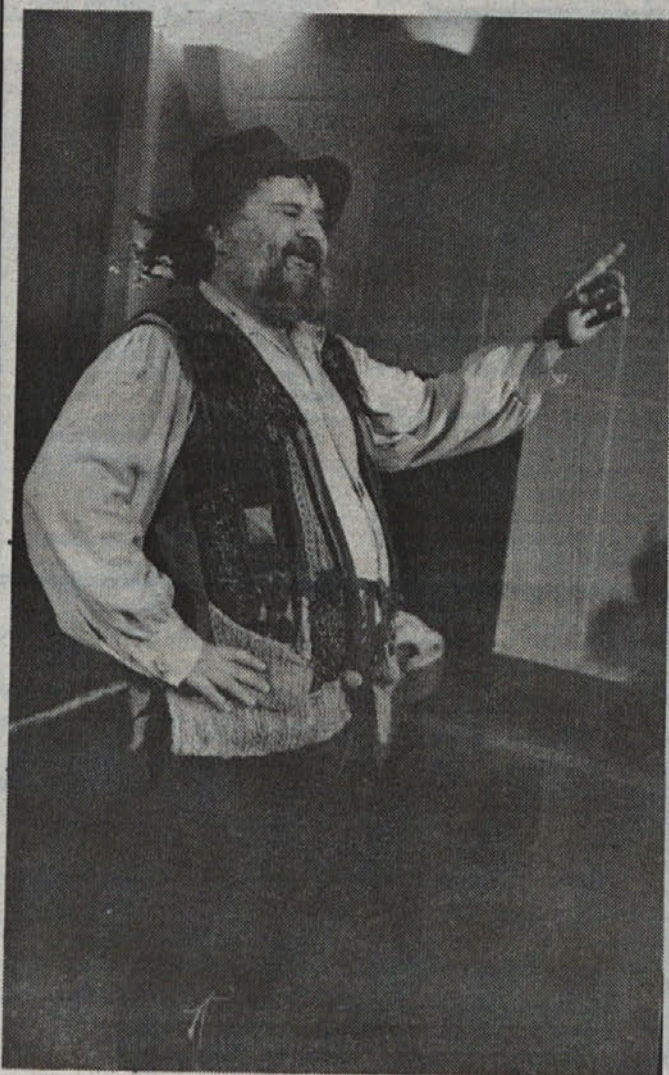
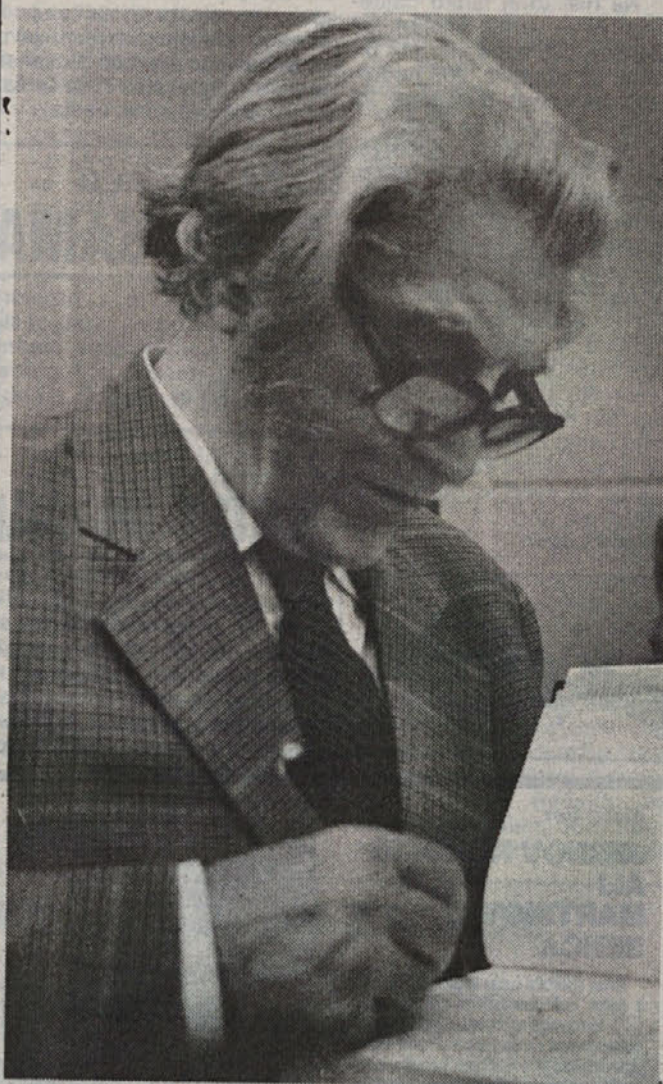
FRESKA SLOVENSKEGA TEATRA

Zelo odmevno in v prisotnosti številnih obiskovalcev je celjsko grafično podjetje Cetus le nekaj dni pred začetkom osrednje slovenske gledališke prireditve – Borštnikovega srečanja – v avli Slovenskega ljudskega gledališča v Celju pripravilo promocijo knjige Branka Gombača *Skozi življenje*, zajetne knjige, ki na svojih straneh na živ in topel način opisuje več desetletij slovenskega gledališča.

Branko Gombač je svojemu bogatemu gledališkemu delovanju tako dodal ne le obsežno zgodovino mariborskega gledališča, kroniko Borštnikovih srečanj, pač pa je orisal razmere vsega takratnega slovenskega gleda-

lišča – široko fresko ljudi in usod, ki so krojili slovensko gledališko ustvarjalnost.

»Nam v Cetusu pomeni izid Gombačeve knjige posebno zadovoljstvo,« je številnemu občinstvu na predstavitvi knjige dejal glavni direktor podjetja Cetus Celje Drago Vračun. »Kultura poslovnega komuniciranja kot cilj delovanja Cetisa nas obvezuje, da iz kulture podjetništva prehajamo na področje umetnosti in sodelujemo v kulturnem življenju našploh. Za nas je kultura nepogrešljiv dejavnik pri uveljavljanju slovenske narodne identitete. Zato smo toliko bolj veseli, da smo z založništvom in sponzorstvom pripomogli k izidu te knjige.«

SUHA LETA KULTURE

Tudi na nedavni okrogli mizi, ki jo je v Celju pripravila Združena lista, je znal kulturni minister Sergij Pelhan lepo pripovedovati, kolikšen pomen in vlogo pripisujejo kulturi v razvitem svetu in kako donosne so lahko vrhunske kulturne prireditve. Ko pa je prešel na domače razmere, je sicer govoril o ciljih, perspektivah, nacionalnem kulturnem programu, v isti sapi pa moral dodati, da v prvotnem besedilu memorandum, ki ga je dobila v roke slovenska vlada, kulturna ni bila omenjena niti z besedico.

Dosegel je nekaj lepote korektur, pri odmerjanju denarja pa se njegovi kolegi v vladi niso dali omajati. Sredstva v slovenskem narodnem prihodku so za kulturne potrebe vsako leto manjša, minister očitno brez moči, opozarja lahko le na neskladja med centralizacijo denarja, siromašenjem »slovenskega podeželja«, o nedorečeni razmejivni skrbi za posamezne kulturne vrednote.

Ob osamosvajanju je bilo govora, da bo poslej, ko ne bo več treba tolikšnih denarjev pošiljati v Beograd, več ostalo doma, za kulturo, izobraževanje, znanost, za civilizacijske vrednote, brez katerih ne more biti razvoja. Zgodilo pa se je prav nasprotno. V letu 1990 smo v Sloveniji za kulturo odmerjali odstotek družbenega prihodka, kar je bilo le nekaj desetina manj kot v državah, po katerih se tako radi zgledujemo. V svobodni samostojni Sloveniji je znesek padel na 0,6 odstotka, apetiti drugih resornih ministrstev so ga torej domala razpolovili in nas s tem postavili na prav sramotno mesto.

Lepo in prav je, da so se v ministrstvu potrudili in sestavili nekakšen nacionalni program, v njem lepo napisali, da bodo usklajeno skrbeli za oba segmenta, za varovanje naravne in kulturne dediščine na eni in za ustvarjalno in poudarjalno kulturo na drugi strani, zasnovali so več skladov, sklad za knjige, za filmsko umetnost, za ljubiteljsko dejavnost, v pripravi je zakon o kulturi, narejeni sta gledališka in muzejska mreža, knjižničarstvo dobiva ne glede na to, ali je knjižnica v Ljubljani ali v kakšni manjši občini, v vsakem primeru nacionalni pomen... Niso pa še uspeli razčistiti, ali je kultura stvar države ali je kultura tudi stvar lokalne samouprave in seveda tega, kako si izboriti zadostne novce za njeno preživetje. Kot kaže sedaj, je težko verjeti ministru Pelhanu, da bodo on in njegovi nasledniki uspeli do leta 2000 podvojiti proračunski denar za kulturo.

E. Š.

MATEJ ANDRAŽ VOGRINČIČ, ŠTUDENT FILOZOFSE FAKULTETE, JE POSEGEL V SIVINO LJUBLJANE Z ATRAKTIVNIM PROJEKTOM – OBLEKEL JE HIŠO KROJAČ ZA HIŠE

Sprehod po Galusovem nabrežju po zaslugi Mateja A. V. ni več pust in enoličen, saj naenkrat zažari pred vami hiša, na kateri so obleke; pisane, velike, male – hlače, srajce, obleke, čevlji... Kaj to pomeni, je bilo vprašanje mladoletnih ob nastajanju umetnine: »a se bo odprla nova trgovina«, »sušijo stvari«, »kradejo cunje po stari Ljubljani in jih tu sušijo«...

Ne, to je preprosto projekt mladega študenta polnega idej, kako oživiti hišo? Hišo, ki je lepa, ki jo lahko ljubiš, s katero lahko živiš. A ta hiša sameva, propada. Hočeš ji vdihniti novo življenje. Matej je tako lani okrog Novega leta pričel prositi pri Občini Ljubljana Center in pri Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine za dovoljenje, da hišo »oživi« – obleče. Na vse prošnje je bil na začetku odgovor negativen. Potem je bila tu še denacionalizacija in iskanje lastnika hiše. Končno je po pritožbah okoli 6. avgusta dobil dovoljenje, da lahko upravlja s fasado do 31. 9. 1993.

Tu se pričnjenja njegovo krojenje – poiskal je sponzorje, kot so: Mura, Gradis, Šou, Mreža za Metelkovo, galerija Škuc, Color Medvode. Postavili so oder, na hišo pritrtili deske in njegovo delo se je pričelo. Zbral je obla-

čila po podstrešjih in kleteh svojcev, prispevali so jih prijatelji, med njimi tudi kakšni iz medijskih krogov. Obleke je nato eno za drugo pritrtil z žebli na fasado.

Na hiši torej lahko najdemo (če je verjeti vabilu): 67 čevljev, 205 spodnjic, 114 pižam, 92 nogavic, 205 nedrčkov, 34 kravat, 8 najlonk, 22 oblek, 9 pelerin 53 hlače...

Okna in vrata so pobarvana z oljnatno barvo – rdečo, rumeno in zeleno; ob tem dobimo občutek, kot da nas gledajo velike žareče oči, kar čutimo, kako se kopičijo v nas prijetni občutki. Tudi ko se spusti tema, hiša ne potone v mrak, osvetljena kot žarek sredi sivine stoji na nabrežju Ljubljane. Zaradi nočnih neprividov pa pazijo nanjo in prav je tako, saj je pravi užitek zagledati življenje in svežino ob pustoti deževnih dni.

Saša Leben

IZ UMETNIKOVEGA ATELJEJA

MISTIKA PROSTORA

Nocoj ob 19. uri bo v Informacijskem centru Moderne galerije v okviru prireditve pod skupnim imenom »Iz umetnikovega ateljeja«, z njimi javnosti in ljubiteljem umetnosti predstavljajo novosti slovenskih likovnih umetnikov, predstavitev najnovejše slike Dušana Fišerja z naslovom (De)mistifikacija prostora, nastale v letošnjem letu.

LAŠKI DVOREC

SLIKE SAMA PERPARJA

V teh dneh je v prostorih razstavišča Laški dvorec v Laškem na ogled razstava slik akademskega slikarja Sama Perparja, Ljubljana srednje generacije, ki se je doslej v preteklih desetih letih predstavil že po številnih razstaviščih v državi in v drugih republikah bivše Jugoslavije.

ŽALEC

KAČA IN JAGUAR

Tisti iz okolice Celja, ki so zamudili zanimivo predavanje velikega svetovnega popotnika v Osrednji knjižnici v Celju, bodo to lahko nadomestili, saj predstavitev knjige Kača in Jaguar dr. Boruta Koruna, znanega pisatelja in potopisca, pripravljajo tudi v njegovem rodnem mestu. Avtor bo o svojih poteh, o azteških in majevskih božanstvih spregovoril 4. novembra ob 18. uri v Občinski matični knjižnici v Žalcu. Pogovor z njim bo vodil potopisec in domačin Mare Cestnik.

KNJIGE ZA VAS!

Ni vsaka knjiga DOBRA. DOBRA je tista, ki vam ostane v spominu. In mi vam ponujamo DOBRO knjigo – še več:

PAKET DOBRIH KNJIG, odličen tudi za darilo!

Paket sestavljajo knjige:

Peter Božič

ZDAJ, KO JE NOVA OBLAST

On, Radenko Radenković, ga je povabil na hrano. Na pijačo in na hrano te Slovenci ne povabijo nikoli. On to zelo dobro ve, ker ga še noben Slovenec razen na pijačo ni nikoli kam povabil.

Cena knjige je 1.720 SIT

Da bi ga pa kdaj kak Slovenec povabil na pijačo, ne, tega pa pri Slovencih ne boš doživel nikoli. In zato ga Radenko tudi ne vabi na Cico Oriental. Radenko Radenković je bil toliko in toliko časa pri vojaških arestanih in tam seveda sploh ni pijače in zato Radenko nujno potrebuje Cico Oriental samo zase, za danes.

Drugič mogoče, je prišel Radenko. In pri tem je ostalo in Niko je moral sam nazaj v kasarno. In ko je prišel tja, je bila ura ravno šest zjutraj in »smotra« in truba je pravkar zaigral »mimo«, ker se je na »krugu« prikazal general, komandant brigade, in šel naprej proti svoji pisarni.

In ko je vsa brigada stala na »krugu« mimo kot pribita, je komandant brigade opazil Nika, ki se je prestopal z noge na nogo in lovil ravnotežje, pijan in izmučen od celonočne hoje.

Rudi Čačinovič

MED DVEMA CERKVAMA

Moja generacija je živela ob žerjavici in plamenih dveh svetovnih morij. Srce in možgane so nam pretresale revolucije: oktobra iz l. 1917, različne »povojne« po 1945., zmagovite »od spodaj« ali »od zgoraj«. Dvajseto stoletje se bliža koncu. Bilo je polno svetlih upanj človeštva, bilo pa je tudi v znamenju krvavih diktatur. Bilo je stoletje Hitlerja in Stalina. Po tolikih izkušnjah bi se stoletje moralo končati brez lažnih iluzij in utopij, dokončno zavrniti vse lažne preroke, ki obljubljajo splošno srečo in zveličanje, pri tem pa hočejo osrečevati človeštvo s svojimi ideološkimi prisilnimi jopici.

Cena knjige je 1.920 SIT

Komunizem je razpadel, ker se je izrodil v nehumano, strogo disciplinirano organizacijo izoliranih vojščakov, ki niso zaupali ljudem in so jih hoteli prisilno osrečevati po svoji meri. Kljub težkim izkušnjam iz svoje preteklosti, kljub neposrednim zgovornim zmotam komunizma, skuša »stara cerkev« stopati po poti, ki ga je zrušila. Hotel je iz enega centra gospodariti nad celotno komunistično resnico. Poskusi reform so bili prepočasni in prepozni.

Knjige lahko dobite pri
ČZP Enotnost, Ljubljana,
Dalmatinova 4, telefon
321-255, 110-033,
faks 311-956.

Miroslav Jančič

GLASNIK PEKLA

Umreti s Sarajevom

Cena knjige je 1.850 SIT

Kadar se z njim srečam – Bog oziroma Alah vesta, kolikokrat počnem tisto, kar mi je bilo že od nekdaj mrzko – preštevam, koliko je okrog mene Muslimanov, koliko Hrvatov, koliko Srbov in koliko drugih, med katere spadam tudi jaz. Razmerje je približno takšno kot na republiški ravni, nekateri bi celo rekli, da je inscenirano – 40:15:30:15. Ko so Srbi iz tistega dela mesta, ki je v njihovih rokah, začeli izganjati Muslimane, in to brez prtljage, sem prestregel, kako neka muslimanska soseda drugi pravi:

»Nič drugega ne ostane, kot da tudi mi izženemo njihove!«

Matej Bor

JERNOV ROKOPIS ALI MARTINOVA SENCA

Avtor sporoča v čas in prostor ujetu in z njima tudi opredeljeno zgodbo prek (...) Jernovega rokopisa, v katerem pripovedovalec skuša razjasniti eno samo uganko: kdo je v ključnem trenutku povzročil smrt njegovemu prijatelju Martinu.

Jern namreč nosi breme krivde skozi povojno življenje, in da bi se očistil ali vsaj problem razjasnil, napiše zgodbo od otroškega zavedanja do razpleta, ki se konča z Martinovo smrtjo. Bistveno pa je, da je blodni Martin umrl, vrača pa se v Jernov rokopis, kot bi se njegova duša selila vanj.

Cena knjige je 1.900 SIT

Vladimir Kavčič
STEBRI
ORUŽBE

Vladimir Kavčič

STEBRI DRUŽBE

Psihosocialni portreti
sodobnikov

Res smo dobili svojo državo, a zdaj ne ljudstvo ne politiki ne vedo, kaj bi počeli z njo. To je posledica predhodnega neznanja, kajti te države niso izalili amaterji, temveč diletanti, tisti, ki mislijo, da vedo in znajo, a se v resnici ne zavedajo niti meja svoje nevednosti. Vodijo jih oholost, prestiž, bolezne osebne ambicije. Več kot polovica sedanjih političnih akterjev samo nadaljuje kariero, ki jo je začela pod prejšnjim režimom, za njih je torej osebna promocija na pravem mestu. Druga polovica so razni frustrirani tipi, ki spominjajo na jecljavca, ki je hotel postati televizijski napovedovalec, zdaj pa zatrljujejo, da ni uspel, ker ni bil v partiji.

Knjiga bo izšla v začetku oktobra 1993.

Cena knjige je 1.650 SIT

POSEBNI POPUSTI!

Vrednost vseh petih knjig je 9.040 SIT, vendar vam jih nudimo za 5.900 SIT. Če naročite štiri, jih prejmete za 4.900 SIT, če naročite tri, jih dobite za 3.500 SIT, če naročite dve knjigi, pa prejmete knjigo Jožeta Smoleta: PRED USODNIMI ODLOČITVAMI brezplačno.

Naročite lahko tudi samo eno knjigo, vendar po polni ceni.

NAROČILNICA

Pri ČZP Enotnost, Ljubljana, Dalmatinova 4, nepreklicno

naročam(o) _____	izvod(ov) knjige	ZDAJ, KO JE NOVA OBLAST
naročam(o) _____	izvod(ov) knjige	MED DVEMA CERKVAMA
naročam(o) _____	izvod(ov) knjige	GLASNIK PEKLA
naročam(o) _____	izvod(ov) knjige	JERNOV ROKOPIS ALI MARTINOVA SENCA
naročam(o) _____	izvod(ov) knjige	STEBRI DRUŽBE

Naročeno pošljite na naslov:

Ulica, poštna št., kraj:

Ime in priimek podpisnika:

1. Račun bomo plačali v zakonitem roku 2. Kot individualnemu naročniku mi pošljite po povzetju.

Dne: _____

Žig

Podpis naročnika

BORŠTNIKOVO SREČANJE 93: SLOVENSKO GLEDALIŠČE SE JE PRESELILO V MESTO POD POHORJEM

TEATER ZA DANAŠNJI ČAS

Maribor se je v teh dneh spremenil v središče slovenskega gledališkega dogajanja in čeprav so in še bodo zaradi scenskih težav nekatere predstave odigrali po drugih odrih po državi, je tam prostor polemik, ocenjevanje in preverjanja teatra za današnji čas, o katerem je v svojem uvodnem nagovoru na otvoritveni slovesnosti s precej nezaupanja spregovoril predsednik sveta Borštnikovega srečanja Rudi Šeligo.

Številu predstav v letošnjem programu te osrednje slovenske gledališke prireditve so bili organizatorji zaradi finančnih zagat, s kakršnimi se zadnja leta praviloma srečujejo vsi prireditelji tradicionalnih manifestacij, prisiljeni omejiti, na drugi strani pa so tekmovalnemu delu dodali zanimiv in raznolik izbor takšnih in drugačnih dogodkov, od razstav in koncertov do predstav na ulicah in celo modnih revij. Srečanje, ki se je pričelo 20. oktobra, bodo sklenili 30. oktobra z I. Borštnikovim gledališkim plesom v Kazinski dvorani.

Nekaj grenkobe v slavi in blišč, v kakršna Mariborčani vselej radi odevajo svoje Borštnikovo srečanje, so vnesle misli Rudija Šeliga, ki je razmišljal o razpotju, do katerega je prišla prireditev, o tem, kakšno je in kakšno bi moralo biti slovensko gledališče danes. »Očitno je, da je bilo v osemdesetih letih naše gledališče trdno razraščeno po političnem okrožju ter je širilo politična obzorja v docela pragmatične razsežnosti vse od človekovih pravic do notranjega ustroja politične družbe in državne oblike. Skupno prizorišče slovenskega gledališča je bilo takrat kot grška agora in ne (dionizovo) svetišče... Še celo slovenska dramatika one-ga, napol minulega časa,

v katerega zgolj postludiju danes živimo, in ne le čutno prepričljivi spektakel gledališča, je pridelala resnico, da je politika naša usoda,« je med drugim poudaril Rudi Šeligo.

Po njegovem mnenju tudi letošnje Borštnikovo srečanje daje dovolj otipljivih dokazov za ugotovitev, da je danes neuravnoteženost obeh prvin uprizorjanja usodnega človeškega sveta v prid »okrasa«, hrupa in atake na čutila skoraj nič več začudenega gledalca vprašljivo plodna ali kar že jalova. »Ali je slovensko gledališče že prestopilo mejno črto, prag nove sinestezije dramskega pesništva in spektakla. Ali je zmožno v skladu s duhom časa, ki prihaja in ne po več samo postmoderni, post-socialistični in postindustrijski čas, umestiti, preseliti svoje prizorišče iz politične agore v izvorno posvečeni prostor? Ali že ima moč vrniti besedi, pesništvu veljavnosti in enakovrednost z gro-mom in bliskom spektakla? Ali si je že nabralo kondicije za uprizorjanje strašne tišine besede za njeno gledališko vibracijo? In končno, ali nekako ve, da je sicer avtonomno, estetsko samooblikovana, k samosvoji podobi mogoče samo ob in na izvorni, slovenski dramski literaturi?«

Tako se je spraševal Rudi Šeligo kot smeli razsodnik sodobnega slovenskega teatra in okrcal povrhu tudi samo prireditev rekoč: »Ali res z vso pravico nosi ime vseobsegajočega gledališkega praznika, če ceni in ocenjuje slovensko dramatiko zgolj kot samoumevno sestavijo vihrajočih festivalskih zastav?«

Tudi v poročilu selektorske komisije (Predan, Foretič in J. Novak) v almanahu ob letošnjem srečanju ni prav mnogo pohvalnih besed, namenjenih gledališki produkciji slovenskih profesionalnih teatrov. Komisija si je ogledala preko petdeset predstav in na koncu ugotovila, »da je bila gledališka sezona 1992/93 povprečna, brez vrhunskih dosežkov in izenačena v tem smislu, da so dramska gledališča praviloma ustvarila po eno predstavo, ki jo glede na visoko raven slovenske gledališke ustvarjalnosti lahko ovrednotimo kot kvaliteto«. Izven dramskih gledališč pa po mnenju komisije tudi ni nastalo nič posebej izvirnega in novega.

Ne glede na kritično popotnico se kolesje Borštnikovega srečanja vrti in vsak dan ljubiteljem teatra prinese nekaj novega. Prireditev se je že dodobra prevesila v drugo polovico. Nocoj bo na velikem odru mariborskega gledališča predstava Drame SNG Ljubljana Samorog Gregorja Strniše v režiji Mete Hočevar. V Kazinski dvorani bo promocija Renaldo de Monte, na Malem odru uprizoritev H. Mullerja Hamlet-

maschine v izvedbi Teatra & TD Zagreb.

V četrtek, 28. oktobra, se bo občinstvo Borštnikovega srečanja selilo v dvorano Slovenskega ljudskega gledališča v Celje, kjer bo uprizoritev Odrske utvare Pierra Corneilla v režiji Bojana Jablanovca. V Mariboru v tamkajšnji Minoritski cerkvi bo Slovensko mladinsko gledališče zaigralo Herberta Aschternbuscha Suns v režiji Edvarda Milerja, Cabarei v Na-

rodnem domu pa bo prizorišče Cabaresa Z. A. Sokoloviča. Ob 18. uri pripravljajo v Kazinski dvorani strokovni posvet slovenskih režiserjev pod naslovom Noč režiserjev in podnaslovom Slovenska režija med ideologijo in imago-logijo.

V petek, 29. oktobra, prihaja na veliki oder Nora Henrika Ibsna Prešernovega gledališča iz Kranja v režiji Dušana Mlakarja in tega dne bo še nekaj spremljavalnih prireditev, na malem odru bo Lutkovno gledališče Maribor predstavilo Malo čarovnico J. Synkove, v Minoritski cerkvi napovedujejo predstavo Jermanovo seme avtorja M. Vezoviška v izvedbi Muzikalnega in dramatičnega društva Bratje Marx in pozno ponoči na malem odru še av-

torski projekt Svetlane Markovič Namesto rož.

Sobota je dan razglasitve slovenskega igralca. Po dopoldanskem simpoziju Vzgoja igralca, strokovnem simpoziju Združenja dramskih umetnikov Slovenije v Kazinski dvorani, bo tamkaj zvečer sklepno dejanje letošnje prireditve, katerega višek bo slavnostna podelitev Borštnikovih nagrad. Tedaj bo tudi priložnost za kritičke presoje o vitalnosti slovenske gledališke ustvarjalnosti in o tem, ali v Mariboru res samo plapolajo festivalske zastave ali pa se tam vendarle dogaja tudi teater, ki ni le lupina s kostumografskim in scenografskim bliščem. Vsaj v času Borštnikovega srečanja.

Enči Šibila

OB BORŠTNIKOVEM SREČANJU

TEMNE PLATI SLOVENSKEGA KULTURNIŠTVA

Roko, na srce, Sloveniji ne manjka kulturnih prireditev. Vsaj zdi se tako. Če namreč pogledate napovednike v slovenskem časopisju, boste odkrili obilo dogodkov – kulturnih z veliko začetnico, malo manj kulturnih in kulturnih kar tako. Gledališke predstave, koncerti, obletnice, festivali, razstave, performace–i, happeningi, video instalacije in kar je še tega. Pa kljub temu nekaj ni v redu. Veste kaj? Mladinske kulture ni nikjer. Ne enosmerne, potrošniške, te je dovolj, temveč ustvarjalne. Neodvisna kultura, s katero smo se v osemdesetih tako radi pohvalili, je danes zredčena na dva ekstrema – brezobzirno profiterstvo na eni in radikalno cukrarnarstvo na drugi strani. Mladi in tudi tisti manj mladi, ki si želijo delovati na področju popularne kulture se slej ko prej znajdejo pred ograjo, za katero na drevesu novokomponiranega kapitalizma rasejo omamno sladki sadeži uradne, legitimitne kulture.

Pop kultura in vse njene podvrste, od mainstream rocka do hiper – hermetičnega undergrounda, če se tokrat omejimo le na glasbo, so v državi Sloveniji še zmeraj izenačene z zaslužitvostvom in se temu primerno tudi razvijajo. V deželi, kjer so razlike med družbeno, državno in zasebno lastnino še zmeraj najbolj odvisne od trenutnih političnih razmer ni tak pojav nič posebnega. Kultura ni bila v tem prostoru nikoli pretirano daleč od politike. Zato je izjavo mariborskega Inicijativnega odbora za rock klub ob otvoritvi Borštnikovega srečanja kaj lahko razumeti kot politično dejanje, čeprav je vse prej kot to. Sicer pa je precej nepomebno, kakšne narave so prizadevanja Inicijativnega odbora. V izjavi, je namreč moč zaznati jezo, kakršna preveča večino današnje aktivne mladinske populacije. Gre za nemoč vsled medijsko kulturne kolonizacije z zahoda in tihim pristankom tukajšnje kulturne javnosti. Hvala bogu, da se še sploh najdejo takšni, ki si želijo kaj storiti proti temu, bi lahko rekli.

Slovenska legitimna kultura ima svojo identiteto. Še najmanj, kar lahko rečemo je, da so njeni akterji v to prepričani. Identiteta slovenske popularne, množične kulture pa ni bila še nikoli tako ogrožena, kot je danes. Legitimna kulturna srenja se

tega lahko zaveda ali pa tudi ne – kar je konec koncev vseeno. Tisto, kar je pomebno je dejstvo, da si popularna in z njo neodvisna kultura zaslužita svoje mesto pod uradnim kulturniškim son-

cem. Pa ne iz usmiljenja. Predvsem zato, da ne bomo že čez pet let ugotovili, da smo postali nepovratno odvisni od držav, ki so se tega pravočasno zavedle.

Vasja Ocvirk

VI POTREBUJETE TO, KAR MI ZAHTEVAMO

APATIČNOST, ki navdaja ljudi v času gospodarske in politične krize, je na višku. Posamezniku je pomembno vsakodnevno preživetje, duhovne vrednote pa so na zadnjem mestu. To stanje apatije najbolj prizadeva tiste, ki vstopajo v sistem preživetja – mladino. Če ni videnja prihodnosti, se energija preliva v sfero kriminala, nasilja in golega praznjenja ali pa se gasi z omamnimi sredstvi – drogami in samouničenjem. Ob tej priložnosti bi vas radi spomnili na število samomorov med mladostniki v Sloveniji.

Ne razumemo odpora mestnih oblasti do rock kulture in t. i. alternativne kulture, da o civilnih gibanjih ne govorimo. Civilna družba je varnostni filter vsake demokracije. Nova kulturna snovanja in underground rock kultura pa je novi ustvarjalni naboj kulture, nena-zadnje naroda. Prav tako ta opravlja funkcijo oplajanja moderne, medijske ali, če hočete, množične kulture. Brez te pa v komunikacijski družbi Evrope, v katero si vsi želimo, ni mogoče preživeti kot avtonomna skupnost.

Mi, ki vas na otvoritvi Borštnikovega srečanja opozarjamo na to, da nimamo kaj izgubiti, ko zahtevamo svoj prostor v družbi, pa smo s svojim dosedanjim delom vzpostavili lasten sistem vrednot o družbi in o popularni kulturi. Tako vas, če niste o našem delu dovolj informirani, še enkrat spomnimo, da smo ustvarili lastno kulturno sceno, ki bi brezglavo kopiranje zahodnih vzorcev aktualne popularne kulture, temveč ima vse značilnosti lokalne skupnosti (Slovenije) in je v svoji izraznosti avtonomna. S svojimi produkti se uspešno predstavljamo na zahodu. Ta zahod kolonialistično zavzema preko satelitskih medijev kulturno tržišče in prostor v glavah ljudi bivših komunističnih držav. Zato dajemo poudarek svoji avtonomni novokulturni sceni.

Mi ponujamo sebi in drugim ustvarjalno kanaliziranje energij. Le te bomo realizirali, če bomo imeli osnovo. To je fizični prostor. Fizičnega prostora pa ne bo prej, ko ne bo nastal realni prostor drugačnosti. Ne zahtevamo, da spremenite mišljenje in vaše poglede na kulturo, civilno družbo, demokracijo, do preživetja avtonomne skupnosti v moderni komunikacijski družbi, lahko pa vas pozovemo k tolerantnosti do drugačnih.

Ker do sedaj pri vas osnov tolerance nismo zasledili: PROTESTIRAMO, ker imajo eni vse, drugi nič.

PROTESTIRAMO, ker je Maribor kulturno popularen samo po Veseli jeseni in Borštnikovem srečanju.

PROTESTIRAMO, ker je za eno otvoritev porabljenega več denarja, kot bi ga drugi (npr. MARS) porabil v večmesečnem oddajanju.

PROTESTIRAMO, ker en vaš banket stane več kot zagon underground rock kluba.

PROTESTIRAMO, ker Zveza prijateljev mladine dobesedno meče na cesto tiste rock glasbenike, ki so že dokazali svojo ustvarjalnost.

PROTESTIRAMO, ker množica rockovskih skupin v Mariboru nima možnosti nastopati.

PROTESTIRAMO, ker množica rockovskih skupin nima prostora za vaje.

PROTESTIRAMO, ker ne doumete, da smo vam potrebni kot vaša slaba vest za vzdrževanje vašega blišča.

INICIATIVNI ODBOR ZA ROCK KLUB

ORIANA FALLACI BIJE BITKO Z RAKOM

ZDRAVJE PRODALA ZA KNJIGO

Italijanska novinarka, vojna poročevalka, priznana pisateljica Oriana Fallaci je morala zapustiti vojna žarišča in se spustiti v povsem drugačno bitko – bitko z zahrbtno rakotvorno boleznijo, ki usodno načenja zdravje odločne 63-letne književnice.

»Vselej sem iskala avanture in tako tudi na svojo bolezen gledam kot na pustolovščino. Napovedala sem vojno rakastim celicam in odločena sem, da jih bom premagala,« pravi Oriana Fallaci, ki živi v New Yorku, pred kratkim pa je dopotovala v Antibes na francosko riviero, kjer prejema visoko literarno priznanje, nagrado mestnega sveta, kakršno je prvič leta 1989 prejel Lawrence Durrell. Nagrada je namenjena avtorjem, ki so dogajanje v svojih delih umestili v Mediteran.

Njen najnovejši roman In Sh'allah, objavljen leta 1990, se ukvarja z nasprotji v Libanonu, kakor jih vidi izmišljeni italijanski vojak v sestavi mirovnih sil v Bejrutu. To je monumentalna freska vojnih grozot, zajema vse, kar je najboljšega in najslabšega zmožen napraviti človek. Ziri-rija v mestu Antibes je roman proglasila za moderno Ili-jado.

Napisala je več imenitnih knjig, med njimi Pisma nero-jenemu otroku, roman, ki ga je posvetila hrabrosti svoje-

ga prijatelja Alekosa Panagoulisa, grškega oporečnika, ki ga je Hunta v zgodnjih sedemdesetih letih zaprla, mučila in na koncu ubila.

Med svojimi knjigami, pravi Oriana Fallaci, ima najraje roman In Sh'allah, ki mu je posvetila šest let življenja in mu žrtvovala tudi svoje zdravje.

V želji po dogodivščinah je Oriana Fallaci kot ženska postala ena prvih poročevalcev z vojnih prizorišč v Vietnamu, Libanonu, v Latinski Ameriki, pred kratkim je poročala iz Zaliva. Njena vzornika sta Jack London in Ernest Hemingway in nikoli ni pomislila, da zaradi tega, ker je ženska, ne bi mogla napraviti vsega, kar je naredila.

Lani so zdravniki pri njej odkrili raka na dojki. In zaradi bolezni ni več mogla na pot, kajti, kot pravi, poleg poguma je prva stvar na prizoriščih vojnih spopadov trdno zdravje. Če si bo opomogla, premagala bolezni, namerala spet tja, kjer ljudje z orožjem obračunavajo med seboj.

Oriana Fallaci je majhna,

elegantna in čeprav nekoliko utrujena zelo odločna ženska, ki je dostikrat sedela nasproti svetovnim voditeljem, politikom, možem, ki krojijo usodo sveta. Spomnimo se pokojnega iranskega anatolaha Homeinija, ki je bil pogosto v zadregi pred njenimi spretnimi in neposrednimi vprašanji. A vendar ti razgovori niso najpomembnejši, niso osnovni interes njenega dela. Ni namreč novinarka, ki bi se lotevala tudi pisanja, pač pa pisateljica, ki se je predala novinarstvu.

Pa vendar ji je žal, ker ni mogla intervjuvati nekaterih osebnosti. Na primer Salina ali Hitlerja, da bi odkrila, kakšna človeka sta bila. Ali, denimo, kako sijajno bi bilo, če bi se lahko pogovarjala z Jezusom Kristusom. Na vprašanje, ali se je kakšnega razgovora bala, ali je imela tremo, Oriana Fallaci odvrne, da ljudje zanjo nikoli niso bili na prvem mestu, raje ima živali in rastline, pravzaprav pa so se sogovorniki bali nje. So pa nekateri, s katerimi nikoli ne bi želela delati intervjuja, takšna sta na primer Ernest Hemingway ali Pablo Picasso, pa ne zaradi bojazni, pač pa spoštovanja.

Oriana Fallaci pripravlja novo knjigo, ki je v njej zorela dve desetletji in o kateri vnaprej noče govoriti. Upa le, da bo živela dovolj dolgo in jo zmogla končati.

PET POLICISTOV SE JE V ŠOŠTANJU ODPRAVILO PO ZASEBNEGA DETEKTIVA ŽIVKA DEBELJAKA — PO PRERIVANJU, SUVANJU, GRIZENJU IN PLJUVANJU NAJ BI POLICIJA ODPELJALA BRATA ROMANA — KDO JE DOBIL IN KDO DELIL BATINE, MORA ZDAJ RAZSODITI SODIŠČE — OSUMLJENEGA SO POLICAJI GOLEGA PREPELJALI V CELJSKI PREISKOVALNI ZAPOR — EKSLUZIVNI POSNETKI DOGAJANJ V ŠOŠTANJU

»Bil je gol, da bolj gol ni mogel biti. Kot od matere rojen, na policiji so vrgli čez njega neko rjuho in ga tepli po podplatih...«

»Poglejte moje roke, ki so še zdaj krvave od lisic. In to razdejanje. Kar vdrli so noter in si niso dali nič dopovedati...«

Neločljiva dvojčka Debeljak

Četrtekovo zaspano in deženo jutro se je v trenutku spremenilo v šoštanj na Cankarjevi cesti 17, ko je policist potrkal na vrata bratov dvojčkov Debeljak, ki imata registrirano detektivsko agencijo.

Sodišče v Ljubljani je velenjskim policistom odredilo, da naj tega dne pred to sodišče pripelje 25-letnega Živka Debeljaka, ki je osumljen goljufije in se na pozive sodišča ne odziva.

»Pred začetkom privedbe so policisti zbrali potrebna obvestila o navedenem, saj jim je bilo znano, da ima brata dvojčka in ju je težko ločiti, razpoznavna sta le po materinem znamenju na obrazu.

Ob 7.55 je po Živka odšlo intervencijsko vozilo, v katerem je bilo pet policistov. Do stanovanja so odšli trije policisti, dva pa sta počakala pri vozilu. Ob prihodu do stanovanja je policist seznanil Živka, ki ga je spoznal na podlagi prej ugotovljenih značilnosti, z odredbo sodišča in mu izvod odredbe o privedbi tudi izročil,« je bilo pozneje zapisano v policijsko poročilo, ki so ga v Celju razdelili novinarjem.

»Živko je odločno odvrnil, da ne bo nikamor šel, zaradi česar ga je policist opozoril tudi na uporabo prisilnih sredstev... K Živku je pristo-

pil tudi brat Roman in oba sta odločno pokazala, da Živko ne bo odšel s policisti prostovoljno. Zaradi tega so policisti tudi vstopili v stanovanje, še prej pa so Živka nekajkrat opozorili, naj upošteva njihova navodila. Ko so policisti vstopili tudi v stanovanje, so hoteli brata razdružiti, (vseh pet policistov), pri tem pa je prišlo do fizičnega upiranja, saj sta navedena pri tem policiste udarjala in celo grizla...« (Citati iz policijskega poročila)

Koga so policisti prišli

»To sploh ni res,« se zaklinja zaročenka Silva Napotnik, ki je v devetem mesecu nosečnosti. »Spali smo še, ko je nekdo potrkal, Roman je šel pogledat in odprl, noter so planili policaji in ga zagrabili. Potem je skočil Živko, planili so še nadenj, eden od policajev me je sunil, da sem padla na hrbet in potem so se prerivali in tepli ter mi hodili po rokah...«

»Sploh niso prišli Živka, jaz sem Živko! Odpeljali so Romana in to v samih gatah. Pustili so ga golega stati na dežju, pozneje mi je povedal, da so ga tepli na policiji, mu strgali gate in ga golega odpeljali v Stari pisker. Vklenili so ga v najine lisice in ključ pustili tu, potem pa se izgovarjali, da mu lisic ne morejo sneti, ker nimajo ključa in je bil nekaj ur vklenjen kot največji razbojnik. Gol, pretepen in vklenjen kot žival...«

»Med prerivanjem in upiranjem sta brata drug drugemu govorila »Živko, pomiri se,« ali »Roman, pomiri se,« s tem, da sta imena spreminjala. Tudi ženska, ki je bila noseča in je dogajanje opazovala, ju je prepričevala, da se pomirita, s tem, da je tudi ona spreminjala imena. Ženske se pri obvladovanju obeh bratov ni dotaknil noben policist. Eden od policistov je nato s strokovnim prijemom Živka odstranil od brata, katerega so obvladali ostali policisti. Ker sta se navedena ves čas fizično upirala, udarjala okoli sebe in grozila policistom, da jih bosta pobila, so policisti oba vklenili. Živko je bil v spodnjih hlačah in kljub temu, da so ga hoteli policisti prepričati, da se obleče, na to ni pristal. Zaradi tega so policisti takšnega odpeljali v intervencijsko vozilo, bratu Romanu pa sneli sredstva za vklepanje — lisice. Ko so mu sneli lisice, je navedeni enega policista prijel za roko, tako da se je moral iztrgati, prej pa je drugega policista dvakrat pljunil. Živko si je v intervencijskem vozlu na poti do policijske postaje slekel še spodnje hlače, tako da je bil na policijsko postajo Velenje priveden dejansko gol. Potrebno je poudariti, da nihče od policistov ni uporabil strokovnega udarca, ampak izključno strokovne prijeme... (Prepis iz policijskega poročila.)

Jani Sova

KAKO JE ŽENA MOŽU ZARADI NENEHNEGA SPOLNEGA NASILJA ODREZALA PENIS IN KAKO SO GA ZDRAVNIKI PRIŠILI NAZAJ

DESETURNA OPERACIJA ZA MOŠKOST

Pred nekaj meseci so domala vse svetovne tiskovne agencije prenesle vest o tragičnem razpletu neurejenih seksualnih razmerij med nekima ameriškima zakoncema. Žena, naveličana stalnega spolnega nadlegovanja, je neke noči svojemu partnerju ohromila orožje njegovih napadov tako, da mu je gladko odrezala penis, sedla v avto in ga odvrгла na nekem križišču. Tedaj zdravniki, ki so mu po deseturni operaciji vrnilli njegov moški ponos, niso želeli razkriti podrobnosti o operativnem posegu, pred kratkim pa so tudi zato, ker se bliža sodna obravnava, nazadnje le spregovorili.

Bila je noč v Manassasu (Virginia). Rešilec je S prižganimi lučmi in sireno pripeljal v bolnišnico moškega z okrvavljeno roko. Zdravnik ga je pobaral, kaj se mu je z roko zgodilo, naker je ranjenec, ki je bil povsem pri sebi in umirjen, odvrnil, da so mu odrezali penis.

Zdravnik je dvignil rjuho in pogledal: spodaj sredi strjene krvi je bila rdeča luknja. Zdravniku, ki je pomislil na svojega, se je obrnil želodec. Moral je bruhati. Tako se spominja dogodkov letošnjega poletja dežurni urolog Jim Sehn.

Ponoči se je Lorena Babbitt odločila za vselej prekiniti nenehne in grobe spolne napade svojega moža Johna Waynea Babbitta. Segla je po nožu in opravila. Možak je potlej imel več kot srečo. Z največjo naglico so ga prepeljali v lokalno bolnišnico, tam je naletel na dva imenitna zdravnika, miličniki pa so napeli vse sile, da bi po moško pomagali nesrečnežu.

Za zadevo so seveda takoj izvedeli novinarji in iz dogodka napravili medijsko senzacijo številka ena, Američani so se zgrozili, kaj vse se dogaja v Ameriki in kar bi se prav lahko od ženske roke dogodilo njim.

Zgroženi zdravniki

Kakor so reagirali ameriški moški, so reagirali tudi zdravniki. Jim Sehn pravi, da je v svojem življenju videl že na stotine ranjencev, a nič ni bilo tako grozno, kot zreti v tisto nič na spodnjem delu pacientovega trebuha. Ta je milo prosil, naj mu ga prišijejo nazaj, a zdravniki tedaj niso imeli kaj šivati. Držali so robček pred usti in se borili s slabostjo.

Ni minilo pol ure, kar so policaji pridrveli v bolnišnico. Prečesali so vso okolico in našli odrezani ud na robu ceste, kamor ga je v besu zalučala jezna soproga. Previdno in nežno so ga dvignili in ga položili v sterilno plastično vrečko. Spotoma so naleteli na hladilnik, v katerem so ga prepeljali v bolnišnico.

Jim Sehn in David Behrman, ki je medtem prihitel v bolnišnico, sta ga drhteča in razburjena opazovala. Kot zdravnika sta že tisočkrat imela v rokah moški spolni organ, a nikoli tako. Medicinsko osebje se je grozno počutilo. Po dezinfekciji se je pričela operacija šivanja. Dostoj so v svetu opravili kakšnih deset takšnih operacij, omenjena zdravnika pa sta se posega lotila prvič. Ne glede na dobro poznavanje anatomije in kirurške tehnike je penis izredno kočljiv človeški organ, pri katerem je najtežje ohraniti pretočnost velike zadnične vene, skozi katero kri odteka iz penisa. V kolikor ne bi uspeli usposobiti te občutljive žile, so bili pripravljeno zoper strjevanje krvi uporabiti tudi pijavke, vendar ni bilo potrebno. Da ne bi pomešali žilic in živcev, so uporabljali raznobarvne sukanče. To občutljivo tkanje je trajalo deset ur.

Okrevanec ne občuti užitka

Na koncu niso bili prepričani, ali so uspeli. Ko se je prišiti ud obarval, jim je poskočilo srce v prsih, vedeli so, da so ohranili prekrvavitev. Pacient je dva tedna po operaciji moral preležati na hrbtu, njega pa so mu s pomočjo plastičnih sponk nenehno ohranjali v erekciji, da bi tako preprečili zastajanje krvi. Urinarne funkcije so se kmalu vrnile, kaj bo z drugimi, pa je še težko reči. Bolnik sicer lahko doživi erekcijo, vendar pri tem nič ne občuti.

Moža in ženo čakata dva sodna procesa, Lorene toži moža zaradi spolnega mučenja in posiljevanja, John pa soprogo zaradi težkih telesnih poškodb. A po odsluženi kazni je prav mogoče, da se bosta spet našla in še naprej vztrajala v zakonu. John se baje sploh ne jezi na ženo, menda je ugotovil, da ga bo takšnega, kot je, hotela le ona, ona pa se njega ne boji več, kajti Johna Waynea je razorožila.

GOL PRED SODNICO

»Mišlila sem, da bom rodila kar tam, na tleh. Kaj takega ne vidiš niti v filmih. Zda sta oba v priporu, to pa je bil tudi njihov namen...«

DOBRNA: DELAVCI REŠILI ZDRAVILIŠČE, OBČINA PA GA TIŠČI DRŽAVI — PREJŠNJI DIREKTOR NAMESTO PRED SODNIKE ZA SVETNIKA MINISTRU — ČUDNE IGRE CELJSKE VLADE — KDO BI RAD SPRAVIL ZDRAVILIŠČE V SVOJ ŽEP — KAJ TRDI NOVI DIREKTOR

DOLGA ROKA ZAVRNJENEGA SVETNIKA

»Na vas kot predstavnike sedme sile se obračam v zvezi z dogajanjem ob statusnem preoblikovanju Zdravilišča Dobrna. V času mojega izvrševanja funkcije direktorja Zdravilišča Dobrna sem se prepričal, da temelji pravne države na lokalnem nivoju občine Celje ne delujejo. Do takšnega zaključka sem prišel po temeljitem pregledu dokumentacije v zvezi s skoraj tri leta trajajočim postopkom preoblikovanja Zdravilišča Dobrna v ustrezno statusno obliko,« pravi Darko Urbanc, ki je od letošnjega avgusta direktor Zdravilišča Dobrna.

Zdravilišče Dobrna je registrirano s polnim imenom SOZD MERX — DO ZDRAVILIŠČE DOBRNA ZDRAVSTVENI ZAVOD, p. o. oziroma s skrajšanim imenom SOZD MERX — DO ZDRAVILIŠČE DOBRNA, p. o., pri čemer je zaradi blokade vloženih sprememb v register v imenu ohranjen SOZD MERX.

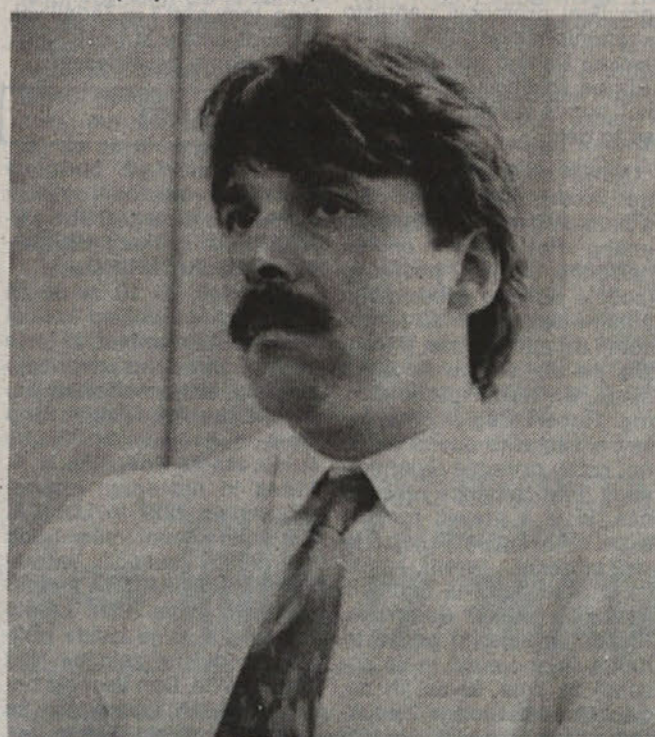
»Delovna organizacija Zdravilišče posluje zakonito in to skladno z registracijo, kot vsaka pravna oseba. V takšni formalni obliki je zahteval Zdravilišče Dobrna Zakon o zavodih. Ob tem je poudariti, da Zdravilišče Dobrna tudi ob nastopu veljavnosti Zakona o zavodih ni bilo dotirano ali financirano po principih zavoda, pač pa je samo ustvarjalo prihodek po tržnih zakonitostih. Registracija je bila že v preteklosti neskladna z dejanskim stanjem, s tem mislim na ustvarjanje pretežnega dela celotnega prihodka iz naslova gospodarske dejavnosti, to je gostinsko-turistične in manjšega dela celotnega prihodka iz naslova zdravstvenih dejavnosti.«

Ob upoštevanju formalne registracije, ki je dejansko sporna, je pripadla občinski skupščini Celje kot pravemu nasledniku Okrajnega ljudskega odbora pravica in dolžnost ustanoviteljstva.

»Pri vsem navedenem ne gre zanemariti tudi resorne zakonodaje s področja

zdravstva, ki zdravilišča ne uvršča v okvir primarne zdravstvene dejavnosti in torej ne gredo pod ingerenco občine. Nikakor ni predpisana zakonska oblika statusne organizacije, saj se delo, pridobivanje dohodka in razvoj zdraviliške dejavnosti ne uvrščajo v zakonsko regulativo s področja zdravstva, niti se ne zagotavlja zadosten obseg dela in sredstev v tem okviru za obstoj šestnajstih zdravilišč v Sloveniji. Torej ni predvidena v zakonski regulativi zavodska oblika za zdravilišča, pač pa nasprotno tržni pristop in podjetniška organiziranost.

Zakon o zavodih je namenjen neprofitnim organizacijam in dejavnostim, ki jih je nujno zagotavljati v takšni organizacijski obliki in jih opravljati ne glede na finančne rezultate oziroma jih je potrebno financirati iz proračuna. Takšna pa zdraviliška dejavnost prav gotovo ni, kar potrjuje tudi to, da so vsa zdravilišča v Sloveniji oblikovana kot podjetniške oblike,

Darko Urbanc, direktor Zdravilišča Dobrna, ki mu občinska vlada očita nezakonitost: »Komu sem zdaj še jaz v napoto?«

Celjski večeri in plačila iz žepa v žep

razen Zdravilišča Laško. V Zakonu o zavodih je vgrajeno varovalo nesmotnega preoblikovanja v zavodsko obliko za vse obstoječe delovne organizacije, ki ustvarjajo pretežni del celotnega prihodka, to je več kot polovico, na trgu, z II. odstavkom 63. člena, ki napotuje na izdajo soglasja ustanovitelja

njem vztrajno blokira postopek in si jemlje pristojnosti, ki jih nima, kakor si prisvaja pravico zavajati poslance in sodišče.

Zanimivo je, da sodna veja oblasti, ki bi dejansko morala biti neodvisna, izdaja odločbe na osnovi sugestij izvršnega sveta občine Celje, le te pa so diametralno nasprotno dejanskim odločitvam Skupščine občine Celje.

»Jasen primer tega je že prej omenjena odločitev Skupščine občine Celje in sodna odločba z dne 28. 9. 1993, ki sicer še ni pravomočna in zoper katero je vložena pritožba, žal pa se kljub temu lahko zlorablja in služi za zavajanje poslancev, ki je nasprotna sklepu skupščine.«

Zakaj po vaše gre?

»Zdravilišče Dobrna je danes ena redkih uspešnih firm v celjski regiji. Res je tudi, da še v lanskem letu stanje ni bilo takšno, čemur pa nista botrovala trg ali slabo delo, pač pa gospodarski kriminal, ki so ga ugotovile SDK, policija in carina. Kontrola je bila opravljena za leta 1989, 1990 in 1991 in o navedenem obstajajo zapisniki ter odločbe prej navedenih organov. Vložena je zoper Staneta Bizjaka tudi ovadba na javnem tožilstvu v Celju, kjer pa zadeve stojijo. Sprašujem se, če tudi tukaj deluje blokada? Zaradi navedenega je Delavski svet Zdravilišča Dobrna v začetku letošnjega leta ob poteku mandata gospodu Stanetu Bizjaku imenoval gospo Vanjo Strniša za v. d. direktorico in to za čas do izbire direktorja. Sam sem bil imenovan junija 1993, funkcijo sem nastopil avgusta, torej tri mesece po imenovanju in tedaj imenovanju nihče na občini ni oporekal. Sedaj pa je izvršni svet brez pristojnosti posegel v sodni spor, ki ga je sprožil eden od sokandidatov na izbiro, s podajo mnenja in ocene, da sta bila razpis in imenovanje nezakonita.«

Menite, da ima pri tem svoje prste vmes bivši direktor Stane Bizjak z dobri prijatelji na občini, kajti precej nenavadno je, da je tisti začasni ukrep o njegovi šestmesečni vrnitvi na vodilno delovno mesto podpisal isti sodnik, kot je sedaj razsojal o nezakonitosti vseh imenovanj, to je sam predsednik sodišča združenega dela Ivan Robnik?

»Blokada vseh postopkov, tako registracijskih, statusnih kot razpisnega postopka za imenovanje direktorja se prične s tistim trenutkom, ko je bilo izvršnemu svetu občine Celje jasno, da stari direktor ne bo ponovno imenovan. Skrb izvršnega sveta se začne z nastopom dela v. d. direktorice in sicer, ko ona prekine s staro tradicijo oziroma načinom poslovanja. Zdaj, ko je očiten dobiček, so se začele ponavljati ocene in mnenja izvršnega sveta o nezakonitem direktorju, nezakonitem delavskem svetu, skratka, vse, kar se počne v Zdravilišču Dobrna zdaj, je po mnenju izvršnega sveta nezakonito. Takšne ocene sugerirajo tudi sodniku in ta jih kljub nasprotnim odločitvam enostransko upošteva pri svojih odločitvah.«

Vi trdite, da gre za lastninske interese?

»Edini logični sklep je, da želijo posamezniki v izvršnem svetu pri statusnem preoblikovanju Zdravilišča Dobrna uveljaviti osebne lastninske interese. Seveda ne gre zanemariti vprašanja lastninjenja Zdravilišča Dobrna in s tem povezane kontrolne funkcije nad temi postopki, ki pa je dejansko izgubljeno s predhodno zavodsko obliko. Z lastninjenjem družbenega premoženja skladno z Zakonom o lastninskem preoblikovanju podjetij pa je nadzor nemogoče obiti in torej ni možno kakršnokoli izpolnjevanje osebnih lastninskih interesov.«

Adriano Ferrari

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
UPRAVA ZA NOTRANJE ZADEVE CELJE
60001 CELJE, Ljubljana 12, telefon (030) 25-41, p.p. 100

Datum: 22/3-12095 - 103-4/398-91
Dok. št.: 25.1.1994

Prejeto	Opis	Priloge	Vredn.

P-2A7/94

CARINARNICA CELJE

ZADEVA: ZDRAVILIŠČE DOBRNA - POROČILO O CARINSKEM PREKRŠKU

Pri zbiranju obvestil po 151. členu Zakona o kazenskem postopku v Zdravilišču Dobrna, smo prišli do podatkov, ki kažejo na to, da so nekateri odgovorne osebe organizirale za potrebe zdravilišča ilegalen uvoz različnega potrošnega materiala in osnovnih sredstev iz tujine. Pri tem so se izognili plačilu carinskih dajatev v korist države Slovenije in storili prekršek po carinski zakonodaji.

OBRAZLOŽITEV

V Zdravilišču Dobrna so se pred leti ugotovili, da bi lahko potrošni material in osnovna sredstva, ki ga na domačem trgu primanjkuje ali je bistveno dražji kot v tujini, uvozili s avtobusi, ki v zdravilišče vozijo goste potovalne agencije Muller Reisen iz Nemčije. Dogovorili so se, da bo to nakup v Nemčiji opravljala vodilna potovalna agencija Muller Reisen gospa Katarina IEME, roj. 13.3.1927, stanuje Weisenweg 14, 8540 SCHNABACH Nemčija.

V ta namen je Katarina IEME pri Hypobank v München - u odprla bančni račun številka 2031674102 pod šifro Reisekonto. Kot nemška državljanka je Katarina IEME upravljala s bančnim računom več let. RAČUN SO FINANCIRALI na dva načina in sicer tako, da del zunanjetrgovinskega prometa, ki ga je zdravilišče realiziralo preko agencije Muller Reisen niso knjižili na šifro račun zdravilišča, temveč so ga zadržali v Nemčiji. IEME - jeva je ta sredstev prenakazala na Reisekonto. Drug način financiranja pa je potekal tako, da je IEME - jeva nekatera goste pripeljala v zdravilišče mimo agencije, vplačila letovanj pa je v celoti nakazala na Reisekonto.

V Zdravilišču Dobrna sta ustanovitev in koriščenje fonda neposredno organizirala in o njem odločala direktor Stanislav Bizjak, rojen 24. 5. 1939, stanuje Trubarjeva št. 44, Celje, in vodja finančno računovodskega sektorja Jelka Samec Hotko, rojena 31. 1. 1956, stanuje Polže št. 1, Strmec pri Vojniki

Prodajno servisni center
za BMW AG

HOTKO

63212 VOJNIK

Tel. & fax: 063/772-009

PRODAJA, SERVISIRANJE
IN POPRAVILA VOZIL BMW

VRHUNSKÉ MANEKENKE NA ZNIŽANJE ZVEZDE PADAJO Z NEBA

Modni kreatorji so jih povzdignili med zvezde, sedaj pa jih želijo sklatiti z neba, seveda gre za vodilne manekenke, ki vsakodnevno krasijo naslovnice svetovnih revij in brez katerih bi bil modni svet dolgočasen.

Njihove cene so prav vrtočeve, pred kratkim je Linda Evangelista vznemirila javnost z izjavo, da ne vstane iz postelje za manj kot 15 tisoč dolarjev. Glede na današnjo situacijo pa bi lahko ona in še nekatere druge prespale tudi pozno popoldne – če ne pristanejo na nižje honorarje.

Znana šesterica (Naomi Campbell, Christy Turlington, Linda Evangelista, Claudia Schiffer, Cindy Crawford in Tatjana Patitz), je vse pogostejše na udaru modnih kreatorjev in lastnikov modnih agencij, ker jim ne želijo več plačevati tako kot doslej. Naomi je postala neprijubljena ne samo zaradi previsokih honorarjev (do 35 tisoč dolarjev), temveč tudi zaradi razvajenega obnašanja. »Z njo je nemogoče delati, ni denarja in prestiža, ki bi lahko nadomestil teror, katerega mu so podvržene naše stranke, ko delajo z njo,« je izjavil direktor njujorške agencije »Elite« John Casablancas.

Na nedavnem, tako rekoč tajnem sestanku modnih gurujev, ki so se ga udeležili Calvin Klein, Dona Karan in Ralph Lauren, so določili, da morajo pred prihodnjimi njujorskimi revijami doseči nižje cene znanih manekenk. Kreatorji so bili enotnega mnenja, da je 350 dolarjev na uro vendarle preveč, četudi so omenjene manekenke fantastični modeli, a zakaj bi jim konec koncev morali plačevati tako visoke honorarje.

Na pariških revijah je Naomi Campbell postavila Carlu Lagerfeldu pogoj: Tayra ali jaz. Tayra je nov manekenski obraz, Naomi je zelo podobna, s tem da je njena cena dosti nižja. Kreator ni popustil in to je bil za Naomi prvi poraz. Tudi na drugi strani ceana so se pojavile podobne težnje, Casablancas je odločen: »Povrniti moramo profesionalnost. Nihče se ne more obnašati skrajno razvajeno in pri tem služiti po več deset tisoč dolarjev dnevno.«

Očitno postaja, da bo njujorški reviji uspelo znižati cene velikim manekenkam, prva v vrsti, ki bo morala pristati na realnih tleh, bo Linda Evangelista, ki je ob neki priložnosti prejela za snemanje trideset sekundnega video spota dva milijona dolarjev. Slišati je, da je tudi Linda postavljala posebne pogoje: vztrajala je na določeni hrani, do fotografov se je obnašala zelo neslano. Najmanj pritožb si je prislužila Tatjana Patitz, ki dnevno zasluži do 20 tisoč dolarjev, modni uredniki znani revij pa jo opisujejo kot popolno profesionalko.

Christy Turlington zasluži dnevno do 30 tisoč, Claudia Schiffer včasih tudi več. Vsote, ki zavrtijo pamet. A ob tem še pojasnilo: ne gre za zaslužke, ki bi jih prejemale vsak dan, njihov dnevni zaslužek je izračunan tako, da skupni letni dohodek delijo s številom delovnih dni, s tem da povprečje zelo dvigajo ekskluzivne pogodbe, vredne več milijonov dolarjev. »Revlon« je bil gotovo najizdatnejši, ker je v svoje vrste privabil Claudio Schiffer, Cindy Crawford, Heleno Christiansen in Veronico Webb, medtem ko je Christy Turlington posebno priljubljena pri proizvajalcih šamponov in barv za lase.

Kakorkoli že, kreatorji so odločeni: vrhunske manekenke morajo pristati na znižanje.

Cindy Crawford: 25 tisoč dolarjev dnevno

Christy Turlington: 30 tisoč dolarjev dnevno

MODA V PRETEKLOSTI

KRETSKA KULTURA

ali drugače imenovana Minoška kultura, po kralju Minosu. (Traja nekako med leti 2000 in 1800 pr. n. št.) Skoraj do leta 1900 n. št. nismo o Kreti vedeli tako rekoč ničesar. Šele z letom 1920 in z letom 1951. S Schliemannom in Arthurjem Evansom izvemo za legendarna odkritja Troje, Miken in Minosove palače v Knososu na Kreti. Raziskovanja teh dveh mož sta nam odkrila velikost in visoko razvitost do tedaj neznane kulture.

Njihov način življenja je bil nekaj posebnega. Živeli so v hišah z atriji s sobami polnimi svetlobe in fresk. Na katerih so živobarvno upodabljali podvodni svet in morske živali. Uporabljali so različne linearne pisave, ki je še vedno nerazvozlana in zato reč velika skrivnost. Podobno je z njihovo družbeno ureditvijo, vsekakor pa je zanimivo, da ni bilo nikjer v upodobitvah najdenih niti drobca vojaških dejavnosti, torej lahko sklepamo, da so bili zelo miroljubna skupnost. Da so se ukvarjali z ribolovom in trgovino, je dokaj očitno. V njihovi kulturi je opaziti sledove egipčanske umetnosti. Bili so mojstri v izdelovanju posodja in nakita.

Ker so živeli zelo sproščeno, so zato njihova oblačila temu primerna. Moško oblačilo se ne razlikuje dosti od egipčanskega. Prav tako

nosijo šenti, le da je bil drugače oblikovan in obdelan. Prednji del je bil daljši in dopolnjevala ga je mreža pošita z biseri. Prepasali so ga s širokim pasom, ki je poudarjal linijo bokov, za dodaten efekt pa so boka celo odkrivali. Poleg šentija so nosili moški še ogrinjala ali plašče. Zanimivejši in jasen dokaz njihovega živobarvnega življenja pa je žensko oblačilo, sestavljeno iz bluze in krila v zvonasti obliki, s premnogimi živopisnimi volani. Posebnost je bluz, ki se sestoji le iz hrbtnega dela in rokavov, prsi pa so odkrite. Obliko jim daje nadvišan pas krila ali pa samostojni del kot pri moških.

Pričeska obeh spolov so dolgi rahlo kodrani lasje. Veliko pozornost dajejo ličenju. Nakit se pojavlja na telesu, obleki in lasih. Lepo je ornamentiran in obdelan s poldragimi kamenjem.

ŠESTDESETA LETA, LETA BARV, CVETJA IN LJUBEZNI IZ MAMINE OMARE

Šestdeseta leta, leta barv, cvetja in ljubezni. Leta, kjer sta se mladost in brezskrbnost kazala na vsakem koraku in kjer ni bilo časa za razmišljanje. Vse je oživel, staro je novo in starega ni več. Zatorej kot predkup: pobrsajte po omarah vaših mam in babic in kmalu boste ugotovili, da ste zelo modno napravljeni in to le s kančkom domišljije in iznajdljivosti. Če še ne veste, kako je vse to videti, si pustite svetovati s krajšim namigom.

Zopet so zaživele živahne barve s pisanimi vzorci, klošarski klobuki, nikakršni imič, z dolgimi brezrokavnički, ki se spreminjajo in navsezadnje spremenijo v obleko, ki je od vrha pa do roba

popolnjena z gumbki, v prenekaterih primerih le delno zapetimi. Torej, oblecite hlače na zvonec in kdo pod milim nebom ne bi prepoznal lhot pants, podkrepjenih z velikim pasom na veliko sponko tam nekje na bokih. Ja, tudi te so zelo modne. Bodite bolj drzne in se odene v oprijeta daljša krila ali pa krajša, nikjer ni meja, zatorej se nikar ne omejujte. Krila na zvonec brez zadržkov. Vedeti pa tudi morate nekaj o nakitu, ki se od šestdesetih takrat pa do šestdesetih danes ni bogve kako spremenil. Steklene kroglice, dolge vrvice, raznovrstni obeski na golih vratovih v preizrežanih bluzicah.

Materiali:

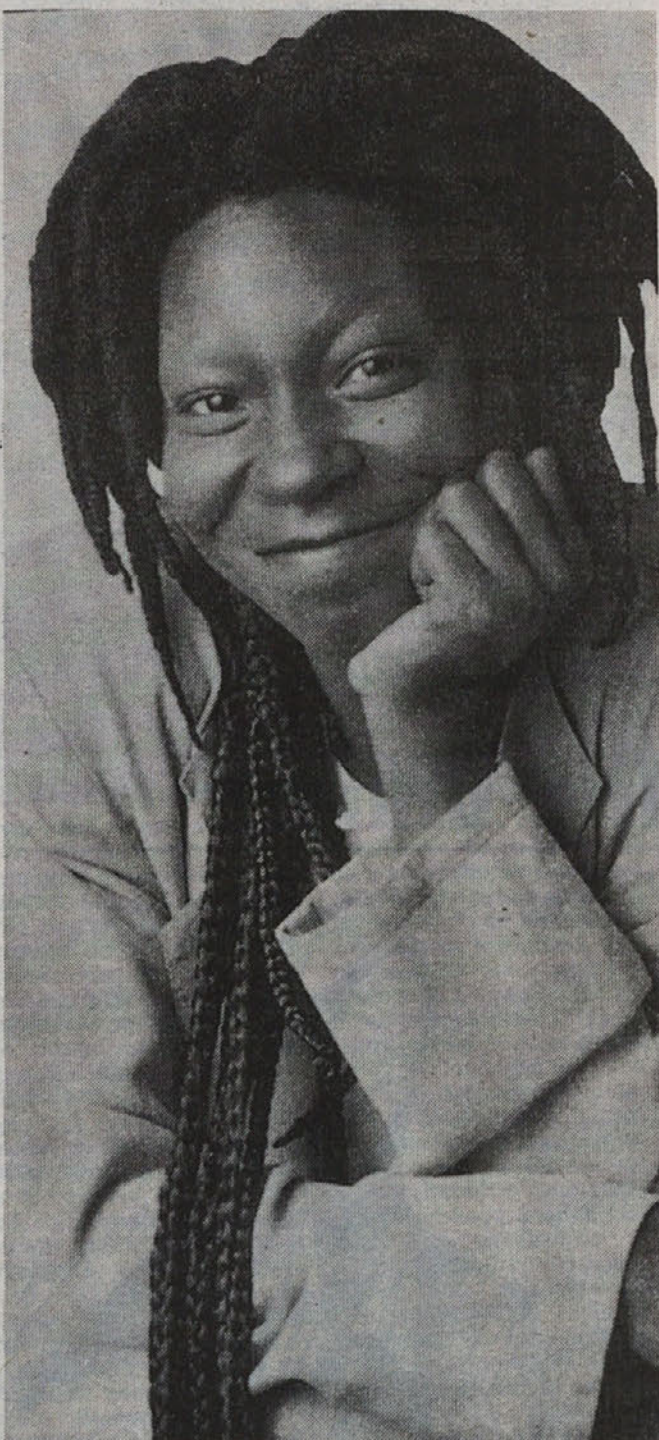
Kot takrat se tudi zdaj ni treba obremenjevati. Zelo prav pridejo jersey, ki služijo kot blago za obleke, še bolj pa pri puloverjih, ki so vedno oprijeti po telesu, v rokavih pa dopuščamo kompromise. Pletenine so zelo prisotne, zlasti kot plašči in jope se pojavljajo ves čas. Pa črtasto s črnim in vzorčasto v barvah, pisanih hlačah. Navsezadnje je menda že dovolj, vse že veste in najbolje je, da presodite, pobrskate in izberete nekaj zase.

ŠTIRIDESET MILIJONOV DOLARJEV ZA ŽIVLJENJE
Z WHOOPI GOLDBERG

ZAREČENI KRUH KOMEDIJANTKE

Zveni kot šala, pa vendar se je zgodilo: Whoopi Goldberg je osvojila srce Teda Danson. S snemanja filma »Made In America« so prihajale vesti, da sta glavna igralca prenesla filmsko romanco tudi v zasebnost, čemur pa nihče ni verjel v prepričanju, da gre za zvičajno reklamno potezo, ki naj bi podkrepila uspeh komedije. Kaže, da gre zares.

Whoopi Goldberg: Tudi sama sem postajala prepričana, da nisem privlačna, dokler nisem spoznala Teda Danson.

Odlični Whoopi Goldberg se je v omenjeni komediji uresničila dolgoletna želja, da bi nastopila v ljubezenskem prizoru z belcem. A pripetilo se je še več kot to, kajti igralec Ted Danson je zaradi nje zapustil svojo soprogo

Casey, s katero je bil poročen petnajst let, imata tudi dve hčerki, Kate in Alexis. Whoopi je tako v veliki meri spremenila podobo, ki si jo je v dolgoletnem delu uspela ustvariti v javnosti. Kajti kot zapeljivko jo je filmska publi-

ka doživljala le v komedijah. Če izjavi, da bi želela igrati Bondovo dekle, je to odlična šala. Ko izreče, da ji Hollywood ne bo nikoli ponudil zapejlivega »morilca«, kakršen je Michael Douglas, mnogim tudi to deluje kot vesela smešnica. Whoopi pa razmišlja takole: »V očeh večine v filmskem poslu sem najprej in predvsem črnka. Pravzaprav sem tudi ženska iz sanj, a ne iz sanj tistih, ki delajo filme.«

Zaveda se svoje določenosti z barvo kože, obnaša se in živi, kot pravi, kot osebnost z masko. Pravo ime črnolase sedemintridesetletnice, ki ima lase spletene v drobne kitke in pogosto nosi modre kontaktne leče, je Caryn Johnson: »V javnosti sem Whoopi Goldberg, v zasebnem življenju Caryn Johnson, le v zunanjem svetu uporabljam masko, ki kaže, kako je vse lepo in prav, brez panike, naglice, brez stresov. Doma pa se prelevim v stvarno osebnost, ki se ukvarja s plačevanjem računov, krizami v družini, pomanjkanje tega in onega. V moji hiši Whoopi Goldberg nima sobe. Whoopi je sicer odprta, pametna intelektualka, deloma zato ker ji je to všeč, deloma ker je to njen posel in naloga. Sama nisem takšna. Kadar sem doma, svoje vloge potiskam v ozadje, kadar me srečate na ulici, ne morete predvidevati, kakšno je moje zasebno življenje.«

Goldbergovo so precej časa označevali kot veliko upanje Hollywooda in uspelo ji je, da se je počasi, a z gotovostjo iz velikega upanja povzpela v velik hit, kar ji je uspelo predvsem s filmom »Duh« leta 1990, ko ji je pripadel oscar za najboljšo stransko vlogo.

Kot mati samohranilka se je iz New Yorka preselila v Sant Diego, kjer je svojo hčer vzdrževala s pomočjo socialnega varstva in z opravljanjem različnih del, tudi umivanjem trupel v mrtvašnici. Potem je pričela sodelovati z lokalnimi iglaskimi skupinami, ime Caryn je spremenila v Whoopi. Leta 1984 se je vrnila v New York, in ko jo je na Broadwayu opazil režiser Mike Nichols, jo je pri prvi izenačil z ženskim Lennyjem Bruceom. In potem velika prelomnica, glavna vloga v Spielbergovem filmu »Barva škrlata« in nominacija za najboljšo žensko vlogo. Njena kariera se je pričela vzpenjati. S komedijo »Nune pojejo« so samo v Ameriki iztržili v rekordnem roku 250 milijonov dolarjev, a ravno ob ta film sodijo nekatera nestrinjanja. Whoopi ne mara neprofesionalnosti, zato jo je izjemno motilo, ker je Disneyevo podjetje pričelo s snemanjem filma brez scenarija, potem so se menjavali še producenti in sledili so prepiri. Whoopi se je konec koncev sporazumela s šefom Jeffreyem Katzenbergom in film se uspešno dokončali. Zaradi uspeha komedije bo sledilo tudi nadaljevanje, drugi del že snemajo in njeno plačilo vloge bo znašalo

okozi sedem milijonov dolarjev.

Nastopa v popularnem televizijskem showu, film »Made In America« pa ji je prinesel ob milijonih dolarjev še nove filmske ponudbe. Igralka, ki ni nikoli lahkomišelnost sprejemala svojih vlog, je še zmeraj zelo previdna in nikamor se ji ne mudi, saj ni v položaju, da bi morala sprejemati hitre odločitve. Na vprašanje, kaj je spremenilo njeno življenje, odgovarja: »Ko dojamete, da je malokaj enkratno, morate odrasti. Sedemintrideseto leto se mi je vedno zdelo nekako oddaljeno, a sedaj sem ga že dopolnila, imam tudi vnukinjo, ki se je rodila na moj rojstni dan in mi v veliki meri spremenila življenje. Moji hčerki je devetnajst let, in ko ju opazujem, kako odrasčata, dojemam, da se nekatere stvari zame nepovratno spreminjajo.«

Iskreno priznava, da na zgodnje materinstvo ni bila pripravljena in da ji ni bilo lahko vzgajati otroka, še posebno ne po navodilih drugih, saj je to nemogoče.

Poročila se je dvakrat, a neuspešno, zato je rada poudarjala, da se ponovno »za vekomaj« ne želi vezati: »Trenutno uživam v svojem statusu, poleg tega pa je moje delo tisto, ki marsikaj zapele. Če hočem, moram biti z močnim moškim, ki bo pripravljen, da ga bodo zamenjevali za gospoda Godlberga, ki ga ne bodo motili gledalci, ki ob mirnem večeru v restavraciji želijo moj avto-gram. Ne želim pa se opravičevati zaradi slave in ker zaslužim več denarja. Sicer pa še nisem srečala takšnega, s katerim bi želela preživeti veliko časa.«

Tako je govorila pred snemanjem »Made In America«, ko razmerje z Dansonom še ni zacvetelo. Ljubezni pa kmalu nista mogla prikrivati pred javnostjo. On je zapustil ženo in hčerki, soproga je odkrila pisma, ki mu jih je Whoopi pošiljala, in zahtevala ločitev, za odškodnino pa štirideset milijonov dolarjev, kar ni malo niti za hollywoodske razmere. Ted pravi le, da ima Whoopi zelo zdrav pogled na življenje, zato se ji splača slediti.

In vloga javnosti? Internacionalnemu razmerju so se uprli črnci, ki so Whoopi razglasili za izmeček, na drugi strani pa rasisti in Ku-Klux-Klan, ki ne trpijo združevanja bele in črne rase. Whoopi prejema številna grozilna pisma, ki jih je na začetku odnašala na policijo, potem pa se je odločila, da jih ignorira. Enostavno komentira, da sodijo ob velike honorarje tudi velike žalitve.

Ted Danson vsekakor ni v položaju anonimneža, ki bi ga lahko poimenovali gospod Goldberg, tudi manj denarja ne zasluži. Ne enemu ne drugemu ni treba pojasnjevati priljubljenosti. Če bosta imela dovolj za ohranitev zveze ali pa gre le še za eno izmed mnogih minljivih hollywoodskih romanc, preslikanih v zasebnost, bo pokazal čas.

DENAR ZA OTROKA

Ni še tako dolgo tega, kar je Nastassja Kinski prekipevala od sreče s svojim novim soprogom Quincyjem Jonnesom, pevcem in glasbenim producentom, tudi očetom njene hčerkice. A njuna ljubezen je bila kratkotrajna. Nastassja namreč zahteva, da ji izplača 30 milijonov dolarjev kot povračilo za skupne trenutke in skrb za njunega otroka.

NEUMNO, A DONOSNO

Paulini Porizkovi, fotomodelu v zgodnjih tridesetih, je v življenju precej pomagal sloves lepote »za železno zaveso«. Po rodu je Čehinja, ki je pričela svojo kariero pred osmimi leti in od takrat je njen obraz stalen gost naslovnice znanih revij, predvsem zaradi njene ekskluzivne pogodbe s podjetjem Estee Lauder. Preizkusila se je tudi kot igralka, a ne preveč uspešno, sicer pa trdi, da je delo fotomodela zelo neumno, čeprav je to ne ovira v dnevnem zaslužku, ki znaša tri tisoč dolarjev. Glede na to, da mora izpolniti petdeset delovnih dni letno, najbrž nima razlogov za nezadovoljstvo. Njeno zelo vitko linijo pa bo za nekaj časa skazilo materinstvo, saj pričakuje otroka.

Ločitev po petnajstih letih: Ted Danson s soprogo Casey in hčerkama Kate in Alexis.

ZAHODNA OBOROŽEVALNA INDUSTRIJA SE BOJI NA TRG

RUSIJA POSPEŠUJE IZVOZ OROŽJA

Doug Schultz je strasten pilot. Poklicno pilotira uslužbenec potniško letalo za ameriško letalsko družbo Delta Boeing, privatno pa sovjetsko bojno letalo MIG – 17. Vzorčna sovjetska reaktivna letala dobi v ZDA že za 25000 do 50000 dolarjev. Več kot 20 so jih do sedaj registrirali, večino kot šolska letala ali kot razstavna in muzejska letala.

Niso samo ljubitelji kot Schultz, 45, ki v Rusiji naročajo vojaške polete. In v ponudbi niso samo dotrajana letala. Vlada v Moskvi prodaja tudi v inozemstvo, ponudba pa sega vse od najmodernejših bojnih letal tipa MIG-29 ali 31 preko tankov in raket do pušk in municije. Od politične in gospodarske krize pretresena država potrebuje nujno devize. Toda industrija je propadla, njeni izdelki pa na mednarodnem trgu, z izjemo bojne tehnike, niso konkurenčni. Če ne upoštevamo olja in plina, je orožje za Rusijo edino resnični prinašalec deviz, pravi Siegfried Fischer z berlinske Akademije za varnost in sodelovanje v Evropi. »Orožja imajo dovolj in kar ponujajo, je relativno dobro«.

Vlada v Moskvi je njenim oboroževalnim podjetjem odobrila v začetku preteklega leta pogodbe za izvoz orožja v vrednosti dveh milijard dolarjev, kar je v primerjavi z dobavami stare Sovjetske Zveze, ki je samo leta 1987 izvozila skoraj za osemnajst milijard dolarjev, relativno malo. Vojska lahko celo čisto uradno proda presežke bojne tehnike in s tem zagotovi oskrbo in nastani-

tev njenih oficirjev. »Rusija je na mednarodnem trgu zopet postala aktivna,« pravi Inštitut za mirovne raziskave in varnostno politiko iz Hamburga. Novi ponudnik skrbi za to, da na do sedaj trdnem oboroževalnem trgu povzroča občuten nemir.

Prejšnja SZ za mednarodne prodajalce orožja ni predstavljala nobene konkurence; v prijateljske države so izvažali orožje predvsem iz političnih vzrokov, za orožje pa pogosto niso potrebovale niti plačati. Današnja Rusija je z njenimi štiristotimi oboroževalnimi podjetji in vojaškimi raziskovalnimi postajami popolnoma zavila na kapitalistični trg. Skoraj vsaka država lahko dobi bojna letala ali rakete, ki jih plača s trdo valuto. Uradna ruska podjetja, pa tudi prodajalci na črno, tako ponujajo orožje iz Rusije po vsem Globusu. Oboroževalni koncerni v Ameriki in Evropi se tako borijo za njihove trge.

Trgovina z orožjem cveti

Z dampinškimi cenami Rusov ne morejo v korak. »Kdor razpolaga s trdo valuto, lahko pri Rusih sklene fantastične pogodbe,« pravi mened-

žer ameriškega podjetja Bell Helicopter, Textron Inc.

Za ceno ameriškega letala F-18 lahko dobi kupec dve bojni letali MIG-29. Tanki iz Rusije pa so za dve tretjini cenejši od ameriških. Takšne cene privabljajo celo kupce iz držav nekdanjih sovražnikov. Na jezo zahodnih podjetij za gradnjo letal, je kupila NATO država Turčije pri Rusih za petinsedemdeset milijonov dolarjev vojaških helikopterjev in druge bojne tehnike. Konec preteklega leta so podpisali pogodbo o dobavi orožja s Kitajsko. Indija, ki pomeni Jelcinu »kolosalen oboroževalni trg«, pa naj bi dobila vojaških naprav, med njimi raketnih pogonov, v vrednosti 650 milijonov. Podmornice bodo dobavili v Iran, tanki T-72 pa so predvideni za Sirijo. Tudi Združeni Arabski Emirati se nenehno zanimajo za rusko orožje.

Za pospešenim izvozom orožja tiči nov politični kurz. Če je sovjetski predsednik Mihail Gorbačov še načrtoval prehod mogočne vojaške industrije v proizvodnjo civilnih izdelkov, pa vidi njegov naslednik zadevo bolj pragmatično. Čeprav je pomembno, kot poudarja predsednik, preiti na proizvodnjo novih izdelkov, pa razum ukazuje, »da pri trgovini z orožjem ne smemo dopustiti vakuum«. Vpliv vojaško – industrijskega kompleksa je slej ko prej silno močan. Od proizvodnje

orožja pa posredno ali neposredno živi petintrideset milijonov ljudi. Kdor prodaja orožje, mu ni potrebno prosjačiti za milijarde. To je najenostavnejše sporočilo stare sovjetske garde.

Pritisk na vlado narašča, ker se upi hitre preusmeritve tovarn orožja v proizvodnjo civilnega blaga, kot so hladilniki in mikro valovne pečice, niso uresničili. Večina podjetij želi še naprej proizvajati tisto, kar najbolje zna. To je graditi orožje. »Nujnost konverzije ne dojemajo in je ne sprejemajo,« pravi strokovnjak za Rusijo, Fischer. Poleg tega pa so izkušnje s konverzijo slabe. Menedžerji nekdanjih tovarn z orožjem bodo v revni Rusiji težko našli kupce za pralne stroje, ure ali televizorje. Za izvoz na Zahod pa kvaliteta teh izdelkov ne zadošča. Preusmeritev ogromne ruske oboroževalne industrije na civilno proizvodnjo bi Rusijo stala najmanj stopetdeset milijard in nihče ne ve, od kod bi naj ta denar dobili,« meni Michael Malej, predsedniški svetovalec za konverzijo.

Podjetja z oboroževalno dejavnostjo tako pritiskajo na vlado, da jim omogoči nove posle v podedovanih dejavnostih. Nujno potrebujejo nove odjemalce, ker so lastne oboroževalne sile njihova naročila drastično zmanjšale. Oskrba Rdeče armade je v preteklem letu upadla za

sedemdeset odstotkov. Moskovski politik Pjotr Aven je pred nekaj meseci že občutil moč lobija z orožjem. Minister za zunanje gospodarske odnose je moral odstopiti s položaja, ker se mu ni posrečilo, da bi izvoz orožja povečal, kot je zastopnikom militaristično – industrijskega kompleksa to predstavil. Tako se politiki na dnevnem redu pritožujejo, da donosnemu ruskemu izvozu orožja nič ni bolj v napoto, kot upoštevane strogega embarga na orožje v Libijo, Irak ali na ozemlje nekdanje Jugoslavije.

Komunistična Pravda očita vladi, da to zadrževanje nasprotuje ruskim interesom. S tem se je državi izmuznila prodaja orožja v vrednosti šestnajst do osemnajst milijard dolarjev. Anatolij Sobotčak, nadžupan oboroževalnega centra v Petrogradu, je zahteval od Moskve, da opusti to zadrževanje. »S tem samo dajemo posle v roke našim tekmovalcem v ZDA in v Nemčiji,« pravi nadžupan razsrjeno. Tudi mnogi politiki bi radi odvečni inventar spravili v denar. Po končani hladni vojni v Rusiji ne uporabljajo več preko tisoč šestdeset bojnih letal. Približno dvajset tisoč tankov in še več artiljerijskih sistemov stoji povsem neuporabnih povsod naokoli. Skoraj šestino stare sovjetske mornarice bi lahko prodali pod ceno.

Ponudba je naletela na močno skrčen trg. Konec konflikta Vzhod – Zahod je posle širom po svetu petih največjih izvoznikov bojne tehnike, med katerimi prednjači na tržišču ZDA, samo v letu 1991 zmanjšal za štiri-deset odstotkov. Z diskontinuiranimi cenami pa imajo Rusi vendarle ugodno priliko. Predvsem v Perzijskem zalivu izrabljajo mogočniki ugodno priložnost, da bi se založili z orožjem in tako nabrali prednostne kondicije.

Obrambni eksperti računajo s tem, da bo šest arabskih držav do konca te dekade namenilo oboroževanju vsako leto deset milijard dolarjev. Vrh tega pa je tu še azijski – pacifiški oborožitveni trg, na katerem bodo po mnenju strokovnjakov v prihodnjem desetletju lahko iztržili dobrih sto milijard dolarjev.

Seveda pa za vojaške dobrane Rusi ne dobijo vedno plačila v trdi valuti. Tako imajo Filipini velike interese po ruskih patrolnih čolnih in podmornicah. Govorice, da želijo Filipini zanje plačati z bananami, pa je neki visoki funkcionar ruskega obrambnega ministrstva zavrnil kot »novinarsko iznajdbo«. Dejstvo pa je, da želi otoška republika ladje nadomestiti z »rižem, zelenjavo in sadjem«.

Po reviji Der Spiegel pripravila Nina Mom

EVROPA JE V WASHINGTONU SINONIM ZOPRNE PRETEKLOSTI, AZIJA PA SINONIM OBETAVNE PRIHODNOSTI

AMERIŠKI PREOBRAT NA ZAHOD

Obstaja nekaj, kot je nova ameriška zunanja politika. Strokovnjaki, ki so se v Rocky Mountains zbrali na pobudo Aspen instituta, da bi izmenjali mnenja o prihodnjih pogojih mednarodne varnosti, so se prepirali o vsem mogočem, le o nečem se niso. Glavna ameriška pozornost ni več usmerjena v Rusijo ali nekoč tesnega partnerja Evropo, marveč velja vse bolj lastni deželi in Aziji. Evropa pa bi storila prav v tem, da bi ta zasuk končno nesentimentalno sprejela. Nikogar ne more presenečati, da se je ameriški strateški interes po koncu hladne vojne razlil na Evropo. Bolj čudno pa je to, da Clintonova vlada še vedno hoče zadržati sto tisoč ameriških vojakov v Evropi, pa čeprav le kot intervencijsko rezervo za krize zunaj Evrope.

Grozeča Sovjetska zveza je nekoč povzročila, da je Zahodna Evropa postala nujen zaveznik Združenih držav.

To je zdaj mimo. Sicer je Amerika še naprej pripravljena vztrajati pri zvezi, toda le pod pogojem, da bodo Evropejci sami skrbeli za stabilnost njihovih lastnih regij in ne kot na Balkanu, kjer so lastno nezmožnost ukrepanja naprtili manjkajočemu angažmanu Amerike.

Prav tako pa ne preseneča dejstvo, da se hočejo Združene države po mednarod-

nem angažmanu desetletnega hiranja končno lotiti svojih problemov. V interesu vseh pa je, da bi se jim to posrečilo. Kajti od kriz pretresena Amerika bi bila slabša obremenitev, nasprotno pa bi bila socialno stabilna in gospodarsko okrepljena Amerika najboljša postavka za funkcioniranje mednarodnega reda. Zakaj potem Azija tako privlači Američane?

Gospodarska uspešnost in ne več vojaška moč

Za Billa Clintona in njegov team je mednarodna gospodarska konkurenčnost hkrati pogoj tako za notranje ozdravljenje kot za zunanji vpliv Amerike. Odslej bo merilo moči gospodarska uspešnost in ne več vojaška moč. Kdor bo hotel dokazati svojo konkurenčnost, bo moral to storiti nasproti najtršim konkurentom, ki so zdaj v Aziji in ne v Evropi.

Azija cveti. To velja ta trenutek nekoliko manj za Japonsko, ki še ni našla poti iz svoje recesije, toda za Kitajsko in Južno Azijo velja zagotovo. Seveda pa enostaven izračun stopnje rasti teh narodnih gospodarstev pogosto učinkuje naivno. Kdo pa lahko resno verjame, da bodo dvomestno številčno rast projicirali za desetletja naprej, in kdo sodi, da bodo ti avtorski režimi lahko pre-

šli gospodarsko eksplozijo brez političnih pretresov. Poleg tega pa se azijski otroci novega gospodarskega čudeža ne bodo pridno podredili ameriškim željam, tem-

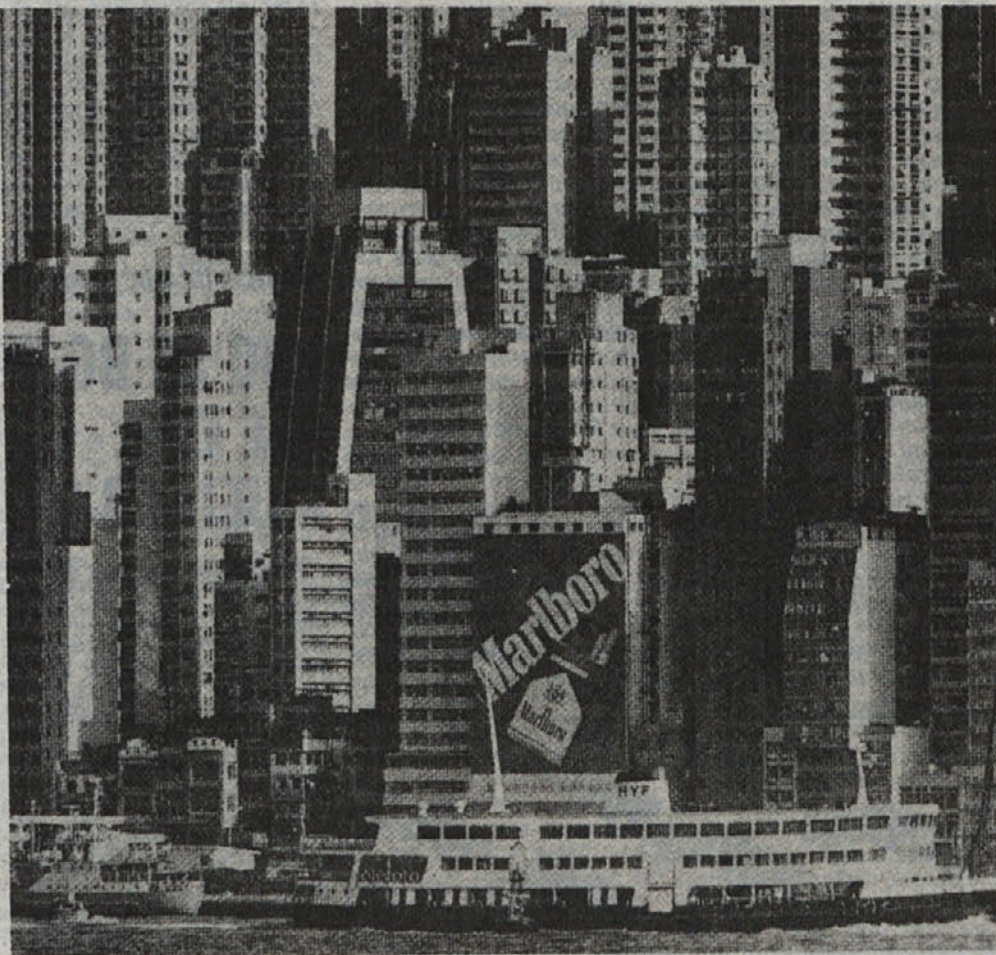
več bodo določali lastne prednosti in razvili tudi novo vojaško moč. Kitajska bi lahko postala regionalni motitelj in pri naraščajočih potrebah po energiji nastopila

z zahodom tekmo za olje in vpliv v zalivu. Azijski vzpon za Ameriko zagotovo ne bo brez težav. Zato pa je ameriški interes, da se pravočasno pripravi na mednarodni pre-

mik moči, toliko močnejši. Clinton in njegovi zunanji politični svetovalci se prav zaradi tega borijo vrtinca balkanske nesreče, ker bi jih lahko, kot je zapisal komentator v Washington Post, odvrnil od njihovega cilja. Ta pa je, da postane gospodarska varnost jedro ameriške zunanje politike in pridobi v novem pomenu Azije.

Če bo Evropa nasprotovala temu miselnemu toku, apeli »atlantskim vrednotam« ne bodo zadostovali, tako kot niso zadostovala Kasandrina svarila pred nadaljnjimi nestabilnostmi na prelomnih točkah evropske zgodovine. To bi v Ameriki občutili kot trpeč beg pred odgovornostjo. Evropa si mora to, da bo zopet v interesu Amerike, na novo zaslužiti. Sem pa sodi tako sposobnost angažiranja za krize v Evropi in okoli nje, kot tudi spoznanje, da zunanja politika ne more biti več domena zunanjih ministrstev. To končno terja evropsko pripravljenost, da se z azijskim izzivom, tako političnim kot gospodarskim, tudi sama sooči. Sicer se lahko v glavah dobronamernih Američanov utrdi vtis, da je Evropa sinonim za zoprno preteklost, Azija pa za investicije obetavna prihodnost.

Po Die Zeit, prevedla Nina Mom

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

HOROSKOP

Oven 21. 3.–20. 4.

 Pri vašem delu lahko nastopijo zastoji, predvsem kar zadeva finančno plat, ki vam povzroča manjše težave že dalj časa. V ljubezni pa bo vaše razmerje narekoval partner, vas bo znal podpreti ali vas bo razočaral, v to se boste še prepričali. Srečne številke: 2, 5, 8, 19, 26.

Bik 21. 4.–20. 5.

 Planeti vam ne bodo najbolj naklonjeni, zato bodite previdni: pazite na zdravje, izogibajte se konfliktnih situacij v službi, ne jemljite si k srcu številnih obveznosti in nerazrešenih odnosov. V ljubezni se bo nekoliko zapletlo, odločitev bo težka. Srečne številke: 1, 6, 8, 14, 28.

Dvojčka 21. 5.–21. 6.

 Ljubezensko polje še vedno cveti, trajna razmerja se krepijo, nevezani dvojčki pa lahko doživijo prijetno in obetavno srečanje. Delovne obveznosti se pričenjajo kopičiti, zato jih ne zanemarjajte. Potrebujete spremembo, odločite se za premor. Srečne številke: 3, 6, 9, 10, 23.

Rak 22. 6.–22. 7.

 Še vedno se ne morete sprijazniti s svojimi odločitvami, ali ste bili prenašli in nepremišljeni ali pa niste sposobni sprejeti posledic lastnega ravnanja. A glavo pokonci, največkrat so vsi problemi zelo enostavno rešljivi. Pazite na zdravje. Srečne številke: 1, 2, 8, 11, 25.

Lev 23. 7.–23. 8.

 Večjih težav nimate, manjše pa se sčasoma kopičijo, tako v službi kot doma. Na delovnem mestu boste imeli občutek, da vas zelo omejujejo in odredajo vaš delovni ritem, morda tudi zavirajo vaše sposobnosti. Domačim pokažite večjo mero dobre volje. Srečne številke: 4, 5, 7, 13, 22.

Devica 24. 8.–23. 9.

 Kar dobro vam gre, a brez manjših težav vendarle ne, zato računajte na občasno nezadovoljstvo na delovnem mestu ter na vsakodnevne obveznosti, brez katerih pač ne gre. Obeta se vam dober zaslužek, zato odkrijte in izkoristite ponujene možnosti. Srečne številke: 2, 5, 8, 14, 20.

Tehtnica 24. 9.–23. 10.

 Manjka vam veselje, zato ne zamudite možnosti za razvedrilo, prijetne večerje, običajne klepete in spoznavanja novih ljudi. Pri delu se boste ukvarjali z manjšimi finančnimi težavami, kar pa boste konec koncev znali obrniti v svoj prid. Odkrijte priložnost. Srečne številke: 1, 6, 7, 15, 27.

Škorpion 24. 10.–22. 11.

 Želite si aktivnosti in bolj revolucionarnega življenja, ker vas utruja vsakdanja monotonost. A treba je živeti za trenutek in potem lahko postane navaden dan zelo lep. Ne izpustite iz nadzora svojega obnašanja, da ne boste prizadeli ne sebe ne drugih. Srečne številke: 4, 7, 9, 11, 26.

Strelec 23. 11.–21. 12.

 Živite precej intenzivno in že se sprašujete, kako dolgo boste še vzdržali, kajti tudi delo, ki vas najprej zadovoljuje in izpolnjuje, lahko postane zelo utrujajoče. Sicer pa boste pri delu uspešni in s seboj zadovoljni. Bodite čim manj sami. Srečne številke: 4, 7, 9, 19, 25.

Kozorog 22. 12.–20. 1.

 Pazite, da ne postanete žrtev okoliščin, s tem da bi zadeve, ki jih razumete kot rešene in neproblematične, postale vaše razočaranje. Odnosi s prijatelji bodo lahko nekoliko prenapeti, še posebno, če je vpleten denar. Previdno in trezno torej. Srečne številke: 2, 6, 9, 17, 29.

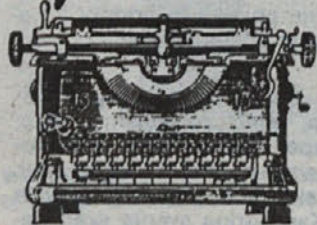
Vodnar 21. 1.–19. 2.

 Če je pred vami kaj pomembnega, službeno ali zasebno, to opravite čimprej, saj vam okoliščine v naslednjem tednu ne bodo najbolj naklonjene. Problemi ne minejo sami od sebe, a tudi rešitve zanje niso tako skrite, da jih ne bi mogli zagledati. Srečne številke: 5, 6, 9, 18, 22.

Ribi 20. 2.–20. 3.

 Se pripravljate na pomembne spremembe, poslovne projekte, osebne odločitve? V tem primeru pazite, da vam ne spodrsne zaradi lastne negotovosti, tudi skoraj dosežen uspeh se vam lahko na hitro izmuzne. Pozorno spremljajte dogajanje okoli vas. Srečne številke: 1, 3, 9, 18, 27.

Pisma

ustaljeno politiko izvršenih dejstev zopet dokazala, da imamo na svoji južni meji državo, ki vse bolj in bolj deluje po principih Balkana. Tokrat je Hrvaška izvedla kar vojaško akcijo nad lastnino (družbeno, ki je v fazi lastnjenja) številnih slovenskih podjetij. Hrvaške oblasti so v stilu »to se nikogar ne tiče« izvedle zasedbo počitniških domov v zahodni Istri (Novigrad, Umag) celo brez vednosti lokalnih predstavnikov, ki so sicer izražali proteste pred enormnim številom beguncev, ki bodo demografsko totalno spremenili podobo teh krajev.

Tudjmanova Hrvaška je znova dokazala, da še dolgo ne bo videla »vrat« številnih evropskih institucij in tudi nedavni famozni kongres vladajoče HDZ, ki je dajala

vtis, kot da gre za vsekitajski komunistični kongres, je to potrdil. Zato se tudi sprašujem, kaj je tam imel za povedati L. Peterle kot edini predstavnik kakšne tuje stranke, medtem ko je Tudjman dajal soglasje za nasilno zavzetje slovenskih počitniških kapacitet. Dejstvo je, da na Hrvaškem vlada despod Tudjman in da se brez njegove vednosti še »pes ne pošči«.

Vendar pa bi želel v nadaljevanju opozoriti na ravnanje slovenskih oblasti, ki zopet delujejo mlahavo in ponižno ter se oglašajo z nekakšnimi »pojasnili po faxih« ter »izražajo razumevanje in tegobe Hrvaške«, »upajo na ustrezen izhod iz zagate« itd. Pravosodni minister Kozinc je v nastopu za TV takšno obnašanje eklatantno potrdil, Hrvati pa bodo medtem »v miru« izvedli svojo akcijo do konca in planirali nove.

Naša oblast bi se lahko zavedala, da veljajo splošna načela in principi mednarodnega prava za vse enako in bi lahko tako po recipročnem načelu uvedla vrsto učinkovitih ukrepov proti Hrvaški in sicer: strožji nadzor hrvaških državljanov na meji (v končni fazi zapora meje za Hrvate), takojšnja prekinitev dobave električne energije iz JE Krško, prepoved transporta hrvaških prevoznikov po naših cestah, blokada (fazna) hrvaških podjetij in njihovih ekspozitur pri nas, odrekanje dobrososedskih odnosov na vseh ravneh (kulturnih, športnih, itd.), postopen odvzem akreditacij za hrvaške medije obveščanja v Sloveniji. To je le nekaj takšnih ukrepov, ki bi Tudjmana prisilili, da bi spremenil ravnanje predvsem zaradi pritiska Evrope in njegove domače opozicije. Drugače pač ne gre!

Slovenska oblast pa bi se že morala enkrat zavedati, da nam ni za vsa dejanja, ki škrtijo našo osnovno suverenost ter nedotakljivost, potrebno spraševati evropskih predstavnikov, ker nam oni že ne bodo delali reda v naših odnosih s Hrvaško in ostalimi subjekti v balkanskem »kotlu«. To so že večkrat dokazali.

GREGOR URANIČ, Celje

KDO SE BOJI LEE EVE MUELLER?

Ponašaj se tako kot se večina, tako nekako bi lahko dejali tudi za odnos ljudi do živali. Menim, da večina Slovencev dobro ravna z živalmi. Gospa Lee Eva Mueller trdi, da smo vsi Balkanci v slabem pomenu besede. Balkana večina Slovencev ni želela, ampak nam ga je vsilil manjšinski komunizem na vseh ravneh. Balkana torej ne ukinjajte (odpravljajte) na tistih, ki nimajo nič pri tem. Ne vem, kako je lahko Vaše jadikovanje o nesrečnih

živalih prizadelo tovarišico Tomšičevo na Ce-Kaju, saj je pomagala tvorno graditi komunizem na slovenskih (človeških) truplih. Vsem Titovim cuckom je šlo bolje kot njegovim desetstisočim političnim arestantom in marsikatera živalca je nagačena krasila ali bila odrta za Jovankino krzno razkošje, so bili to komunisti. Tudi obsežen lov na lisice so sprožili komunisti s tem, da so razglasili vsako lisico za steklo. Na ta način so prišle partijsko – udbovske babetine v Ljubljani in Beogradu do poceni plašcev. Je bilo lovcev, ki tej kampanji niso nasledili. Tudi plašče iz kož ovčje nosila (imela) gornja plast rdeče (jare) elite in to takrat, ko smo hribovski otroci dobesedno stradali. Časi se spreminjajo, vse je minljivo, danes še komunisti z nagačenim Leninom ne vedo kam.

Upam, da boste kaj iztržili za dobrobit živali na račun Kučanove mačke in Drnovškovega Arturja. Pa ne trdite, da se ne greste politike! Komunistom pride vse prav, tudi pasji lajež (beri glas).

Ce nas želite na vsak način privleči v kako SPO (svetovno pasjo organizacijo), tamto prej povejte, koliko bo to

stalo davkoplačevalce, z Vašimi potovanji vred. Tako boste družno s šolniki, zdravniki, stavkajočimi policaji zlo-mili hrbtnico delavcu, kar je verjetno za vas manjše zlo.

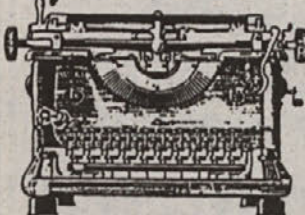
Za pravi zdrav odnos človek – žival je pomembna starševska vzgoja, šola, itd. Otrokom moramo privzgojiti tudi to, da so mačke, psi – živali, da so lahko tudi drugače nevarne, da prinesejo otroku ali v družino bolezen, virus, da kakršnokoli lizanje ni priporočljivo. Poglejmo virus AIDS (sesutje obrambnega sistema) ne predstavlja za opico ob njeni zdravi surovi prehrani nikakršnega problema, za človeka pa je poguben. Ravno pretiravanje raznih raziskovalcev džungel, zaradi orgij z opicami, je prineslo AIDS človeku, to je tudi edina prava resnica, vse ostale kasnejše okužbe so bile posredne (plazma, igle, itd.).

Kaj bi bil potem za Vas Balkan v dobrem pomenu besede? Kakšen je bil vpliv anglosaškega duha v Vietnamu, pa tudi vemo.

Gospa Lee Eva Mueller, kar preveč sva mlela. Najboljše je, da smo to, kar smo, da takšni tudi ostanemo, SLOVENCI, namreč. MARJAN MANČEK, Celje

NOVA DOBA
NOVA DOBA
NOVA DOBA

Pisma

POSEBNE
POKOJNINE

Zahvaljujemo se za vaš takojšen odgovor na naše pismo pod št. 141/93 od 9.9., ki smo ga poslali tudi Ministrstvu za delo RS. Razpolagamo z vašo informacijo o obveznostih Republike Slovenije (št. 180-03000/93 od 18.8.) in z zadevno informacijo Ministrstva za delo (št. 192-05/93 od 14.9.). Žal obe informaciji ne dajeta odgovor na naša bistvena vprašanja oz. opozorila. Naj jih deloma ponovimo in dodatno podkrepimo:

1. BORCI NOV

Podatek o znesku najvišje pokojnine (verjetno z dodatkom iz proračuna 188.328,20 SIT) lahko resno vzmira borce in vso javnost. Upravičeno zahtevamo, da se pove število oseb, ki ga prejema. Enako velja tudi za ostale dve kategoriji, kjer je potrebno navesti vsaj najnižji in najvišji znesek, ki je obveznost proračuna k pokojnini po splošnih predpisih. Brez podrobnejšega številskega prikaza, bo ustvarjen vtis o izredno visokih pokojninah – dodatkih, kar je seveda daleč od resnice in utegne ostati zgolj namerna manipulacija. Pomemben bi bil tudi podatek o številu španskih borcev, ki so vendarle prvi borci zoper fašizem in za katere je bil namig o njihovem prispevku za Slovenijo.

2. IZJEMNE POKOJNINE

Podobno kot pod 1. velja tudi za izjemne pokojnine, ki morajo biti izkazane po »zastužnih skupinah«. Sicer ostaja splošen vtis, da gre pri tej kategoriji »upravičencev«, za osebe iz vrst borcev NOV oz. »privilegiranega bivšega režima«. Tudi ta, nerazčlenjen podatek lahko postane zgolj manipulacija.

3. AKONTACIJE VOJAŠKIH POKOJNIN

Ta kategorija nas ne bi posebno zanimala, če ne bi bili znotraj nje tudi upokojeni borci NOV. Zato je potrebno odgovoriti na vprašanje, koliko je »staroupokojevcev«, koliko je tistih, ki so bili prevzeti v obveznost proračuna RS po osamosvojitvi (prevzeti so bili vsi) in kolikšna je kvalifikacijska struktura. Tak podatek je pomemben zgolj

a) zaradi napačne predstave, da smo v posledici razpada Jugoslavije »dobili v breme« izjemno število vojaških upokojevcev in ne, da gre za ustavno obvezo o prevzemu izplačevanja akontacij, ki bodo šle v delitveno maso; b) zaradi ocene v poglavju 2.5., da je »visoka raven akontacij vojaških pokojnin posledica izrednega povečanja vojaških plač in vojaških pokojnin v zadnjih letih pred razpadom nekdanje SFRJ«. Če je to dokazljivo, bi bilo utemeljeno pričakovati usklajenost s primerljivimi pokojninami v RS; c) zaradi napačnega primerjanja povprečne vojaške pokojnine s povprečno pokojnino vseh upokojevcev v RS, pri čemer je (očitno) zopet zaradi manipulacije) zanemarjena oz. zanikana nadpovprečna kvalifikacij-

ska struktura poklicnih vojakov, ki ima logično za posledico tudi nadpovprečne pokojnine.

Hvaležni vam bomo, če s podatki, če seveda z njimi razpolagate, seznanite Ministrstvo za delo, saj utegnejo biti dodaten argument oz. pojasnilo k informaciji, ki bo predložena Državnemu zboru.

ZDRUŽENJE BORCEV IN UDELEŽENCEV NOB OBČINE CELJE
Predsednik RISTO GAJŠEK

GOSPOD
ŽUPAN
ANTON
ROJEC!

Kmalu bo minulo leto dni, odkar sem pisal v medijih, pod naslovom »mafija na Skupščini občine Celje«. Med tem časom sem doživel razna šikaniranja in ignoriranja s strani občine Celje in osebno od Vas, zato moram kot občan zadevo zaključiti in širšo javnost s tem seznaniti. V spomin javnosti moram dodati: Bil sem 14 let lastnik zemljišča v Šmartnem v Rožni dolini K. o. Rožni vrh, območje Otemne št. parcel 419/2 in 420/2. To zemljišče je bilo tretirano kot: trajnovarvano kmetijsko zemljišče, kmetijsko zemljišče I. kategorije, strogi zeleni pas, to območje Otemne je bilo nezazidljivo. Radi tega nisem mogel dobiti gradbenega dovoljenja 14 let. Ko sem zemljišče prodal, je dobil novi kupec gradbeno dovoljenje v enem letu.

Dokazal sem, da je bilo lokacijsko in gradbeno dovoljenje izdano novemu kupcu s strani upravnih organov občine Celje v celoti nezakonito. Protizakonito so uporabili člen 4, točka 1, Ur. l. SRS št. 37/85, kršili so odlok o urbanističnem redu občine Celje, protizakonito so moje leseno bivalno barako v izmeri 12 m² – prekrstili v stanovanjsko hišo v izmeri 35 m². Na moje pisanje se je tedaj odzval sekretar OSUPVA g. Jure Sadar. Obljubil je javnosti, da bo organiziral tiskovno konferenco, objubil je, da bo javnost o tem obveščena. Nič ni bilo iz tega, torej je lagal, na ta način se je rešil novinarjev, torej je »blefiral«. Sadar je v obrambo povedal, da je prišlo do te napake zaradi tega, ker je prišel zahtevke za gradbeno dovoljenje pod drugim prilikom. Torej ne Ručigaj, ampak Robida. Pa to je absurd, tako dela »mafija«. Obstaja državna karta, iz katere je točno razvidno, ali je območje zazidljivo ali ni, obstaja odlok občine Celje o urbanističnem redu, obstaja zakon. Vsi ti elementi ne morejo biti vezani na »prilimek«, zakoni in odloki o urbanističnem redu so za vse prilike enaki. Za občino Celje so važni priimki – to je kriminal. Direktor ZPI – ja je bil takrat Jože Zimšek. On je podpisal to nezakonito lokacijsko dovoljenje, namesto da bi odstopil in prejel posledice, je postal predsednik celjske vlade. Popolnoma jasno mi je, da upravni organi občine morajo sprejemati odločitve, sklepe in izdajati odločbe, vendar morajo za vse to odgovarjati, če so zakonite. V tem primeru je bilo v celoti vse nezakonito. Žalostno je dejstvo, da nobeden od »šefov« (Sadar, Zimšek, Mlakar) ni poklical na odgovornost in uvedel disciplinskega postopka napram

svojim podrejenim, ki so zagrešili ta kriminal in to nezakonitost. Imeli so dovolj priložnosti, saj sem pisal pritožbo (šefom) po tekočem traku. Tudi predsedniku izvršnega sveta Krajncu in predsedniku občine Antonu Rojcu. Nasprotno, šefi sami so dajali na moje pritožbe lažne protizakonite odgovore meni in Ministrstvu v Ljubljano. Torej so sami podpirali to nezakonitost. Da bo mera polna, vam gospod župan Anton Rojec preko medijev sporočam, da ste to nezakonitost podpirali tudi Vi, saj ste mi v odgovoru napisali, ko sem vas povprašal, če je metla že začela pometati s takimi »mafijaši«, da je bilo v primeru Ručigaj – Robida ukrepano, vendar nezakonitosti niso bile ugotovljene. Šli ste preko ugotovitve samega ministra Mihe Jazbinška, ki je v odločbi navedel, da je bilo vse nezakonito, kar je napravila Skupščina občine Celje. To ugotovitev ministra sem poslal v vednost Vam g. Rojec, kot Sadarju in Krajncu v prilogi pisma, na katerega pa nisem dobil odgovora. Od nobenega. Nesramno ste se s to izjavo obesili na poročilo komisije od Ministrstva, ki je izvršila upravni nadzor nad vašimi organi. Ta komisija pa ni izvršila nadzora nad mojim primerom, ampak nad dvanajstimi drugimi primeri. Seveda v teh primerih niso ugotovili nezakonitosti. Ta ugotovitev pa nima nobene zveze z mojim primerom. Ko sem vprašal ministrstvo, zakaj niso izvršili nadzora nad mojim primerom, so izjavili: ni bilo potrebno – saj je vaš primer razrešil že sam minister Miha Jazbinšek in ugotovil same nezakonitosti.

Gospod Anton Rojec, žalostno je, da ste to izrabili v svojo obrambo, čeprav ste vedeli, da lažete. Tako dela mafija. Dne 20.3.1993 sem poslal celotno nezakonito dokumentacijo urbanističnemu inšpektorju gospe Golob in od nje zahteval, da mi plačajo odškodnino, če pa to ni mogoče, zahtevam rušenje hiše na račun občine Celje v celoti, saj je le ta izdala nezakonito lokacijsko in gradbeno dovoljenje in tako dovolila »črno gradnjo«. Istočasno sem o tem obvestil pismeno tudi predsednika vlade Jožeta Zimška. Nobeden od njih mi ni odgovoril, zato sem dne 20.7.1993 ponovno pismeno urgiral, da so mi dolžni dati odgovor, vendar do danes ni nobenega odgovora, čeprav ima občan pravico do odgovora. To je delo Skupščine občine Celje, ki je zame »gnila« in poka po marsikaterem šivu, seveda ne vsa, ampak tisti del, ki je v neposredni povezavi z izdajo teh dokumentov. Vem, da je težko ukrepati gospe Golob proti svojemu delodajalcu, vendar za to prejema plačo in to je njena službena dolžnost. Torej ni hotela ugrizniti v to kisljavo, bo pač moral republiški urbanistični inšpektor posredovati, bo vsaj vedel, kakšne inšpektorje ima. Ker ima vse svoje meje, dosti mi je bilo ignoriranja in šikaniranja s strani Skupščine občine Celje, sem predal vse skupaj na Javno tožilstvo Celje. Nekateri uslužbenci Skupščine občine Celje so grobo izkoristili svoje službene položaje, zlorabili so svoja javna pooblastila, zato morajo kazensko odgovarjati. UNZ Celje je že ugotovila kup nezakonitosti in predala ovadbo proti petim osumljenim kaznivemu dejanju na Javno tožilstvo. Le to pa bo moralo predati ovadbo na Temeljno sodišče.

Gospod župan Anton Ro-

jec, namesto da bi ukrepali proti tej nezakonitosti, ki so jo napravili upravni organi občine, čigar predsednik ste, ste jim devali potuho in še sami podpirali to nezakonito delo. Vsak človek, ki bi mu bilo to dokazano, kar sem jaz Vam, bi nepreklicno odstopil. Kaj boste storili Vi? Ker zame niste pošten človek, predvidevam, da ne boste odstopili. In kaj si bo mislila javnost, če bo imela še naprej takega predsednika?

Pričakujem Vaše pojasnilo javnosti.

MARJAN RUČIGAJ
Trubarjeva 50, Celje

POBUDA

Seznanjeni smo s stališčem vaših »zelenih« članov o trasi avtocest. V tej zvezi vam pošiljamo poudarke iz naših stališč, ki so v večji meri usklajeni z Zelenimi (g. Gošnik), Zelenimi – ekološko socialno stranko in Zvezo društev za varstvo okolja (ZVOS). Glede na to, da bo v bistvu tekla bitka za plodno zemljo, sodimo, da bi lahko bili prav vi nosilec skupnih slovenskih akcij, upoštevaje dejanske strokovne interese, ne pa strankarske. Predlagamo, da skličete skupni sestanek vseh strank, ki imajo posebej organizirane ekološke skupine oziroma imajo ekološko v ospredju svojih programov. Akcijo bi lahko z veseljem koordinirali tudi v SEG-u.

Izrabljamo priložnost, da vas zaprosimo, da kaj več storite za smotno rabo kemije v kmetijstvu (zaščitna sredstva, umetna gnojila), o ravnanju z ostanki pa še posebej.

Poudarki:

1. Plodno zemljo je treba varovati za vsako ceno. Zgled je trasa avtoceste med Beljakom in Salzburgom v Avstriji. Take trase so drage le navidezno, dolgoročno so najcenejše.

2. Slovenija potrebuje predvsem dobro medregionalno povezavo in hiter izstop v vse dele Evrope. Transziti torej nima prednosti in je treba v največji meri (z ekonomsko prisilo ali spodbudami) prenesti prevoze s cest na železnico, za katero pa tudi še ni državne strategije.

3. Ni možna gradnja avtocest brez ekološke presoje po Zakonu o varstvu okolja.

4. Bencinski tolar »da«, vendar strogo namensko. Koncesije tujcem niso zaželeno. Možna je pavšalno plačevanje cestnine pri registraciji vozil. Za ceste naj gre tudi del cestnega dinarja, ki je leta 1990 poniknil v integralni proračun.

5. Javnost mora biti prisotna v vseh fazah sprejemanja planov države in konkretnih načrtov za avtoceste. Ljubljanska obvoznica je predvsem problem mesta Ljubljane, ne slovenske države.

Ekološki pozdrav!

Za izvršni odbor SEG
Tajnik KAREL LIPIC

PREZRTI
DOMAČINI

Namen mojega pisanja ni negiranje zaslug omenjenih mož v naslovu, ki jih nedvomno imata na področju raziskovanja Savinjskih planin, ampak želim osvetliti tudi zasluge domačinov, ki so za razvoj planinstva prav tako izredno velike, in ostalo ozadje v zvezi s postavitvijo in odkritjem spomenika.

Znano je, da je Planinsko društvo Celje 11. septembra

postavilo in organiziralo odkritje spomenika dr. Frischau in Kocbeku v osrčju Logarske doline – zaščitenem območju kot krajinski park. Znano je tudi, da ustrezno dovoljenje za postavitev spomenika, ki ga je izdala občina Mozirje, še vedno ni veljavno, ker je bila na odločbo vložen pritožba na ministrstvo za okolje, ministrstvo pa je pritožbo vrnilo občini Mozirje in jo mora imeti za obnovo postopka, ker v postopku niso sodelovali mejaši (sodeloval ni noben od domačinov ali KS Solčava). Domačini pa bi bili sposobni ponuditi primernejšo lokacijo, s katero bi se vsi strinjali. Ena izmed njih bi lahko bila tudi v spominskem parku v Solčavi. PD Celje je na tak način gradilo tudi druge objekte, eden izmed njih je ravno dom planincev. Kot kaže, je praksa veljavna PD Celje, da najbrž objekt zgradijo in nato izsilijo dovoljenje. Govornik na prireditvi je najprej nanizal zasluge obeh mož, zatem pa predvsem zasluge PD Celje za razvoj planinstva in celotne Zg. Savinjske doline. Niti z eno besedo niso bili omenjeni domačini. Menim, da ob bok dr. Frischau in Kocbeku vsekakor sodi Janez Piskernik, ki se je (podatek je vzet iz knjige Frana Kocbeka) leta 1963 poročil pri Plesniku v Logarski dolini (takrat se je rodil Fran Kocbek). Dr. Frischau se je pri njem prvič zglasil po 11 letih, torej leta 1874. Od tedaj dalje je bil Piskernik tako rekoč vodil dr. Frischau po savinjskih planinah pri njegovem raziskovalnem delu, saj je dobro poznal vse poti in pasti teh planin. Prav tako se je razvil tesno sodelovanje med Piskernikom in Kocbekom, ko sta se prvič srečala leta 1887. Vse te podatke lahko bralec najde v že omenjeni knjigi Frana Kocbeka Savinjske Alpe, ki je izšla leta 1926 v Celju.

Vsekakor so bili poleg Piskernika zaslužni še drugi domačini. Naj mi bo dovoljeno, da jih nekaj naštejemo: Miha Plesnik, prof. Štifter, Franc Herle (po njem se imenuje smer v severni steni Ojstrice) itd. Po Francu Herletu (padel v NOB) je bil leta 1953 imenovan dom v Logarski dolini. Prav po zaslugi PD Celje je to ime izginilo, kar lahko imamo za norčevanje in podcenjevanje domačinov s tega območja. To se je odrazilo tudi na prireditvi, saj so domačini tako rekoč bojkotirali udeležbo. Voditelji prireditve so v nagovoru pozdravili prisotne, med drugim tudi sorodnike dr. Frischau, ni pa se jim zdelo vredno povabiti na prireditev v Solčavi živečega Kocbekovega sina g. Franca Kladnika. Morda zato, ker je bil nezakonitski? Ali pa se jim zdi morda sramotno priznati, da je Fran Kocbek poleg ljubezni do planin gojil tudi ljubezen do domačink?

Iz vsebine je le delno razvidno, da do zdaj ni nihče hotel upoštevati pri posegih v naše okolje domačinov, tako tudi ne PD Celje. Povedati pa moram, da si bomo domačini v bodoče močno prizadevali, da bodo naši predlogi in zahteve upoštevani, predvsem mislim na varovanje naravnega okolja, predvsem pa še območja, ki je zaščiteno kot krajinski park. To bodo morali dojeti in se sprijazniti tudi pri PD Celje. Zato niso zastoj vprašanja in negotovanja domačinov, ali res nismo sposobni skrbeti za objekte in planinske postojanke na našem območju, saj so bili zgrajeni iz skupnih sredstev in si zato tega ne more in ne sme lastiti nekaj

posameznikov. Upam, da se bodo nad tem zamislili tudi pri PZ Slovenije.

Morda je še kdo izmed udeležencev prireditve začutil zapostavljenost domačinov ali pa je bil to samo predsednik Republike Slovenije g. Milan Kučan, ki je v svojem nagovoru po odkritju spomenika dejal: »Naj z njim živijo skladno in lepo domačini, ki so več kot drugi zaslужni, da je Logarska dolina takšna, kot je.«

PETER PLESNIK, Solčava

SPOŠTOVANI
GOSPOD
BAUVER

Sem resna bralka vašega časopisa Slovenske novice in sem nanj tudi naročena. Ker rada sodelujem v različnih igrah, sem sodelovala tudi pri igri izbor za miss Slovenije.

Dne 15.9.1993 je bilo v novicah objavljenih vseh dvanajst finalistk, zraven pa kupon, da smo bralci lahko glasovali oz. ugibali, katera bo miss in katera prva spremljevalka. Bili ste tako širokosrčni, da ste tistemu, ki bi ugotovil, katera je miss in prva spremljevalka, oz. le eno od resnično izbranih z žrebom podelili nagrado, saj ste jih obljubili cel kup.

Izpolnila sem vaš kupon in ga nalepila na dopisnico, kakor ste želeli, ter poslala 17.9.1993 iz pošte Poljčane.

Vi ste imeli v časopisu sedanjost miss pod št. 1, prvo spremljevalko pa pod št. 7. Imela sem srečo in ugotovila kar obe.

Tu pa se je vse končalo. V novicah dne 5.10.1993 je bil na naslovni strani z 2 cm velikimi črkami napisan naslov NIHČE NI UGANIL OBEH LEPO TIC.

Pogrelo me je in takoj sem poklicala na uredništvo Slovenskih novic, ter jim povedala, da to ni res. Ker se gošpa na drugi strani žice ni in ni hotela predstaviti (kar zahteva bonton), vam ne morem napisati, s kot sem govorila. Povedala mi pa je, da so klicali že drugi in, da se nimam obrniti na koga, da pa bo MENDA v Slovenskih novicah opravičilo.

Zdaj vas pa sprašujem:

– Kam ste dali vso to pošto, ki je romala v Casino v Portorož s pravinimi rezultati? – Kako ste lahko napisali takšen naslov? – Kje so oz. kdo je dobil naše nagrade? – Kje je vaša poštenost za naše zaupanje? – Ali še lahko zaupam v vaš časopis?

Gospod Marjan Bauver, obračam se na vas, ker ste glavni in odgovorni urednik in nobena stvar v zvezi s časopisom ne sme in ne more iti mimo vas. Vem, da mi boste le vi dali ustrezen odgovor v novicah.

S spoštovanjem!
BRIGITA KOHNE, Poljčane

NOVO
PONIŽANJE
SLOVENIJE –
KOLIKOKRAT
ŠE?

Pred dnevi sta Slovenija in slovenska javnost doživeli novo ponižanje s strani sosednje Hrvaške, ki je s svojo

S polletno naročnino imate že plačan komercialni oglas velikosti 5 cm v stolpcu.

S plačano naročnino za pol leta ali celo leto pa povrh tega postanete kandidat za pol kilograma čistega zlata.

Spoštovani naročniki!

Časi so takšni, da smo se žal prisiljeni marsičemu odpovedati. Le enemu samemu se ne smemo – informacijam. Časopis Nova doba pa skrbi za pravočasno in resnično informiranje.

Kaj še daje Nova doba?

ENAKO CENO ČASOPISA ZA NAROČNIKE ČEZ VSE LETO Mali oglas zastonj Zanimivosti iz sveta glasbe in svetovne mondene družbe Televizijski program in napovedi za prireditve

Z izpolnjeno in poslano naročilnico postanete član velike družine časopisa Nova doba. Naročnino nakažite na žiro račun Nove dobe pri celjski SDK št. 50700 – 603 – 31455.

NOVA DOBA

NAROČILNICA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tednik Novo dobo na naslov

Na gornji naslov mi pošljite Izvodov. (število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

podpis naročnika

Mali oglasi

ENOSOBNO STANOVANJE na Kraigherjevi v Ptuj, največji blok, prodam. Tel.: 061/1261-310-325, Vojno, dopoldan 37 A ZEMLJE v bližini kopališča Mali Moravci prodam. Možnost graditve vikenda ali stanovanjske hiše. Prodajam tudi električni radiator. Možna plačila na obroke. Tel.: 062/772-092, dopoldan

KOMPLETNA POPRAVILA kopalnic, voda, keramike, manjša zidarska dela, belimo stanovanja, postavljamo vrtno ograje, opravljamo selitve in prevoznitva. Tel.: 066/36-747 in 066/11-144

STREŠNO CEMENTNO DVOZAREZNO OPEKO, novo, 4.000 kosov, 27 SIT / kos, garancija 25 let, prodam. Tel.: 063/776-783

TRAJNOGOREČO PEČ 3,5 kW, žensko novo športno in moško rabljeno kolo, prenosni električni pisalni stroj in kombiniran hladilnik prodam. Tel.: 062/778-400, zvečer

MLADE JAZBEČARJE iz plemskega legla, prodam. Pohorska 10, 63000 Celje

PLASTIČNE SODE, 1601, prodam. Tel.: 069/33-003

STARINSKO POHIŠTVO odkupujemo. Tel.: 065/32-191, Marjan, zvečer

STARO HIŠO in gospodarsko poslopje velikih dimenzij, v centru Vojnika, Čufarjeva 5, ugodno prodam. Tel.: 0609/611-714

OPREMLJENO ENOSOBNO STANOVANJE ali garsonjero v Novi Gorici ali bližnji okolici najamem za 1 leto. Tel.: 062/212-627, po 19. uri

AMIGO 500 z 1 Mb razširitvijo, adapter, miško, podlago za miško ter 170 disket, vse staro leto in pol, prodam za 600 DEM. Tel.: 063/24-798

NEMŠKE BOKSERJE, tigra, ste, cepljene, z rodovnikom, prodam. Tel.: 069/77-310

SVINJE ZA NADALJNJO REJO, raznih velikosti, prodam. Pihler, Mostje 7

JABOLKA na drevesu prodam po 20 SIT, za prešanje po 10 SIT. Tel.: 062/794-792

STARO KMEČKO HIŠO na parceli 2.000 kv. m. v okolici Sežane; hišo v centru Sežane – možnost za poslovno dejavnost – in starejšo hišo v centru Sežane prodamo. Ugodno! Najamemo ali kupimo več stanovanj. Tel.: 067/72-762, od 8. do 15. ure

VEČ GARSONJER ter 1-, 2- in 3-sobnih stanovanj za najem v Murski Soboti, Gornji Radgoni, Radencih, Ljutomeru iščemo, možnost predplačila, in več enosobnih in dvosobnih stanovanj odkupimo. DILL, d. o. o.

BMW 316, letnik 1986, bel, štiri vrata, doslej nekaramboliran, prodam. Tel.: (063) 38-354.

CELJSKA FOLKLORA

Dragi – a (bivši ali sedanji) soplesalec – soplesalka. Ko sedaj (ponovno) prebiram ta tvoj gnevni izliv iz prejšnje številke NT, se ne morem znebiti občutka, da te je v bistvu k pisanju pripravila (po stari slovenski navadi) »fovšija« ali »žlehnoba«.

Pa se ustaviva pri posameznih delih tvojega pisanja. Temna plat: ne poznam človeka, skupine ali organizacije, ki bi imela le svetlo stran. Gotovo imaš tudi ti obe strani. No, v tem pisanju si predstavljal – a svojo temno, svetlo stran pa verjetno poznamo.

Podmladek: ne samo pri nas, tudi (skoraj) vse ljubiteljske kulturne skupine poznajo ta problem. To po mojem ni odraz upadanja zanimanja za folklora, temveč splošnega stanja v ljubiteljski kulturi (beri: ni cekinov).

Nesoglasja, rivalstvo: prosim, pokaži mi eno samo skupino cca 50 ljudi (ljubiteljsko ali profesionalno), kjer se ti dve »stvari« ne pojavljata. Jaz osebno ju smatram za pozitivni, saj vzpodbujata kreativno delo. Pišeš, da skupina ni več tisto, kar je bila (normalno, saj razvoj pač gre naprej) in da ne služi

več svojemu namenu – ohranjanju starih ljudskih plesov, druženju in petju. Lepo te prosim, menda ne boš trdil – a, da se 2–3 krat tedensko dobimo na vajah, kjer potem tičimo vsak v svojem kotu in se ne družimo, da se učimo modernih versoljskih plesov (z Marsa ali Venere) in pojemo pesmi v stilu »Divje mačke« (Agropop).

Z vso odgovornostjo (materialno in moralno) ti zagotavljam, da še vedno počnemo to, za kar smo prišli k skupini in to počnemo že veliko let (nekateri 20, drugi manj). Brazilija je bila res velik zalogaj (tudi in predvsem finančno). Je pa dejstvo, da se je, še preden smo sprejeli povabilo (pred enim letom), vprašalo vsakega člana posebej, ali se bo udeležil gostovanja.

Okrog tvojih natolcevanj glede ne-članov skupine, ki smo jih povabili, samo tole: vsak je imel svojo funkcijo, ki jo je tudi izpolnil, nekateri celo več (kurenti, poslovni stiki, prevajanje, poročanje...). Sicer pa je bilo delo upravne odbora javno in vsaka odločitev potrjena s strani skupine.

Da ne bom dolgozvil, naj počasi zaključim. Bodi brez skrbi, vseh bivših članov Celjske folklorne skupine se bomo spomnili s povabilom na ogled (ne sodelovanje) našega slavnostnega večera ob 20-letnici obstoja (seveda z brezplačno vstopnico, kar smo nameravali tudi brez tvoje pobude). Da pa mi ne boš mogel – mogla očitati strahopetnosti, se ne bom skril za (izmišljenimi) začelnimi imena. Vabim pa te, če te je kaj v hlačah (krilu), da se oglasiš na naših vajah

in se o stvarih, ki te tako motijo, pogovoriš s skupino. **MITJA OCVRK, Celje**

P.S.: Kot sam – a dobro veš, nisem noben funkcionar v skupini, sem samo plesalec, ki ga je malce prizadelo to tvoje pisanje. Pa brez zamere.

PSIHOLOŠKA VOJNA

Bistveni del vojne je psihološka vojna. Ta naj »prepriča« javnost, da so določene vojne operacije »smiselne«, kar je drugo ime za dovolitev večno prisotnih krvoločnosti in ljudeh, ki pa jih družbeni mehanizmi zavirajo odtodno »usmerjajo«. Vojna je torej »koristna«, kadar kanalizira družbene napetosti drugam. Na HTV opazimo vse več filmov o arabskih torej mohamedanskih »teroristih«, v slovenskih medijih ne manjka prikazov o prav tako mohamedanskih skrajnejših točkah in drugod. Vse to se lepo ujema s čedalje intenzivnejšimi in vse bolj orkestriranimi težnjami določenih lobbyjev obeh držav za pristop k NATO paktu. Mimo vsega ostalega bi pristop k NATO paktu močno okrepil oborožene sile naše in sosednje države, z drugimi besedami REPRESIVNI APARAT. Z drugimi besedami podalpska inačica KAKO? JELCIN?! Namreč »obramba« demokracije tod pred »mohamedansko nevarnostjo«, ki ogroža celoten krščanski svet, obramba, v kateri se ne bodo sicer omilili socialni indeksi populacije, pač pa se kaže z asistiranjo samocenzuro poostriži disciplina vseh v interesu višjih ciljev, beri – peščice. **HOWQ CONVENIENT! PETER ZAPLOTNIK**

MALI OGLAS ZASTONJ KUPON

MOJ NASLOV:

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovno informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij, ki iščejo poslovne partnerje (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zborsnicah GZS).

1. SL003-02067
ITALIJANSKO PODJETJE
NUDI USNJE IN OBLAZI-
NJENE STOLE - ITAL DE-
SIGN.

Naziv : PROMO EST SNC
Država : ITALIJA
Kraj : MATERA
Pošta : 75100
Naslov : VIA GIOLITTI 83
Telefon : 0835-334-249
Telefaks : 0835-330-364
Kontakt : DOTT. DI LORENZO
PASQVALE

2. SL003-02068
PONUJAMO LESNO - BU-
KOVO OGLJE, KOLIČINA 150
TON, MOŽNOST PAKIRANJA
5 KG, 10 KG IN 20 KG /VRE-
ČE/. UPORABA: ZA ŽAR,
V KOVAŠTVU, ZA KAMINE,
ZA VODNE FILTRE, V ZDRA-
VILSTVU. DOBAVA: TAKOJ.

Naziv : FORIS, D.O.O. KRANJ
Kraj : KRANJ
Pošta : 64000
Naslov : ŠTEFETOVA 2
Telefon : 064/217-583
Telefaks : 064/217-583
Kontakt : MARIJA JELENC

3. SL003-02070
- IBM OSEBNI RAČUNALNI-
KI, LASTNA IN PARTNER-
SKA PROGRAMSKA OPRE-
MA, SVETOVANJE ZA NA-
KUP RAČUNALNIKA, SVE-
TOVANJE ZA USTREZNO
PROGRAMSKO OPREMO,
IZOBRAŽEVANJE, SVETO-
VANJE, CELOVITO POSLO-
VANJE ZA OBRT, INTE-
GRALNI SISTEM PRODAJE,
PROIZVODNJA, ZUNANJE-
TRGOVINA, MALOPRODA-
JA, ZDRAVSTVO.

Naziv : INTERTRADE - ITS
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : KOLODVORSKA 9
Telefon : 061/122-122
Telefaks : 061/302-002
Kontakt : DARJA RAZINGER

4. SL003-02071
PROIZVODNJA PROGRAMA
VIDRA TEN - ZELIŠČNO
ZDRAVLJENJE. IZDELKI SO
PRIPRAVLJENI IZ NARAV-
NIH IZVLEČKOV - SEŠTA-
VIN: SMREKOVO MAZILLO IN
OLJE ZA: IŠIAS, REVMA, TR-
DA KOŽA, SINUSI, BRONHI-
TIS ITD. HRASTOVO MAZILLO
ZA: LUSKAVICO, KRČNE ŽI-

LE EKCEMI, HEMEROIDI.
PUDER ZA NOGE: POTENJE
NOG, GLIVICE. ZELIŠČNI
BALZAM: AKNE IN OSVEŽI
KOŽO. LIPOVO MASAŽNO
OLJE: OTEKLINE, SONČNE
OPEKLINE, TIBEL - ČES-
NOVO SREDSTVO: ZNIŽUJE
HOLESTEROL, ČISTI KRI,
NIŽA KRVNI TLAK, ČISTI
BRONHIJE ITD.

Naziv : KODA - SPAAR
D.O.O. PODJETJE ZA TR-
ŽENJE
Kraj : KRANJ
Pošta : 64000
Naslov : LIKOZARJEVA 27
Telefon : 064/327-564
Telefaks : 064/327-564
Kontakt : MARJAN MEŽNA-
RIČ

5. SL003-02074
- IZDELAVA HIDRAVLČNIH
NAKLADALNIH IN RAZKLA-
DALNIH MIZ, ZABOJEV IN
VOZIČKOV ZA AVTOKLAVE
- IZDELAV PNEVMATSKIH
DVIŽNIH NAPRAV ZA
OPREMLJANJE DELOVNIH
MEST V PROIZVODNJI.

Naziv : SATURNUS - VZDR-
ŽEVANJE D.O.O. LJUB-
LJANA
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : OB ŽELEZNICI 16
Telefon : 061/105-066
Telefaks : 061/442-081
Kontakt : IVAN PUŠKARIČ

6. SL003-02075
PRODAJA RAČUNALNIŠKE-
GA PROGRAMA »IOP« ZA
PREVENTIVNO VZDRŽEVA-
NJE STROJEV, NEMŠKEGA
PROIZVAJALCA »BUERO
FUER DATENTECHNIK«.

Naziv : SATURNUS - VZDR-
ŽEVANJE D.O.O. LJUB-
LJANA
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : OB ŽELEZNICI 16
Telefon : 061/105-066
Telefaks : 061/442-081
Kontakt : BORUT KLAN-
ČIŠAR

7. SL003-02077
PRODAJA STROJEV ZA
BRIZGANJE PLASTIČNIH
MAS, ITALIJANSKEGA PRO-
IZVAJALCA, NUOVA PLA-
STIC METAL S.R.I. VRHUN-
SKE KAKOVOSTI STAN-
DARDNI Z IMENOM MULTI-
PLA OD 40 DO 2.000 TON
DYNAMICA OD 80 DO 320
TON STISNE SILE S KONKUR-
RENČNIMI CENAMI GLEDE
NA OSTALE PROIZVAJALCE
STROJEV.

Naziv : SATURNUS - VZDR-
ŽEVANJE D.O.O. LJUB-
LJANA
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : OB ŽELEZNICI 16
Telefon : 061/105-066

Telefaks : 061/442-081
Kontakt : BORUT KLAN-
ČIŠAR

8. SL003-02079
ITALIJANSKO PODJETJE IŠ-
ČE PREDSTAVNIKA ZA ČEV-
LJE IN SKI BOOTS V SLOVE-
NIJI.

Naziv : RODIVA S.L.
Država : ITALIJA
Kraj : S. BIAGIO DI TREVISO
Telefon : 0422/790-552
Telefaks : 0422/790-586
Kontakt : BERNARDI GVAL-
TIERO

9. SL003-02083
OBRATNIKOM, MALIM IN VE-
LIKIM PODJETJEM NUDIMO
POPOLNO IZBIRO RAČUN-
NALNIŠKE OPREME IN
USTREZNIH PROGRAMOV.
OPREME VAM NE BOMO LE
PRODALI, POMAGALI VAM
JO BOMO IZBRATI, POSKR-
BELI, DA JO BOSTE LAHKO
ZAČELI USPEŠNO UPORAB-
LJATI IN VAM ZAGOTOVILI
TUDI DOBER SERVIS.

Naziv : 3BM ELEKRONIKA IN
MIRKORAČUNALNIKI D.O.O.
Kraj : JESENICE
Pošta : 64270
Naslov : C. ŽELEZARJEV 7
Telefon : 064/861-444
Telefaks : 064/83-996
Kontakt : BOGDAN BRICELJ

10. SL003-02084
UPORABNIKI MODEMOV IN
TELEFAKSOV V VEČJIH PO-
DJETJIH LE TEŽKO DOBIJO
SV OJE DIREKTNE LINIJE ZA
POVEZAVE PO TELEFON-
SKEM OMREŽJU. REŠITEV
PROB - LEMA NUDI NAŠ
AVTOMAT ZA PRIKLJUČI-
TEV MODEMOV IN TELE-
FAKSOV NA INTERNO TELE-
FONSKO CENTRALO. AVTO-
MAT OMOGOČA, DA V TE-
LEFONSKIH CENTRALAH
Z OZEMLJITVENO TIPKO
NEMOTENO VZPOSTAVLJA-
MO TELEFONSKO ZVEZE
ZUNAJ ALI ZNOTRAJ PO-
DJETJA.

Naziv : 3BM ELEKRONIKA IN
MIRKORAČUNALNIKI D.O.O.
Kraj : JESENICE
Pošta : 64270
Naslov : C. ŽELEZARJEV 7
Telefon : 064/861-444
Telefaks : 064/83-996
Kontakt : BOGDAN BRICELJ

11. SL003-02086
PONUDBA:
ŽIVINOREJCEM, KI ŽELIJO
KVALITETNO SENO NUDI-
MO AVTOMATIKO ZA SUŠE-
NJE SENA. AVTOMATIKA
USTVARJA OPTIMALNE PO-
GOJE ZA SUŠENJE SENA IN
V VEČ LIKI MERI ZMANJŠU-
JE MOŽNOST SAMOVŽIGA
SENA. TEHNIČNE INFORMA-
CIJE DOBITE PRI ŽGAJNAR
RAFAELU, KRAJ TEL. 064/
218-441.

Naziv : 3BM ELEKRONIKA IN
MIRKORAČUNALNIKI D.O.O.
Kraj : JESENICE
Pošta : 64270
Naslov : C. ŽELEZARJEV 7
Telefon : 064/861-444
Telefaks : 064/83-996
Kontakt : BOGDAN BRICELJ

12. SL003-02088
RAČUNALNIŠKIM PODJET-
JEM IN SERVISOM NUDIMO
TESTER ZA PC KABLE.
Z NJIM LAHKO TESTIRAMO
DISKOVNE, DISKETNE IN
CENTRONICS KABLE. TE-
STER JE CENEN IN ENO-
STAVEN ZA UPORABO. PRI-
MEREN JE TUDI ZA SERVIS
NA TERENU.

Naziv : 3BM ELEKRONIKA IN
MIRKORAČUNALNIKI D.O.O.
Kraj : JESENICE
Pošta : 64270
Naslov : C. ŽELEZARJEV 7
Telefon : 064/861-444
Telefaks : 064/83-996
Kontakt : BOGDAN BRICELJ

13. SL003-02090
VZDRŽUJEMO RAZLIČNO
ELEKTRONSKO OPREMO
V INDUSTRIJI, LABORATO-
RIJAH IN DRUGIH DEJAVNO-
STIH, UPORABNIKOM NUDI-
MO KVALITETEN SERVIS IN
KRATEK ODZIVNI ČAS. TU-
JIM PODJETJEM NUDIMO
SERVIS ZA NJIHOVO OPRE-
MO V SLOVENIJI, AVSTRIJI
IN ITALIJI. Naziv : 3BM ELE-
KRONIKA IN MIRKORAČU-
NALNIKI D.O.O.
Kraj : JESENICE
Pošta : 64270
Naslov : C. ŽELEZARJEV 7
Telefon : 064/861-444
Telefaks : 064/83-996
Kontakt : BOGDAN BRICELJ

14. SL003-02092
SERVISOM TELEFONSKIH
APARATOV IN INSTALACIJ
TER DRUGE KOMUNIKACI-
SKE OPREME NUDIMO TE-
STER ZA TESTIRANJE 2 DO
8 ŽILNIH PLOŠČATIHI KA-
BLOV, S KATERIMI JE PO-
VEZANA RAZLIČNA KOMU-
NIKACIJSKA OPREMA /MO-
DEMI, TELEFAXI, TELEFO-
NI/. TESTER JE MAJNIH DI-
MENZIJ, CENEN, KABLE PA
V HIPU 100% STESTIRAMO.

Naziv : 3BM ELEKRONIKA IN
MIRKORAČUNALNIKI D.O.O.
Kraj : JESENICE
Pošta : 64270
Naslov : C. ŽELEZARJEV 7
Telefon : 064/861-444
Telefaks : 064/83-996
Kontakt : BOGDAN BRICELJ

15. SL003-02094
PONUDBA:
NAPRAVA ZA BRIZGANJE
POD VISOKIMI TLAKI - AIR-
LESS UNIVERZALNA PO-
STAVITEV V LIČARSKO DE-
LAVNICE, LESNE IN KOVIN-
SKO PREDE- LOVALNE,

GRADBENE OBRATE; ZA
BRIZGANJE VSEH VRST
BARV, TEMELJNIH BARV,
LAHKIH ZAŠČITNIH SRED-
STEV, LAKOV - TUDI NA
VODNI OSNOVI; ZAGON NA-
PRAVE POD MAJNIM TLA-
KOM S POMOČJO PRIPRA-
VNE GRUPE; OSNOVNI MA-
TERIAL JE NERJAVEČE JE-
KLO; DRŠNI DELI TRDO
KROMANI; KALJENA LEŽIŠ-
ČA VENILOV TER ZAŠČI-
TENI ALUMINIJ GARANTIRA-
JO DOLGO ŽIVLJENSKO
DOBO; TELEFONSKO RA-
FITNA TESNILA; ZANESLJI-
VO NEHRUPNO DELOVE-
NJE; VARČNA UPORABA
RAZPRŠ ILNIH MATERI-
ALOV - PRIHRANEK 30 %;
MAZANJE PRIPRAVE
Z OLJEM ZA PNEV- MATI-
KO; ENOSTAVNA KON-
STRUKCIJA, PREPROSTO
SERVISIRANJE, GARANCIJA
12 M
Naziv : IMAGE JB, D.O.O.
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : PRERADOVIČEVA
36
Telefon : 061/322-331
Kontakt : JANEZ BREZOVEC
TEL. 061/577-945

16. SL003-02096
VPELJAN LOKAL V OKOLICI
LJUBLJANE ODDAM V NA-
JEM, MOŽNOST PIZERIJA
- SPAGETERIJA, POGOJ
- ODKUP INVENTARJA IN
PREDPLAČILO NAJEMNINE.
Kontakt : INFORMACIJSKA
PISARNA CIS GZS

17. SL003-02098
PRODAJA LEŽAJEV, JER-
MENOV, OLJNIH TESNIL,
GOTOVIH VERIG, VERIŽNI-
KOV, SEGERJEVIH OBROČ-
KOV, O-TESNIL, OSOVIN
ITD. NA ZALOGI PREKO
7000 RAZLIČNIH ARTI-
KLOV. VSE BLAGO PREVZA-
MEMO TUDI NA KONSIGNA-
CIJO.
Kontakt : INFORMACIJSKA
PISARNA CIS GZS

18. SL003-02099
PONUJAMO SISTEME ZA
CENTRALNO OGREVANJE
IN SEGREVANJE SANITAR-
NE VODE, KI OMOGOČAJO
NADZOROVANO IN ZATO
NAJBOLJ EKONOMIČNO
SKUPNO KORIŠČENJE
VSEH RAZPOLOŽLJIVIH
ENERGETSKIH VIROV: PLI-
NA, OLJA, ELEKTRIKE, TR-
DEGA GORIVA, TOPLOTNIH
ČRPALK, SOLARNE ENER-
GIJE IN DALJINSKEGA
MESTNEGA OGREVANJA.
VELIKOST: 400 - 1000 L.

Naziv : TOPLITNA TEHNIKA
TONE, D.O.O.
Kraj : VELENJE
Pošta : 63320
Naslov : LJUBLJANSKA 15B
Telefon : 063/853-495
Telefaks : 063/853-674
Kontakt : TONE JAVORNIK

19. SL003-02101
ITALIJANSKO PODJETJE
NUDI:
TEHNOLOGIJA ZA POČIVA-
LIŠČA IN PARKIRIŠČA. SVE-
TOVANJE, PROJEKTIRANJE,
VODENJE PARKIRNE URE,
CESTNA SIGNALIZACIJA.

Naziv : D & B PROGETTI SAS
Država : ITALIJA
Kraj : VIA EIUPEPE SARA-
GAT 1
Pošta : 31022
Naslov : PREGANZIOL
Telefon : 0422-633-511
Telefaks : 0422-633-483
Kontakt : ANGELO DETTI ALI
PAOLA BERTOLIN

20. SL003-02102
ITALIJANSKO PODJETJE IŠ-
ČE V SLOVENIJI PODJETJE,
KI IZDELUJE MOŠKE TEK-
STILNE IZDELKE: NOGAVI-
CE, SP. HLAČKE, ROKAVI-
CE, SPODNJE MAJICE IN BI
BILO ZINTERESIRANO ZA
PROIZVODNJO VEČJE KOLI-
ČINE.

Naziv : UNIONE INDU-
STRIALE
Država : ITALIJA
Kraj : ALESSANDRIA
Pošta : 15100
Naslov : VIA LEGNANO 34
Telefon : 0131/236-262
Telefaks : 0131/252-573
Teleks : 220-212
Kontakt : AVV. MARIO A.
ROSSI

21. SL003-02103
VARILSTVO VSEH META-
LOV IN PLASTIKE, IZDELA-
VA EKOLOŠKE OPREME, IZ-
KUŠNJE IZ ČISTILNIH, RECI-
KLAŽNIH IN DEKONTAMINA-
CIJSKIH NAPRAV.
Naziv : EKOST - SREŠ
Kraj : KRANJ
Pošta : 64000
Naslov : NEDELJSKA VAS 12
Telefon : 064/216-028
Telefaks : 064/216-028
Kontakt : JOŽE SREŠ

22. SL003-02104
RAZVILI SMO SKUPINO PO-
VEZLJIVIH PROGRAMOV ZA
INFORMATIZACIJO PO-
DJETJA: PLANIRANJE PRO-
IZVODNJE, TEHNOLOŠKA
PRIPRAVA PROIZVODNJE,
UPRAVLJANJE PROIZVOD-
NJE, VZDRŽEVANJE OS-
NOVNIH SREDSTEV, NABA-
VA, SPREJEM MATERIALA,
ROČNA IN AVTOMATSKA
SKLADIŠČA, ODPREMA MA-
TERIALA, MALOPRODAJA,
ZAGO - TAVLJAMO POMOČ
PRI SVETOVANJU SISTEMA
UPRAVLJANJA, ŠOLANJE IN
VZDRŽEVANJE PRO-
GRAMOV.

Naziv : KEPA, D.O.O., LJUB-
LJANA
Kraj : ŠENTVID
Pošta : 61210
Naslov : SMERDUJEVA 15
Telefon : 061/134-335
Telefaks : 061/314-960
Kontakt : JANA ZAJC

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovnega informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij, ki iščejo poslovne partnerje (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zborsnicah GZS).

1. SL003-02010
NUDIM PROSTE KAPACITETE NA STRUŽNEM AVTOMATU INDEX 30 B. MOŽNOST IZDE- LAVE, SESTAVLJANJA KOVINSKIH IZDELKOV ALI NAPRAV.

Naziv : IBAS, D.O.O.
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61110
Naslov : STRAŽARJEVA 38
Telefon : 061/453-867
Kontakt : IVAN BAZNIK

2. SL003-02012
PONUJAMO VAM PROJEKTIRANJE, TIPSKE PROJEKTE STANOVANJSKIH HIŠ, IZVA- JANJE GRADBENIH DEL, MONTAŽNE KONSTRUKCIJE, INŽINERING, NADZOR, NOTRANJA IN ZUNANJA UREDITEV IN SVE- TOVANJE PO IZREDNO UGODNIH CENAH.

Naziv : ANODOS, D.O.O.
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : TRŽAŠKA C. 266
Telefon : 061/263-636
Telefaks : 061/262-070
Kontakt : ROBERT ŠEBENIK

3. SL003-02013
NUDIMO HRASTOV, BUKOV, JESENOV KLASIČNI IN LAM- MELNI PARKET.
Naziv : »KONTEXT«
Država : HRVAŠKA
Kraj : RIJEKA
Pošta : 51216
Naslov : ŠIROLI 8, VIŠKOVO
Telefon : 051/212-449
Telefaks : 051/256-816
Kontakt : ŽELJKO MIHelić

4. SL003-02014
PODJETJE BIM, D.O.O. IZ MURSKÉ SOBOTE PONUJA MEHČALEC BIMOLAN, TEKO- ČINE ZA POMIVANJE POSODE BIMAT, ŠAMPONA BIMAY IN PENEČE KOPELI BIMOSAN.

Naziv : BIM, D.O.O.
Kraj : MURSKA SOBOTA
Pošta : 69000
Naslov : LENDAVSKA 29B
Telefon : 069/32-500
Telefaks : 069/21-136

5. SL003-02015
IZDELJUJEMO DROBNOKO- VINSKE PREDMETE, ZA ZNANEGA KUPCA, TUDI MAJHNE SERIJE /ZNAČKE, OBESKE, OBESKE ODPIRAČE, MEDALJE, PLAKETE, GUMBE, KRAVATNE IGLE,

PRIPONKE, NAPISNE PLOŠČICE/, PREDVSEM ZA RE- KLAMNE NAMENE IN OZNAČEVANJE UNIFORM TER PROSTOROV.
Naziv : DVZ PONIKVE, D.O.O.
Kraj : VIDEM - DOBRE- POLJE

Pošta : 61312
Naslov : PONIKVE 76
Telefon : 061/787-111
Telefaks : 061/787-219
Kontakt : RIHARD GASPARIČ

6. SL003-02017
PODJETJE IZ POSTOJNE IŠČE VLAGATELJA ZA PER- SPEKTIVNE BODOČE PRO- JEKTE VEČ PODATKOV DO- BITE TELEFONSKO NA PO- DJETJU. VABLJENI.

Naziv : OPTIMIZEM HOL- DING, D.D., POSTOJNA
Kraj : POSTOJNA
Pošta : 66230 84 Naslov : VO- LARIČEVA 5
Telefon : 067/22-158
Telefaks : 067/22-302
Kontakt : BORIS TINTA

7. SL003-02018
PRODAJAMO KOMPLETNO LINIJO IN TEHNOLOGIJO ZA PROIZVODNJO TOPLOTNIH IZMENJEVALCEV Z VSEMI POTREBNIMI ORODJI. TO- PLOTNI IZMENJEVALCI SE VGRAJUJEJO V VSE VRSTE HLADILNIH ELEMENTOV /PULTI, VITRINE, SKRINJE, DRUGI RAZHLAJEVALCI/. ZA POSTAVITEV PROIZVOD- NJE JE POTREBNA POVRŠI- NA C. 150 M2. ZAPOSLOTITI JE MOŽNO DO 5 LJUDI V ENI IZMENI.

Naziv : INPO, LJUTOMER, D.O.O.
Kraj : LJUTOMER
Pošta : 69240
Naslov : PREŠERNOVA 7
Telefon : 069/82-487
Telefaks : 069/82-593
Kontakt : SILVO POTOČNIK

8. SL003-02019
PRODAJAMO KOMPLETNO LIVARNO ZA VLIVANJE SREDNJE VELIKIH ODLIT- KOV. SE- STOJI SE IZ DVEH STROJEV ZNAMKE BU- HLER. EDEN OD STROJEV JE AVTOMATI- ZIRAN, EDEN PA KOMBINIRAN. MOŽNO JE KUPITI TUDI PE- ČI. ZA POSTAVITEV IN PRO- IZVODNJO JE POTREBEN PROSTOR CA. 100 M2.

Naziv : INPO, LJUTOMER, D.O.O.
Kraj : LJUTOMER
Pošta : 69240
Naslov : PREŠERNOVA 7
Telefon : 069/82-487
Telefaks : 069/82-593
Kontakt : SILVO POTOČNIK

9. SL003-02021

NUDIMO:
AUTO DIM - FUČ: UGAŠE- VALEC CIGARETNIH OGOR- KOV. KOVINSKI TULEC

Z NASTAVKOM ZA POLJUB- NO NEMESTITEV V PEPEL- NIK POTNI- ŠKIH PREVOZ- NIH SREDSTEV. CIGARETNI OGOREK UGASNE ZANE- SLJIVO V TREH SEKUNDAH IN S TEM ZAGOTAVLJA PO- ŽARNO VARNOST.

Naziv : »EUROGEN«, D.O.O.
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61110
Naslov : ROJČEVA 19
Telefon : 061/445-146
Telefaks : 061/445-146
Kontakt : EVGEN PAVŠIČ

10. SL003-02022
NUDIMO:
MINI ROLL PALETA: LESE- NA POVRŠINA NA LEŽAJNIH KOLESIH RAZLIČNIH DI- MENZIJ, NOSILNOSTI OD 50 DO 200 KG, NAMENJENA KOT DODATNA OPREMA V TRGOVINAH Z MEŠANIM BLAGOM IN DISKONTIH, ZA DEPONIRANJE PRODAJNE- GA BLAGA. KOMBINIRANA Z KOVINSKIMI KOŠARAMI PRIMERNA TUDI ZA AKCIJ- SKO PRODAJO IZVEN TR- GOVINE.

Naziv : »EUROGEN«, D.O.O.
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61110
Naslov : ROJČEVA 19
Telefon : 061/445-146
Telefaks : 061/445-146
Kontakt : EVGEN PAVŠIČ

11. SL003-02024
K SODELOVANJU VABIMO ZASTOPNIKE ZA PLASIRA- NJE NAŠIH PROIZVODOV NA PODROČJU REPUBLIKE SLOVENIJE.

Kontakt : INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

12. SL003-02026
DANSKO PODJETJE COR- NEGA JE ZINTERESIRANO ZA UVOZ JEKLENIH PROIZ- VODOV /PLOŠČE, PALICE, ŽICA, CEVI.../
- STAVBNEGA STEKLA IN - SANITARNIH PROIZ- VODOV.

Naziv : CORNEGA ApS
Država : DANSKA
Kraj : HOLTE
Pošta : DK-2840
Naslov : HOLTE STATION- SVEJ 6, P.O. BOX 3
Telefon : 45-42-423-078
Telefaks : 45-42-424-448
Teleks : 4242-1544
Kontakt : MR. POUL NEER- GAARD

13. SL003-02027

ZASEBNO PODJETJE »PRO- TOTEHNA«, D.O.O. KEMIČNI IZDELKI, EXPORT - IM- PORT LJUBLJANA, PONUJA VISOKO KVALITETNE ŠOL- SKE, HOBBY IN PROFESI- ONALNE UMETNIŠKE AKRILNE BARVE NA VODNI OSNOVI. EKOLOŠKO NE- OPOREČEN IZDELEK. PRO-

SPEKTI SO NA VOLJO V IN- FORMACIJSKI PISARNI.

Naziv : PROTOTEHNA, D.O.O. LJUBLJANA
Kraj : LJUBLJANA 84 Pošta : 61113
Naslov : FOERSTERJEVA 40, P.P. 2
Telefon : 061/346-426
Telefaks : 061/346-427
Teleks : 447-740
Kontakt : ŠTEFAN BOROTA

14. SL003-02030
ITALIJANSKO PODJETJE PONUJA USNJE ZA POHI- ŠTVENO OPREMO, GALAN- TERIJO IN OBLEKO.

Naziv : SONJA JAURIC
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : VIDOVDANSKA 3
Telefon : 061/323-157
Telefaks : 061/321-505
Kontakt : SONJA JAURIC

15. SL003-02040
IŠČEMO PROIZVAJALCE ALI POSREDNIKE ELEMENTOV /KOSTANJ, HRAST, OREH, ČEŠNJA, BUKEV/ DIMENZIJ: 25 MM X 75 MM X 400 - 1500 MM, SUŠENIH NA 10 % VSEBNOST VLAŽE. KVA- LITETA: SVETLA BARVA, 4 STRANI BREZ VSAKIH NAPAK.

Naziv : TIMITALY SAS DI A.CONTI & C.
Država : ITALIJA
Kraj : UDINE
Pošta : 33100
Naslov : PIAZZA LIBERTA 7
Telefon : 99-39-432-506-747
Telefaks : 99-39-432-506-900
Kontakt : MOGAVERO SAL- VATORE

16. SL003-02041
PO KONKURENČNIH CENAH NUDIMO ČRPALKE VSEH VRST, INDUSTRIJSKE, KME- TIJ- SKE, PROTIPOŽARNE VENTILE, ELEKTROMOTOR- JE, IZDELKE ZA OBDELAVO LESA, STROJE IN NAPRAVE ZA VRTANJE VODNJAKOV, STROJE ZA ODSTRANJEVA- NJE SNE- GA IN TEKOČIN. IŠČEMO INSTALATERJE IN DISTRIBUTERJE.

Naziv : MAGINI SNC DI ZAN- DONELLA G. E STEFANEL G.
Država : ITALIJA
Kraj : MANZANO /UD/
Pošta : 33044
Naslov : VIA DEL CRISTO NO 26 84 Telefon : 0432/750722
Telefaks : 0432/750722
Kontakt : STEFANEL GIAN- LUCA

17. SL003-02042
ITALIJANSKO PODJETJE IŠČE MANJŠE ŠIVALNICE ZA ŠIVANJE /LOHNARBEIT/ SVILENIH SRAJC IZ NJIHO- VEGA BLAGA.

Naziv : LESCO SRL
Država : ITALIJA
Kraj : COLFOSCO TV
Pošta : 31030
Naslov : VIA MERCATELLI MAGLIO 112
Telefon : 0438-780-148
Telefaks : 0438-781-006
Kontakt : SALEM MOHAMED

18. SL003-02044
NUDIMO PROSTE KAPACI- TETE FURNIRANJA IVERNIH PLOŠČ V KOLIČINI 17.000 M2 MESEČNO. ZAGOTAV- LJAMO TUDI OSKRBO IN KROJENJE IVERNIH PLOŠČ.
Naziv : GLIN POHIŠTVO
Kraj : NAZARJE
Pošta : 63331
Naslov : LESARSKA 10
Telefon : 063/831-945
Telefaks : 063/832-341
Kontakt : MARJAN DO- BROVC

19. SL003-02046
1. PONUJAMO CELOTEN PROGRAM PAPIRNIH CEVK ZA TEKSTILNO INDUSTRIJO PREDILNICE IN TKALNICE, TER IND. UMETNIH VLAKEN
2. PONUJAMO PROGRAM »COMPOSITE CONTA- INERS« PAPIRNIH KONZE- RU 0,2-7,0 LITROV ZA PRE- HRAMBENO IND., FARMACI- JO IN ČISTILA 3. PROGRAM KARTONSKIH SODOV OD 30 DO 150 LITROV, S KOVIN- SKIMI OBROČI IN PLOMBO DO NATOVORA 150 KG/ ENOTA. 4. CIL. CEVI /PAPIR- NE/ OD FI 8 - FI 530 IN RA- ZLIČNE IZDELKE NA POD- LAGI OSNOVNIH CEVI.

Naziv : KTL, NAVITA EMBA- LAŽA D.O.O.
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61110
Naslov : LETALIŠKA C. 30
Telefon : 061/101-161
Telefaks : 061/105-290
Kontakt : MARJAN TIKVIC

20. SL003-02048
- IZDELAVA TEHNOLOGIJE ZA IZDELAVO KOVINSKIH ELEMENTOV
- IZDELAVA KOVINSKIH ELEMENTOV - SERIJSKO
- SESTAVA ELEMENTOV IN PAKIRANJE
- DISTRIBUCIJA NA PO- DROČJU REPUBLIKE SLO- VENIJE.

Naziv : IBAS, D.O.O.
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61110
Naslov : STRAŽARJEVA 38
Telefon : 061/453-867
Kontakt : IVAN BAZNIK

21. SL003-02050
IŠČEMO SOVLAGATELJA S PRIMERNIM INDUSTRIJ- SKIM PROGRAMOM NA BA- ZI LESA, JEKLA, ALUMINIJA ALI DRUGEGA MATERIALA. PROIZVODNJA MORA BITI EKOLOŠKO NESPORNA. RAZPOLAGAMO S CCA.

5.000 M2 ZEMLJIŠČA V IN- DUSTRIJSKI CONI IN 80 M3 CI- STERNO ZA ENERGET- SKI IZVOR, TER NEKVALIFI- CIRANO DELOVNO SILO. PARTNER MORA NUDITI PROGRAM IN TRG TER OPREMO.

Naziv : AGROTRANSPORT PTUJ
Kraj : PTUJ
Pošta : 62250
Naslov : Rajšpova 18
Telefon : 062/771-921
Telefaks : 062/775-002
Kontakt : DR. ANTON LUFT

22. SL003-02051
NUDIMO STORITVE: ŠIVANJE ELEGANTNIH IN ŠPORTNIH OTROŠKIH OBLAČIL OD 2 - 14 LETA, ZA DE- ČKE IN DEKLICE, ZA KAR SMO NAJBOLJ ZAINTE- RESIRANI. ŠIVANJE ŽEN- SKIH KRIL IN HLAČ. ŠIVA- NJE MOŠKIH HLAČ.
Naziv : LEDA DESIGN, D.O.O.
Kraj : ROGAŠKA SLATINA
Pošta : 63250
Naslov : XVI. DIVIZIJE ŠT. 12
Telefon : 063/813-420
Kontakt : LELJAK MARTA

23. SL003-02053
RAZPOLAGAMO S 150 M2 POSLOVNIH PROSTOROV. ODDALI BI V NAJEM 2 PRO- STORA CCA. 45 M2 ZA PRO- DAJO, ALI STORITVE, NPR.: PRODAJA ČEVLEJ, PERILA IN PODOBNO. STORITVE NPR. MENJALNIŠKE, BANČ- NE IN NEKAJ PODOBNEGA. DOSTOP Z VSAKIM AVTO- MOBILOM, JE V PRITLIČJU, CENTRALNO OGREVANJE.

Naziv : LEDA DESIGN, D.O.O.
Kraj : ROGAŠKA SLATINA
Pošta : 63250
Naslov : XVI. DIVIZIJE ŠT. 12
Telefon : 063/813-420
Kontakt : MARTA LELJAK

24. SL003-02055
NUDIMO PROSTE KAPACI- TETE: STRUŽNICE UNIVERZALNE PA 45, PA 30 POLAVTOMAT REVOLVER, REZKALNI STROJI, PLOSK. BRUS. STROJ, EXCENTRSKE PRE- SE 80, 125, 160 TON, KALIL- NA PEČ HIDRAVLICNA PRE- ŠA 160 TON, KRIVIL- NI STROJ 4M, ŠKARJE HIDRA- VLIČNE 3M, TRACNA ŽAGA AVTOMATSKA DO FI 200, VARILNI POZICIONERJI, VA- RILNI APARATI MIG, TIG VAR ITD. 3 KOM STROJ ZA VARJENE CEVI OD FI 50 - 250 MM.

Naziv : AGROSTROJ LJUB- LJANA
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : DRAGA 15
Telefon : 061/195-366
Telefaks : 061/193-159
Kontakt : ANTON CERGOJ

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

LINDE BREZ SMRADU IN ROPOTA

Če ne gre Mohamed h gori, mora gora k Mohamedu, bi rekli in ostali živi, kot so ostali živi tudi Šempetrani, ki so nasedli viku in kriku ob vesti, da mislijo ob njihovem SIP-u zgraditi polnilnico za Linde tehnične pline.

Ko sta prizadeta soseda, zakonca Kline, s posebnim pismom sovaščanom, medijem, širši in celotni slovenski javnosti pisala ter rotala, da naj vendarle preprečijo grozovito onesnaženje prelepega Šempetra, ki ga povrh vsega še pesti občinska vlada iz Žalca, se je staro in mlado, podkrepljeno s kačjo slino, zbralo kot nikoli doslej v Kulturnem domu in mitingaško vrglo nič hudega sluteče strokovnjake čez prag.

Plačnik, Linde plin d.o.o., se je že začel zgledovati po drugem prostoru, ko je končno zmagal razum. Poslanci skupščine in treznejši Šempetrani so sprejeli pobudo občinske vlade in si šli ogledat »tega hudiča od blizu«, v tujino, v Avstrijo. Saj ne gre zavreči kar tako tri milijone mark vredno naložbo, ki bi osiromašenemu Šempetru dala končno spet nova delovna mesta.

Mimogrede naj bi si v Avstriji ogledali tudi njihove avtoceste in videli, kako tovrstne težave rešujejo naši sosedi, kajti prihodnja trasa avtoceste Maribor-Ljubljana prav tako razburja občane tega dela Savinjske doline. Najtreznejši in najbolj hrabri so si skupaj z domačini strokovnjaki tako v Gradcu ogledali gradbišče največje kisikarne v Evropi in v Lincu centralno polnilnico tehničnih plinov Linde. Presenečeni Savinjčani so ugotovili, da te »tovarne« sploh nimajo dimnikov, da ne onesnažujejo okolja, da ne ropotajo in da so v izrednem sožitju tako z meščani kot z naravo, da so bili torej Šempetrani spet žrtve, tokrat prenapetih domačinov.

Foto Lucas

